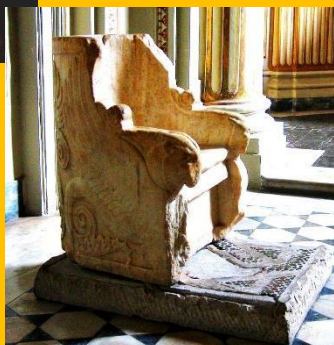

Laulmisest kirikus

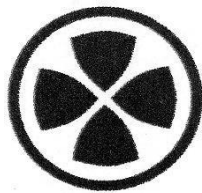
ja

Kadrina kirikus

1894-2024

Käesolev kirjatöö on pühendatud Kadrina Katariina koguduse kirikukoori 130. juubelisünnipäevale. Laiemas tähenduses üritab anda ka lühikese läbilõike kirikumuusika ajaloost üldse, sealhulgas selle käekäigust Kadrinas.

Suuremateks ja väarikamateks alusvaradeks on Kadrina Vennastekoguduste lugu **Arnold Kastemäelt (1915-1996)** 1965. ja 1986.a. ja Õpetaja **Henn Unt'i (1903–1986)** 1958. ja 1974.a. kokku võetud EELK Kadrina koguduse ajalugu. Temale omase põhjalikkusega on Kadrina aja- ja kultuurilugu jäädvustanud teenekas õpetaja ning koduuriija **Eduard Leppik (1924 – 2008, all parempoolne foto)**. Nende kogutud/koostatud käsikirjad on täna hoiul ja loetavad Kirjandusmuuseumis aga ositi ka pastoraadi arhiivis. Seletusteks on appi võetud ka mitmed muud kaasaegsed allikad.

Juuresoleval fotol (**vasakpoolsel**) on noor Arnold ja enamik tema tegudest seisab alles ees. See, millega ta oma elu jooksul tegeles, vääriski täiesti omaette käsitlust ja lihtsam oleks tõenäoliselt märkida seda, mida ta ei ole teinud. Tema oli selle põlvkonna inimene, kes pidi oskama ja oskaski kõike, mida oli vaja osata, alates karjalapse ülesannetest kuni ehitajani; tohterdamisest luule- ja heliloominguni; mesindustest rooside aretamiseni; fotograafiast ajaloo uurimiseni ja kroonikuni; kirikunõukogu juhtimisest kuni ise laulmiseni ja koori juhatamiseni kirikus jne.jne. Kogu Kaste-

mäede (Strick'ide) suguvõsa on olnud äärmiselt tegus tänase päevani.

Kirikukooris laulsid lisaks temale tema vend Aleksander, abikaasa Emilie, poeg Arne (ka pasunakoorides) ja laulab täna pojatütar Kaire.

Alustades eelolevat lugemist, tuleb minna tagasi, kaugele, juurte juurde, ja kaevuda veidi sügavamale, vähemalt sellesse aega, kus hääletegemisest oli saanud organiseeritud muusika. Keskaegset mitmehäälset musitseerimist kirjeldatakse juba VII sajandil. Esimesed teadaolevad mitmehäälse muusika üleskirjutused pärinevad siiski alles IX sajandist.

Millal võeti vaimulikus muusikas kasutusele polüfooniline mitmehäälsus, pole täpselt teada. On tõenäoline, et Euroopas esitati polüfoonilist muusikat palju varem, kui seda mainivad varaseimad säilinud kirjalikud allikad. Oletatakse, et tõuke mitmehäälsuseks andis nii oreli levik kui ka erinevate rahvaste rahvamuusika.

Sõna "orel" tuleneb kreeka sõnast *organon*, mis tähendab tööriista, instrumenti. Orel juured on muinasajas, sugulaseks peetakse paaniflööti. Paaniflööti koosneb mitmest vilest ühisel vilreal. Orelil on ühisel tuulepõhjal mitu vile, mis moodustavad oreliregistri. Vana-Roomas oli kasutusel vesilöötsinstrument ehk *hydraulis*. Orel leiutajaks peetakse Aleksandria mehaanikut **Ktesibiost** (umbes 250 eKr). Algselt polnud orel kaugeltki kirikuinstrument. Vanas-Roomas mängiti orelit gladiaatorite võitlustel. Hydraulis oli paljudes jõukates Vana-Rooma kodudes ning orelit mängis isegi Rooma keiser Nero. Bütsantsiski mängiti pidustustel

orelit. Idakirikus ehk Õigeusu kirikus on igasuguste pillide kasutamine ka tänapäeval keelatud. Alates X sajandist oli Lääne ehk Katoliku kirikus orel lubatud.

Esimene orel Kadrina kirikusse sooviti soetada, kirjade järgi, juba 1797.a. Kas see ka

teoks sai, pole teada. Järgmine plaan viidi aga ellu ja osteti orel Tallinnast, oksjonilt 1849. aastal (meister Johann Andreas Stein) ja see kuulus varem Rootsi Mihkli kirikule. 1895.

aastal otsustas Kadrina Katariina kogudus asendada seni kirikus paiknenud pilli suuremaga ja detsembris 1895 sai kirik 1350 (orig. 2000) rubla eest järgmise, 18 (orig. 14) heliseva registriga orel, mis osteti Peterburi Jeesuse Läti kirikult ning pandi üles Kadrinasse. On arvatud, et selle ehitas 1877.a. Liibaus (Liepājas)

tegutsenud Läti meister Karlis Herrmannis (Carl Alexander Herrmann 1847–1926), kes oli tollel ajal Läti tuntumaid orelimeistreid ja kellelt telliti Peterburi kirikutesse mitmeid pille. Senise pilli ostis Haljala kogudus Käsmu kirikusse.

Hugo Lepnurm pärast oreli remonti 1955.a. pilli proovimas.

Tõsiasi on see, et olles 129 aasta kestel läbinud mitmeid remonte ja taastamisi, häälestamisi ja restaureerimisi (1955, 1962-63, 1974, 1988/89, 2008-11, 2012-14) päris mitmete töökojade ja meistrite poolt, on orel ka täna teenekalt häälekas. Paljusid remonte on tinginud asjaolu, et töö on aega, erinevaid tingimusi ja raha nõudev ettevõtmine igasuguse riigikorra ajal ja, mõistagi, on sarnaseid oskustöölisi alati vähe ning käekiri erinev.

Prof. Hugo Lepnurm (a.ni 1935 Oberg, 1914 – 1999) on salvestanud 1989.a. sarjas "Eesti orelid" paljude teiste seas ka LP nr. 29 (nn. kauamängiva vinüülplaadi) mängituna Kadrina kiriku oreli pärast selle järjekordset remonti 1988/89. aastal Ago Tindi poolt.

Püha Ambrosius.

Kõige lihtsamat polüfoonia vormi, pideva põhitooni peale lauldud melodiat, esineb enamikus Euroopa rahvaste muusika traditsioonides ja paljudes Aasia kultuurides, mis viitab sellele, et see võib pärineda juba ammustest aegadest. Esimesed kahehäälsed vaimulikud laulud olid *organum*'id. Organumis oli Gregoriuse (ühehäälsele) koraalile lisatud alumine hääel kvindi või kvardi kaugusel. Lihtsam organum oli paralleelorganum, kus alumine hääel liikus ülemisega paralleelsetes intervallides. Ajuti võisid hääled ka ühtida või liikuda oktavites. Mõlemat häält võidi ka dubleerida oktav madalamalt või kõrgemalt.

Lääne kirikumuusika sünni seostatakse **Milano piiskopi** e. püha **Ambrosiusega** (333-397), kes sai Milano piiskopiks 374. a. Ambrosius oli ise laulumees ning lauluviisi innustatud korjaja ristikoguduse seas ja pani need viisid ka kirja. Ambrosius pani aluse Milano liturgiale. **Milano liturgilist laulu** nimetatakse alates IX sajandist **ambrosiuse lauluks**.

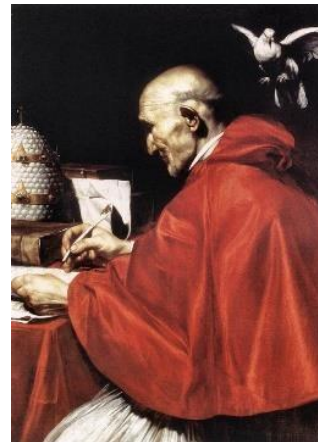
Esimest korda kirjeldati sellist laulu IX sajandist pärit teoses "*Musica enchiridis*" (*Laenatud muusika*). Seal kirjeldatu ja *organum*'iks nimetatu ei olnud kompositsioonitehnika, vaid esi-

tuse ajal toimuv spontaanne laulu kaunistamise viis. "Musica enchiriadis" on IX sajandil kirjutatud käsikirjaline muusikateoreetiline traktaat organumi laulmisest st. mitmehäälselst laulust. Käsiraamat on mitmehäälsuse varaseim käsitus õhtumaade muusikaloos ja mõeldud andma praktilisi juhiseid ja õpetusi kloostrikooris laulmiseks, et lauljad oskaks gregoriuse koraali meloodiale tuginedes, üles ehitada teisi hääli mitmehäälsel muusika saavutamiseks.

Lääne kirikumuusika sümboolseks keskuseks sai Rooma. Liturgia kujunes ühistest palvustest ja laulmistest, mida hakkas VIII - IX sajandil toetama kirikuorel. Erinevad rahvuslikud arengusuunad liturgias aga ohustasid kiriku ühtsust ja mõjuvõimu. Lääne kirikus ei olnud esimesel aastatuhandel ühtset liturgiat kuna põhjuseks oli, et Euroopa muusikakultuur oli suuline ning puudus ühtne ja üheselt mõistetav noodikiri.

590. a. valiti Rooma 64. paavstiks **Gregorius Suur** (540-604), esimene munk, kes sai paavstiks. Gregoriuse poolt läbiviidud kirikureformiga võeti kasutusse uus liturgia (aga ka nt. uus kalender), mis juurdus Lääne-Euroopas.

Eelkõige ühtlustas Gregorius liturgilised tekstid, mis said ühtse lääne kirikulaulu ehk gregoriuse laulu aluseks. Gregorius Suur ei olnud muusik ega otsest seotud laulmisega, vaid kirikulaulu koguja, arendaja ja propageerija. Tegemist oli vaimuliku laulu arenguga. Gregoriuse koraal ehk gregoriuse laul (*cantus gregorianus*) on seega keskajast pärinev Rooma-katoliku kiriku ühehäälsel liturgiline laul.

Gregorius Suur.

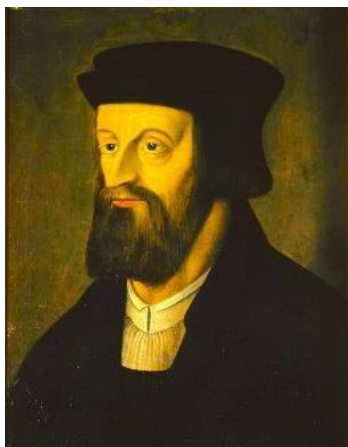
Gregoriuse laul arenes välja meloodiatest, mis olid kristlaste seas levima hakanud juba Vana-Roomas ning pärinesid Palestiinast. Aja jooksul kaotasid need laulud oma idamaise värvingu ning lihtsustusid. Gregoriuse laul levis mitmeid sajandeid suuliselt, vanim noodikiri on teadaolevalt pärit VIII – IX sajandist. 604. aastal valmis paavst Gregorius Suure käsul koostatud koraaliviiside valikkogumik ehk **Gregoriuse antifonaarium**. Sellest alates hakati kristlikel jumalateenistustel kasutama üksnes seal avaldatud viise.

Gregoriuse koraali lauldi saateta (*a cappella*), sest kirikus olid pillid kui paganluse sümbolid keelatud. Koraalide viis oli sageli väga avaralt arendatud, omapärase aeglase rütmiga, mis alus tekstile, puudus kindel taktimõõt. Kõiki helisid viisis esitati ühtlaselt, ilma rõhutamiseta. Puudusid ka dünaamilised varjundid – kogu viis kõlas algusest lõpuni ühesuguse tugevusega. Gregoriuse koraale lauldi ladina keeles, tekstid olid kanoniseeritud palved ja ülistused Jumalale, Jeesusele, Neitsi Maarjale, pühakutele. Meloodiate ülesmärkimiseks kasutati teksti kohale kirjutatud erilisi märke, *neumasid*, millest on välja arenenud tänane noodikiri.

Mitmehäälsuse tekkides sai gregoriuse koraalist vaimuliku laulu üks häälest. Kuni XII sajandini valdavaks olnud organumites (mitmehäälsel laul keskajal) oli gregoriuse koraal ülemiseks hääleks, umbes XII - XIII sajandil sai gregoriuse koraalist aga alumine hääel (*cantus firmus*). Enne XIII sajandi keskpaika kirja pandud muusika oli mõeldud ainult laulmiseks. Spetsiaalselt pillidele kirjutatud muusikat enne XVI sajandit praktiliselt ei olnud, sest kirikus olid pillid keelatud. Kasutati ainult oreli ja seda ka alates IX sajandist. Pärast Ambrosiust ja Gregorius Suurt jäi kirikumuusika tükiks ajaks soiku.

Meid ei oleks, kui poleks olnud neid, kes enne meid...

Siinkohal jääb/jätame vahele mitu sajandit, mille jooksul kirikud lõhenesid, pääsesid mõjule ilmalikud laulud (muusika), leiutati noodid ja nende trükitehnika ja trükikunst üldse, reformiti ja tõlgendati ümber usurituaale ja kaanoneid.

Usureformatsiooniga alustas juba tšehh **Jan Hus (u.1370-1415)** Böömimaalt, kes seisis nii kohalike talupoegade ülestõusude kui ka roomakatoliku kiriku ainuvõimu vastase võitlemise eesotsas. Jan Hus kuulutati ketseriks ja hukati, kuid tema püüe tuua kirik talurahvale lähemale ja arusaadavamaks jäi püsima. 1420. aastatel algasid Tšehhis Jan Husi algatatud kiriku reformiliikumise pooldajate (hussiitide) ning roomakatoliku kirikut pooldava Saksa-Rooma riigi vahel sõjategevus, mille haripunkt oli Tšehhis 1419–1437. Ülestõus haaras Praha järel ka Tšehhi lõuna- ja kirdealad. Hussiidid löid tagasi mitu ristsõda, kuni said 1437. aastal lüüa ja 1452. alistusid.

Veel samal sajandil sündis **Martin Luther (1483-1546)**, saksa teoloog ja augustiini munk, kelle seisukohtadest ja tegevusest sai alguse reformatsioon ning kes on oluliselt mõjutanud protestantismi ja ka teiste kristlike traditsioonide õpetust. See oli protest, protestantism. Martin Lutheri reformatsioon tõi endaga kaasa kirikulaulude ja Piibli tõlkimise rahvuskeeltesse (sh. eesti keelde), samuti eestikeelse jumalateenistuse. Enne oli vaid ladinakeelne missa koos lihtrahvale arusaamatute ladinakeelsete gregoriaani koraalidega, mis asendusid luterliku kiriku 4-häälsel koraalidega. Samas tõi reformatsiooni tulek kaasa ka negatiivse nähtuse – katoliku kirikute rüüstamised. Paavstid ja katoliku kirik toetasid rahaliselt muusika ja kujutava kunsti arengut ja see oli jälle vastureformatsiooni ilming. Kui näiteks Inglismaal, Madalmaades ja isegi Saksamaal püüti koos pühakute piltidega ka orel kui katoliiklik atribuut kirikust välja visata, siis Itaalias oli selles mõttes just vastupidi – kunsti areng oli renessansi- ja barokiajal tohutu suur. Muidugi jäi ka Saksamaal orel siiski kirikusse ja arenes hiljem, 18. sajandil, suureks kirikupilliks, sest Martin Luther pidas muusikast väga lugu ega lubanud kirikuid Saksamaal päris lagedaks teha.

Üks isik tuleb siinkohal veel ära märkida ja see on krahv **Nicolaus Ludwig Zinzendorf (1700–1760)**, kes pidas luterlikku kirikut siiski veel liiga tundekülmaks ja jäigaks. Ta asutas 1720.-aastatel ühingu, mille liikmed pidid ühise palvetamise, heategevuse ja kirjanduse uurimise abil oma usuelu elavdama. Aastal 1722 andis ta rändpuusepp Christian Davidi (juhtis tagakiusatuid) palvele vastu tulles, oma Berthelsdorfi mõisas protestantidele maatüki kristliku kogukonna asula rajamiseks. Saabujate seas oli väga erineva usulise taustaga inimesi, sh. palju nn. **böömi vennakseid**. Põgenikud rajasid **Herrnhuti** ("Issanda kaitse") küla. Usuliste erimeelsuste tõttu oli kogukond korduvalt lagunemise äärel, kuid karismaatilisel ja juhtimisvõimekal Zinzendorfil õnnestus ikkagi üksmeel jalule seada.

Sündis vennastekoguduste liikumine, keda/mida asupaiga järgi ka herrnhuutlasteks hakati kutsuma. Liikumine ei lõonud küll ametlikult luteri kirikust lahku, kuid kujunes vabakoguduste ühenduseks, kus koguduseliikmed valisid ise endale jutlustajad ning otsustasid, kas jääda luterliku, muu reformitud või oma vennastekiriku usutunnistuse rüppe. Suuremad kogudused ehitasid endale palvemaju, kuid sageli peeti jumalateenistusi ka lageda taeva all, Eestimaal ka talutaredes. Vennastekogudused kutsusid üles jumalakartlikkusele, siirale usule ja rõõmsale vagadusele ning rõhutasid võrdsuse, vendluse

ja koostöö tähtsust. Oluline osa oli usulise kirjanduse lugemisel ja kirjutamisel, samuti lugemis- ja kirjutamisoskuse juurutamisel.

Ja suure kaalu said laulmine ja muusika ja pillimäng. Rahvakiriku, mis sai protestantismi üheks juhtmõtteks, levik hakkas laienema.

Kõige muu seas, mis juba sel ajal Euroopast Maarjamaale levima hakkas, oli ka Vennastekoguduste (herrnhuutlaste) liikumine, mille usulise harimise ja kultuurharidusliku edendamise suurt osa on tunnistanud/kinnitanud paljud uurijad. Ühtlasi saab liikumist pidada demokraatia ja iseseisvuse algeks.

Esimesed herrnhuutlased, eesotsas puusepp Christian Davidiga, tulid Liivimaale 1729.a. ning jõudsid 1730. aasta jaanuaris Tallinna, kus C. David pani kolme kuu jooksul aluse vennastekoguduse tegevusele.

1736.a. puhkes Urvastes esimene eesti rahva usuline ärkamine, millele järgnes elu ümberkorraldamine üle kogu maa.

1741.a. asutati Tallinnas ametlikult esimene saksa vennastekogudus, millele järgnes ka eesti vennastekoguduse asutamine. Samas kui kirikuõpetajad olid valdavalt saksa päritolu, hakati vennastekoguduste vanemaid ja eestseisusi valima kohaliku rahva hulgast, mis lähendas liikumist veelgi maarahvale, tõstes ka ta eneseteadvust.

1743.a. keelustati keisrinna Jelizaveta I poolt vennastekogudus, kuna liikumise levik langes mitmel pool kokku talurahvarahutustega. Liikumine püsis siiski, eriti seal, kus olid vennastemeelsed kirikuõpetajad ja aadlikud.

1763.a. andis keisrinna Katariina II manifest vennastekogudusele võimaluse eksisteerida võrdsetel alustel luteri kirikuga.

1817.a. kinnitas Aleksander I armumanifest tegutsemisvabadust. Lisaks käsikirjalisele usukirjandusele lubati hakata nüüd avaldama ka trükiseid.

1832.a. kirikuseadusega keelati erapalvetundide pidamisel vabad ettekanded ja sakramentide jagamine, sest tolleaegne ratsionalistlik kirik nägi vennastekoguduses abilise asemel võistlejat. Liivimaal kahanes vennaste liikumine oluliselt, Eestimaal püsis edasi.

Iseseisvunud Eestis lasksid vennad end 1919.a. registreerida "iseseisva ennastvalitseva Evangeeliumi Vennastekogudusena". Ülemaaliseks vanemaks valiti 1920.a. köster Jüri Leidtorff Piirsalust. Tallinnas Ülemaalisel sinodil 25.juunil 1925.a. sai kahel lugemisel läbi loetud ja ühel häälrel vastu võetud kodukord.

1940.a. lõpuks oli okupatsioonivõim likvideerinud vennastekoguduse struktuuri ja seega avaliku õigusliku eksisteerimise. Jätkati luteri kiriku raamides.

1990.a. taastati liikumise evangeelne tegevus endise põhikirja alusel ning sidemed keskusega Herrnhutis.

1992.a. taastati Eesti Evangeelne Vennastekogudus juriidilise isikuna. Samast aastast on EEVK Vennaste Uniteedi Euroopa piirkonna iseseisev koostisosa.

1990-2002.a. oli EEVK peavanemaks Osvald Reier. 2003.a-st jätkab, pärast vend Reieri lahkumist igavikku, seda tööd Eenok Haamer. Kui reformatsioon ja Halle pietism leidsid parima kõlapinna linnakodanluse ja maa-aadli hulgas, siis vennastekoguduse liikumine levis talupoegade hulgas. Algul kuulutasid Jumala sõna Herrnhutist siia saadetud "saksa vennad", peamiselt käsitöölised. Kuulutuse keskmeks oli Jeesus Kristus, tema ristisurm, tema armastus vaeste ja patuste vastu, tema õpetus, et inimesel on vaja ärgata, uueks saada, uuesti sündida.

Kuigi Sõna kuulutajaks oli "saks", oli ta nõus talupoja madalast uksest sisse astuma ja palvetundi pidama ka hämaras rehes. Kõrtsi minemise asemel tuli külaharvas siia, et külg külje kõrval kuulata lihtsat evangeeliumi, laulda, pilli mängida. Südameisse tulid lootus tulevikule, rõõm ja koos sellega rahvuslik ühtekuuluvustunne. Uudised Herrnhuti misjonipõllult laias maailmas avardasid silmaringi, äratades talurahvas teadmisjanu ja õpihimu. Nii pandi XVIII saj. I poolel alus eesti rahva usulisele, kultuurilisele ja rahvuslikule arengule, mis kulmineerus esimese Eesti Vabariigi ajal 1918-1940.

Pool sajandit punast terrorit võttis sihikule just kiriku kui rahvuseluse ja emakeele hälli. Kui 1960-1970 oli suur puudus vaimulikest ja neist, kes oleksid julenud minna usuteadust õppima, siis ligemale pooled tolleaegsete kirikuõpetajate ja teoloogia üliõpilaste kodudest olid vennastekoguduse juurtega. “Vicit agnus noster sequarum” (*“Meie tall võitis järgijaid”*), on EEVK tänane moto.

Võib tekkida küsimus: miks pühendada nõnda palju kirjaruumi just Vennastekoguduste tegevusele? Aga justnimelt sellepärast, et nende roll on olnud meie vaimuelus suurem kui seda on tunnistanud ja lastud välja paista. Käesolevat kirjatööd silmas pidades on rõhutatset laulmisoskusel ja kooriliikumisel, tänu millele jõudsimme oma laulupidudeni.

Ja juba II üldlaulupeol 1879. aastal olid teiste seas ka 26 lauljat Kadrinast.

Vennaksed, muusika ja laulmine Kadrinas.

Alustada tuleks mõnest kirikuõpetajast Kadrinas, kes neil aegadel siinset kogudust teenisid ja vennastekogudusi usinalt toetasid: **Georg Handtwig** Kadrinas 1711–1733, **Georg Sabler** 1723–1729, **Samuel Nauhausen** 1733–1759.

Georg Handtwig (1676 Tallinn – 1733 Kadrina) õppis Rostocki ülikoolis. Määrati 28. oktoobril 1698 Pühalepa Laurensiuse koguduse abiõpetajaks, 1703–1710 oli ta Pühalepa koguduse õpetaja. Aastatel 1711–1733 oli ta Kadrina Katariina koguduse õpetaja, lisaks oli ta aastatel 1731–1733 Viru ja Alutaguse praost. Ta oli Käänada (Kullamaa kihelkonnas Läänemaal), ja Kiviloo mõisa (Harjumaal) omanik. Ta kirjutas eestikeelse reformatsoonijutluse ja Lutheri eluloo, mis Kadrina kihelkonna talupoegade rahalisel toel ka ära trükiti: **“Se teine suur Rõmo ning Tänno Pühha kumma selge Jummal Sanna ning Ewngeliumme Tousmisse pärrast 1717. aastal, 31. oktobri ehk wina ku Päwal Kadrina kirrikus wirromaal piddas Georg Handtwig”**. Pole teada, et trükisest oleks mõni eksemplar säilinud. Tema tütre Sophia Helena abikaasa Georg Sabler oli Kadrina koguduse abiõpetaja ja Haljala Püha Mauritiuse koguduse õpetaja.

Georg Sabler (Zabler) (1700 Dobschau – 1740 Haljala). Georg Sabler sündis Dobschau, Ülem-Ungaris (praeguse haldusjaotuse järgi Dobšiná, Košice maakonnas, Slovakkias). Immatrikuleerus 7. oktoobril 1720 Halle ülikooli. Oli aastast 1722 Albu vaeslastekooli õpetaja. Ordineeriti 1725 õpetajaks. Aastatel 1725–1729 Kadrina Katariina koguduse adjunktõpetaja. Aastatel 1729–1740 oli ta Haljala Püha Mauritiuse koguduse õpetaja. Ta oli pietistlik vaimulik. Oli kaks korda abielus. Tema esimese abikaasa Sophia Helena (1705–1728) isa Georg Handtwig oli Kadrina Katariina koguduse õpetaja. Tema teisest abielust Anna Magdalena (neiuna Krechter, hiljem Schoten; 1708–1781), poeg Thomas Sabler (ja ka pojapoeg Georg Christian Sabler) olid Haljala Püha Mauritiuse koguduse õpetajad.

Samuel Nauhaus (ka **Nauhausen**; 1700 Zielenzig – 1759 Tallinn) Aastatel 1724–1728 õppis ta Halle ülikoolis, olles aastatel 1724–1728 ühtlasi Halles vaeslastekooli õpetaja. Oli Eestimaal augustist 1728 (Tiesenhauseni perekonnas). Ordineeriti õpetajaks. Oli aastatel 1731–1734 Nissi Maarja koguduse õpetaja, alustas septembris 1731 Nissis kirikuraamatu pidamist. Aastatel 1734–1759 oli ta Kadrina Katariina koguduse õpetaja; 1753 sai ta Virumaa ja Alutaguse praostkonna abipraostiks, sama aasta juunis praostiks. Ta oli samuti **pietistlike** vaadetega vaimulik, aktiivne herrnhuutlane, tema koguduses oli vennastekogudus eriti elav. Teda süüdistati rahutuste tekitamises ja Kadrinas viidi läbi konsistooriumipoolne uurimine. On säilinud tema alustatud väärtuslik Kadrina kirikukroonika (*siinkohal uurimata allikas*).

Pietism (ladina sõnast *pietas* 'vagadus, jumalakartlikkus') oli saksa protestantismi vabadusliikumine XVII–XIX sajandil. Pietism mõjutas ka kalvinismi ja roomakatoliiklust. Pietism vastandus luterlikule ortodoksiale, suunates pilgu tulevikku, kui kristluse helgemale ajajärgule. Pietismi peamine eesmärk oli uuenenud inimese loomine. Selle jaoks pidi iga inimene ise intensiivselt kristluse põhitõdedega suhestuma. Seega on pietismile omane individuaalsus, aga ka teadmine inimliku eksistentsi raskusest ja lõhestatusest. Pietismi eelkäijaks võib lugeda *Johann Arndt'i* (1555 - 1621), kes tegutses 1600. aasta

paiku Braunschweigis ja kirjutas neli raamatut täiuslikuks kristlaseks olemisest. Kuigi juba oma eluajal oli Johann Arndt kirjavahetuses pastor Johannes Knopiusega Niguliste kirikust, leidis eestlaste hulgas pietism laiemat kõlapinda XVIII sajandil, kui Eesti aladele jõudsid herrnhuutlased. Nad tegid misjonitööd, mille läbi sai vennastekogudusliikumisest tõenäoliselt siiani suurim äratusliikumine Eestis.

Kadrina koguduse õpetajatest (teadaolevalt 29 nime), kes on laulnud kirikus teenistustel nii enne, kui ka pärast oreli saabumist, ja kellel päris mitmel on märkimisväärt teeneid eesti kultuuri/keele arengus laiemalt, olgu siinkohal üles tähendatud veel **Karl Hellenius** (Kadrinas 1844–1864), **Johannes Heinrich Luther** (Kadrinas 1886–1913), **Gustav Johannes Beermann** (Kadrinas 1919–1941), **Henn Unt** (Kadrinas 1956–1986) ja **Illar Hallaste** (Kadrinas 1988–1993).

Karl Hellenius (1813 Uusikaupunki – 1869 Helsingi) oli Eesti ja Soome vaimulik, teenis mitmeid kogudusi

Ingerimaal ja Rootsi kogudust Peterburgis. **Kadrinas 20 aastat (1844–64)**. Tänapäevaste nimedega Pargi ja Viru tänava ristmikust loode poole jäävate suurte puude alla kerkis tema ajal 1851–1853 vennastekoguduste palvemaja, millest kujunes sotsiaalse ja kultuurilise elu keskus. Mitmete järgnevate õpetajate eestvõttel maja remonditi ja võeti nii kirikukoguduse kui ka lõpuks riigi hallata. Hoone otsas asunud korteris jõudis elada ka mõni perekond, kuid hoone jäi ajapikku tühjaks ning lammutati 1956.a., olles teeninud/harinud kadrinlasi üle sajandi.

Johannes Heinrich Luther (1861 Tallinn - 1932 Bad Cranz).

Õppis aastatel 1871–1879 Tallinna Kubermangugümnaasiumis ja 1880–1885 Tartu Ülikooli usuteaduskonnas. Ordineeriti õpetajaks 13.juulil 1886.

Oli aastatel 1886–1913 Kadrina Katariina koguduse õpetaja.

Aastatel 1913–1918 Narva Johannese koguduse õpetaja, ühtlasi 1918. aastal Narva-Alutaguse praostkonna praost. 1918. aastal asus Saksamaale. 1926. aastal jäi emerituuri, elas Bad Cranzis, kus ta ka 1932.a. suri. Tema vanaisa Christian Wilhelm Luther oli kaupmees ja Tallinna raehärra. Isa Alexander Martin Luther oli kaupmees ja tööstur, Lutheri mööblivabriku rajaja. Ülejäänud enamik lähisugulasi (äi, äia vend, naisevend, onu, poolvend ja vennapoeg) olid kõik vaimulikud erinevais Eesti paigus. *Kas neil ka mingi kokkupuude nõ. suure Martin Lutheriga on/oli? Ei pruugi olla aga välistada ka ei saa. Perekonnanime üsna levinud nii Saksa- kui ka Inglise maal...* Laulmisvõimelist rahvast siit-kandist hakkas meie Luther kokku koguma ja õpetama ilmselt kohe, kui siia asus. Ja Vennastekogudused olid rahva juba laulma pannud. **1891.a.**

15. mail korraldas ja juhatas ta kirikus, keisri kroonimise päeval/pühal, suure kontserdi, kus ümbruskonna lauljaid oli ca 250. Kontserdist andsid teada "Olewik" (29. aprillil), "Sakala" (3. mail) ja "Ristirahwa Pühapäewaleht" (5. mail). Ühendkoori poolt kanti ette **nn. rahvaoratoorium (Liederkrantz), 14 koorilaulust koosnev ja G. v Tillenbergi poolt loodud laululugu Prohvet Elijast**. Juba tol ajal aeti see helitöö segamini Jakob Ludwig Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847) märksa mastaapsema oratooriumiga "Elias" (1846). Sellekohase õienduse avaldas "Revalsche Zeitung" 23. aprillil 1891.a.

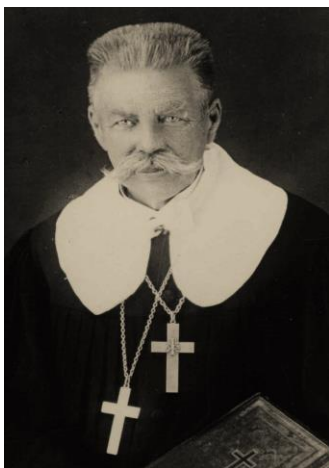

J. H. Lutheri teeneks loetakse ka Kadrina Katariina koguduse segakoori asutamist. Kas seda tegi tema ise **1894.a.** või siiski köster, Kõnnu kooliõpetaja Joosep Siiak ja hoopiski 1904.a.? Siin lähivad isegi sama allika erinevad read omavahel lahku. 1894/95 a. koguduse aruandes

tänatakse koori, millest võiks järeldada, et kirikus oli (võis olla) koor olemas. Kas see juba koguduse koor oli, ei ole täpsustatud. 1904/05.a. aruandes aga mainitakse, et eelmisel aastal (1904.a.) **kutsuti ellu kiriku segakoor**; et juhtima hakkas seda **köster Siiak**, ja et kevadel esineti oratooriumiga (solistide ja oreliga). Ühine nimetaja on üksnes oratooriumi laulmine. Aga seda tehti ju juba 1891.a.. Kas ka hiljem, mis pole iseenesest välistatud? Oli see seesama helitöö, mis 13 aastat varem või mõni teine (mis eriti usutav ei ole)? Pealegi ei ole ei selle aja ega ka tänases kontekstis kuigi reaalne eristada kogudust kirikust. Siin on kroonikud kas midagi segamini ajanud või mitte alati ja kõike fikseerinud. **Ja on meeldinud uskuda aasta-numbrit 1894 ja ennast täna (2024) 130-aastaseks pidada ehkki võidaks olla nii vanemad kui ka nooremad. Auväärsed on kõik võimalikud tähtpäevad.**

Kindel on see, et Lutheri söakal kaastegevusel ja enamasti ka eestvedamisel asutati Kadrinas ka raamatukogu, hospital ja selles ämmaemanda koht, apteek, haridus- ja karskusselts, nais-selts, kihelkonnakool, vaestekassa ja hoiu-laenuühistu. Tal oli võimalusi ja tahtmist läbi käia kogu kihelkonna rahvaga ja pole sugugi imeks panna, et ta koguski kokku ülal mainitud hulga lauljaid. Hiljem veel ka Kadrina esimese meeskoori (1907). Enne Kadrinast lahkumist 1913.a. korraldati Kadrina kihelkonna vaimulik laulupäev. Järgmine sarnane leidis aset alles 1932.a.

Esimeseks, ennast päris eestlaseks pidavaks kirikuõpetajaks Kadrinas, oli **Gustav Johannes Beermann (1870 – 1945, Kadrinas 1919 – 1941)**. Saksa ringkonnad teda aga eestlaseks ei pidanud ja lugesid teda nõ. märgitaks, sest tema meelsus ja vaimsus kandusid, nende meelest, liialt Eesti poole. Tema loomingus üks märk seisab

restaureerituna (1990) kiriku ees – Mälestuskalju. Ta oli väga värvika elu- ja saatuslooga, kuid oma sõnul mitte suurem asi laulumees ja lasi usuõpetuse tundides tütarlastel kena häälega koraaliviise laulda.

Viimati mainitud kaks kirikumeest ja siinse kirjatöö muusikatoonaalsus panevad uuesti tagasi pöörduma oreli juurde, täpsemalt orelimängijate juurde. Neist ei tea me varasemast kuigi palju. Üks võimalikke põhjusi võib peituda tõsiasjas, et oreli mängimine ja laulmise korraldamine jumalateenistustel oli köstrite tööülesandeks. Organistideks neid tavakõnepruugis lihtsalt veel ei nimetatudki. Alles Lutheri ja uue oreli toomisega Kadrina kirikusse 1895.a. ja tähelepanuvääriva muusikasüdmusega (1891), on ürikutesse köstri nimetuse kõrvale ilmunud ka organisti oma, kuigi mitte veel interpreedi mõistes. Köstrite juurde veel naaseme.

Henn Unt (a-ni 1937 **Hermann Hunt**; 1903 Helme vald – 1986 Tallinn). Lõpetas aastal 1923 Tõrva gümnaasiumi. Aastatel 1923–1931 õppis TÜ usuteaduskonnas. Ordineeriti õpetajaks 1. mail 1932. Aastal 1932 Järva praostkonna vikaarõpetaja; aastatel 1932–1946 Kullamaa Püha Johannese koguduse õpetaja, lisaks hooldas ta aastatel 1932–1935 ja 1939–1946 Piirsalu kogudust ning aastatel 1944–1946 Martna Püha Martini kogudust. Aastatel 1946–1949 Viljandi Jaani koguduse õpetaja, aastatel 1948–1949 Viljandi praostkonna praost ning Kõpu ja Paistu Maarja koguduse hooldajaõpetaja.

KGB valesüüdistuse alusel arreteeriti ta 1949.a. ja saadeti 10 aastaks Kasahstani vasekaevandusse. Aastal 1956 oli ta Eestis tagasi. 1956–1986 Kadrina ja Ilumäe koguduse õpetaja; lisaks oli ta aastatel 1979–1986 Järva praostkonna praost.

Sõja-aastatel leidis Kullamaal Henn Undi juures peavarju hea tuttav, laulupedagoog Linda Saul perekonnaga. Tema juhtnöörid hääle kasutamise ja õige hingamise osas nii kõnes kui ka laulus olid pastorile, kui suures osas häälega töötavale inimesele, hindamatud. Henn Undi hääli oli kande ja hääldus veatu veel kõrges vanuseski. Linda Sauli näpunäidete järgi sai ravitud ka häälepaelte kahjustus pärast vangipõlve. Linda poeg Peeter ja Heli Lääts laulatati Kadrina kirikus. Henn ja **Hilja** Undi (Püss, 1919-2013) abielu registreeriti Tallinnas, laulatustalituse viis 5. oktoobril 1946 läbi piiskop August Pähn Jaani kirikus Viljandis. Kuigi Hilja oleks võinud töötada pedagoogina, ei saanud ta töökohta, sest oli abielus pastoriga. Sama saatust kogesid paljud kirikuõpetajate naised. **Hilja Unt** asus täitma organisti ülesandeid. Istuda orelipingile oli olnud ka tema ammu unistus, sest vajalikud oskused olid olemas ja teinud oli ta seda ka juba Viljandis. Kadri-nasse tulnuna sai Hilja 10 aasta möödudes töökohta toonasesse kultuurimajja muusikajuhiks (1967-72), mängides samal ajal kirikus orelit ja juhendades kirikukoori.

Selline kooslus ei meeldinud, mõistagi, siinsetele ülemustele ja Hilja pidi jälle valima.

EELK Kadrina koguduse segakoor 1956. aastal.

Ta valis pühendumise kirikumuusikale oma abikaasa kõrval kokku 30 aastaks (1956-86).

Neil aastail laulis koor praktiliselt igal jumalateenistusel ja kirikupühal... Enamgi veel. Sel ajal oli kogudus märksa suurem, kirikulisi teenistustel keskmiselt vähemalt poolsada, Õpetaja tegi oma tööd täie tõsiduse ja kohusetundega ja koor laulis kaasa ka koguduseliikmete elusündmustel ristimisest kuni lahkumiseni, leeritamistel, laulatustel, juubelitel, matustel... Seetõttu polnud 45-50 laulmist aasta jooksul sugugi haruldane. Oli, mida laulda ja peamine - kellele laulda.

Koguduse segakoor aastal 1981

Esireas istuvad (vasakult): Leida Veborn, Gerda Ermann, Henn ja Hilja Unt, Järva-Peetri organist, Arnold Kastemäe;

Teises reas seisavad: Emilie Kastemäe, Marta Kunart, Velli Olup, Anna Sulev, Salme Döring, Maris Vallsalu, Ilse Abner

Meeste reas: Valter Veborn, külaline J-Peetrist, Adolf Kann, Esko Süvari (Haljala õpetaja), Peep Kärp

Illar Hallaste (1959 Kohtla-Järve - 2012 Tallinn) vaimulik, poliitik, jurist ja ettevõtja. Õppis Kohtla-Järve 4. 8-klassilises koolis, alates VII klassist Tallinna Spordiinternaatkooli Otepää filiaalis. 1977. aastal lõpetas ta Kohtla-Järve kaugõppekeskkooli. Pärast selle lõpetamist asus õppima Tartu Riikliku Ülikooli õigusteaduskonda, kust ta aga kolmandalt kursuselt usulistel põhjustel eksmatrikuleeriti. Poolelijäänud õpingud lõpetas ta 1995. aastal. Pärast TRÜ-st usuliste töekspidamiste pärast väljaheitmist asus õppima Usuteaduse Instituudis. 11. juulil 1982.a. ordineeriti ta Tallinna Toomkirikus õpetajaks. Seejärel teenis Hallaste järgemööda 1982–1983 Laiuse ja Palamuse, 1983–1988 Torma ja Kodavere ning **1988–1993 Kadrina ja Ilumäe kogudust.**

Koitmas oli uus ajastu ühiskonnas ja see liitis Illar Hallaste poliitikasse: temast sai Eesti Kongressi, Põhiseadusliku Assamblee ja Riigikogu liige. Tema teeneks muusikavallas saab lugeda täna Kadrinas tegutseva kirikukoori koosseisu uuenemist, koori noorenduskuuri 1989. aastal, mil kirikuga seostas enast sama arvukalt nooremat rahvast kui viimati Henn Undi ajal.

Ahto Mäe (1972 Näpi - 2013 V-Maarja) – Rakvere III Kk ja Usuteaduse Instituut, **1992 Kadrina koguduse abiõpetaja ja 1993 – 1998 õpetaja**, seejärel Häädemeestel, V-Nigulas, Lüganusel (1997-2003) ja V-Maarjas (2002-2009).

Meelis-Lauri Erikson (s.1970 Pärnu), Pärnu I Kk, 1991 usuteaduskond, proovi-aasta 4 kuud Simuna koguduses, **1998.a. septembrist tänaseni Kadrina koguduse õpetaja, organistiks tema abikaasa Külli Erikson** (s.1968), kes on olnud ka oreli remondi fondi ja Kadrina oreli SA juhatuse eesotsas (2004). Tegevmuusik ja kontserdikorraldaja, magistrikraadidega oreliekspertiisi ja kunstiajaloo alal, „Aasta kirikumuusik 2015“

Nagu juba nimetatud, on Kadrina kirikuõpetajate teadaolevas nimistus 29 nime alates 1554. aastast (Michael'ist) kuni tänaseni. Nende peamine ülesanne ja töö on ajast aega ikka olnud seesama – rahva harimine ja vaimulik kasvatamine Jumala sõna abil. Aga mitte ainult. Ühed vähem, teised rohkem, kolmandad hoopis kaalukalt, on siinse rahva kultuuri arendamise ja heaolu parandamise panustanud, olgugi nad ise kas siis päriselt saksa soost või vähemalt sealkandis haritud. Ometi on nad kunagi ka eesti keele ära õppinud, seda keelt arendanud, sellele grammatika loonud, selles keeles ise luulet kirjutanud, selle rahva pärimusi üles tähendanud – sõnaga - leidnud, et ka see rahvas siin väärrib, et teda märgata. Et selles rahvakillus on olemas kõik seesama, mis suurtelgi rahvastel.

Siinkohal on kohane korrigeerida ka koguduse loomisaaga, kuna on valitsenud mõnetine erinev lähenemine. Pikka aega arvati, et koguduse sünniaeg oli 1253. aasta. Millele see toetus, pole päris selge. Hiljem aga võeti seisukoht, et kogudus pidi olemas olema juba siis, kui *Taani hindamisraamatusse* kirjutati üles Viru-Rebala (oli ka Harju-Rebala) kirikukihelkonna külad. See juhtus aga varem, 1231. aastal. Teadmist korrigeeriti ja kogudus sai 22 aastat vanemaks ning selle järgi tänavu (2024.a.) 793- aastaseks.

Alguses oli sõna.

Kui sõnadest said teod,
valati need muusikasse.
Nii sündisid sõnumid.
(Anne Peäske)

Eesti muusikalisel kasvatusel on vanad ja austusväärased traditsioonid. Peaaegu 370.a. tagasi ilmus esimene trükitud lauluraamat kiriku, kooli ja kodu tarbeks. Andmed esimeste koolide kohta Eesti aladel ulatuvad veelgi varasemasse aega – XIII-XIV sajandisse. Need olid toom- ja kloostrikoolid Tallinnas ja Tartus, kuhu kooripoistena sattus laulma ja õppima ka maarahva lapsi.

Tänu koolientusiast **Bengt Gottfried Forseliuse** (u. 1660-1688) seminaris hariduse saanud eesti soost koolmeistritele, lauldi XVII saj. lõpus ladusasti mitmetes Eesti paikkondades.

XVIII saj. Eesti aladele jõudnud herrnhuutlus pani aluse mitmehäälse koorilaulu harrastusele.

Jānis Cimze (1814–1881) juhitud Liivimaa kihelkonnakooliõpetajate ja köstrite seminar (1839-1890) laiendas oma tänaseks teada-tuntud tegijate Carl Robert Jakobsoni, Ado Grenzsteini, Anton Jürgensteini, Joosep Kapi, Mihkel Kampmaa (Kampmann), Aleksander Kunileidi (Saebelmann), Friedrich Saebelmanni, Aleksander Thomsoni, Aleksander Lätte – (enam kui 100 noort meest) abil levimist veelgi.

XIX saj. kooliseadus sätestab aga koolmeistri ametioskused nii: *"...kes koolmeistriks tahab hakata, selle käest päritakse vähemalt. , et ta oskab laulma õpetada".*

1849.a. kooliseaduse 7. punkt suisa käsib: *"Iga viisi, mis lapsed õpivad, peab koolmeister suure tahvli pääle kirjutama. Ei pea mitte lubama ilma noodita uut viisi õpetada."*

Selline õpetamisviis andis tulemusi. Mitmetes paikades toimusid laste laulupühad, koon- dades lapsi pea tuhandeliseks kooriks. Esimene teade neljahäälsest koorilaulust eestlaste hulgas pärineb 1818. aastast Kanepi kihelkonnakoolist. 1822. aastal asutati Laiusel oma aja kohta väga edumeelne kihelkonnakool, kuhu võeti ka tütarlapsi. Selles koolis peeti laulu- tunde iga päev ja 1828. aastast pärineb teade seal tegutsenud suuremast meeskoorist. Koo- rilaulu laiemale levikule talurahva seas pandi alus koolis, palvemajades ja kirikus.

Asudes pühendumata koorilaulule Kadrina kirikus, tulebki tagasi minna 130 ja isegi rohkem aastat ja korrata uuesti üle mõned daatumid.

XVIII saj. keskpaiku jõudis vennaste liikumine ka Kadrina kanti ja olevat kujunenud üheks kõige mõjusamaks Eestimaal. Esialgu pidas kirik neid pigem konkurentideks kui liitlasteks, kuid peagi asuti vennastekogudusi toetama, tänu millele hakkas talurahvas rohkem mõtlema ja oskama, lugema ja kirjutama, rohkem ise teotsema ja oma elu kogukondlikult korraldama. Läks veel sajandi jagu aega ja XIX saj. II pool kujunes juba rahvuslikuks ärkamiseks ja tingi- mused aina täitused, et sünniks laulupidu 1869.a.

Seni aga peeti palve-, lugemis- ja laulmistunde, lisaks kirikule, külades, taludes, enne kui rajati palvemajad (Kadrinas 1851-53). Vaatamata sellele, et vennakseid kord keelati (1743 – 1764) ja siis jälle lubati, püsisid vaimulikud elu ja tegevused Eestimaal edasi. Nende seas ka Looja sõnumite lauludena ettekandmine palvetundides. Euroopast, peamiselt Saksamaalt tu- lid laulud-lood, millele kohapeal sobivad sõnad kirjutati/tõlgiti ja juba mitmehäälset laulma

õpiti. Kõik see eeldas teatud tasemel haritust ja haridus sai järjest enam ka talurahvale kättesaadavamaks. Aegamööda lisandusid laulmiste juurde mitmed saatepillid, mida kirikus (veel) kasutada ei olnud sobilik: seal valitsesid veel pikka aega üksnes orel ja/või harmoonium. Taludesse palvetundidesse aga tekkisid kitarrid, viiulid, mandoliinid ning toru- ja lõõtspillid. Need olid kättesaadavamad ja vähegi musikaalsemad inimesed võisid neid hõlpsamalt mängima õppida, lihtsaid laule saata.

Orelil mängimine jumalateenistusel tähendas, nii siis kui ka praegu, eraldi õppimist ja harjutamist ja köstril pidid nii musikaalsus kui ka mänguoskus kahtlemata olemas olema. Nii saab oletada ka pastor Heinrich Lutheri aja kohta. Mees ise oli klaverimängu harrastajana võimeline ka orelil hakkama saama, ent tema oli ametis teenistuse toimetana. Niisiis pidi tal abiline olema. Neid me aga eriti ja nimepidi ei tea. Praeguste põlvkondade kujutluses on köster enamasti mällu sööbinud Kadrina (Hulja) kandi mehe Arvo Kruusemendi (1928) lavastatud ja saajandi filmiks valitud linatööst Oskar Lutsu "Kevade" ainetel. Filmi köster oli pigem koomiliseks ja üsnagi ühekülgselt kujundatud ja suuremat muusikut temast meelde küll pole jäänud.

Köster on luterliku, õigeusu ja katoliku kiriku kirikuteener, kelle ülesandeks on abistada (osalt ka asendada) vaimulikke jumalateenistustel ja talitustel ning hoida kiriku vara. Luteri kiriku jumalateenistusel juhtis köster koguduse ühislaulu (varem eeslauljana, seejärel orelimängijana). XVII sajandil määrati köstrid ametisse igas kihelkonnas ning neid kasutati ka köstrikskooli õpetajatena. XIX ja XX sajandil olid köstrid ka kihelkonnakooli õpetajad. Nii köstri- kui kihelkonnakooli õpetajat nimetati ka **kösterkoolmeistriks**. 1897. aasta kirikuseaduse venekeelse väljaande 506. artikli järgi valiti köstri ametisse kihelkonnaõpetaja ja kiriku eestseisuste poolt inimesed, kes: *"kirja tunnevad, kirikulaulu oskavad ja oma laimatusel kohta tarviliku kindlustuse ette annavad"*.

Köstri ametikoht Kadrina koguduses loodi 1750-ndate aastate paiku ja esimeseks oli **Hinrik Johannes Bachmann**. 1768. a. tuli tervelt 53 aastaks **Karl Gustav Meibom**, 1821. a. tuli teda asendama Palmse koolmeister **Karl Ferdinand Krannig (Krannich)**. Taas väga pikalt (1839 – 1892) oli ametis **Gustav Johanson**, Kadrina köster, kihelkonnakohtu maakler ja vasesepp. Vasevalukoja omanik G.

Johansonile kuulus XX sajandi alguses suur krunt Rakvere ja Viitna tee nurgal. Alates 1902. aastast rentis ja hiljem müüs ta osa oma krundist koolile. Tema tegevusest köstrina me midagi suuremat ei teagi, see-eest tema järeltulija, Kõnnu kooliõpetaja **Joosep Siiak (1858-1922)** alustas oma köstrikskooliõpetajatega pastor Lutheri toimekal ajal, olles ka ise hingega töö kallal. Kas ta oli tegev juba 1891. aastal, mil koguti pastori eestvedamisel kokku suur koor ja lauldi lausa oratooriumi või kutsus ta kokku kirikukoori 1894. a. ja järgmise aasta aruandes pälvis see äramärkimist sellesama oratooriumi esitamise eest? Aga 1904/05 aruandes seisab jälle kirjas, et eelmisel (siis 1904. a.) kutsuti ellu just kiriku laulukoor, mille juhiks köster Siiak. Tema ettevõtmistes ilmselt kahtlusi ei ole, küll aga on lahtine just see ajadaatum. Joosep Siiak oli

juba laulmas käinud Haljalas ja loonud oma koori Kõnnus, enne kui Luther ta köstriks kutsus. On ilmselt vaikiv kokkulepe, et koor laulab kirikus aastast 1894 ja nii meile uskuda ka meeldib. Joosep Siiaki ootamatu surma järel, võttis töö üle Joosepi poeg **August Voldemar Siiak (1878-1958)**. On kirjutatud, et tema viis (kiriku)koori Tartu laulupeole. Millisele laulupeole, ei ole täpsustatud... ja kas seda tegi siis 16-aastane noormees või ikkagi tema isa? Tartus oli üldlaulupidu 1894. a. ja esimene

Tartu vaimulik laulupidu 1934. aastal. August oli Kadrinas 1931. aastani ja lahkus Konsistooriumi teenistusse. Magnus Oskar oli samal ajal köstriks lisakus. Mõnetine segadus ka siin... Orelimängijate juhuslikkust mainitakse juba enne Augusti lahkumist.

Joosep Siiaki pojad Magnus Oskar ja August Voldemar abikaasadega.

Gustav Kaarli Karlson abikaasaga.

Jüri Lemnits.

Mängimas käis vahest ka August Topmanni sama andekas poeg, organist ja koorijuht **Ülo Topmann (1906-ca1940)** Rakverest. 1931.a. sai alaliseks mängijaks **Gustav Karlson (Kaarli) (1893 – 1987)**, kes omandas muusikahariduse Rudolf Griwingi muusikakoolis (oli aastatel 1897–1920 Tartus tegutsenud muusikakool, kus õpetati tulevasi luteri koguduse köstreid-orelimängijaid) 1910–1913. Kursi koguduse köstri ametis oli ta 1913–1923, Kuusalu köstri kohal 1923–1931. Kadrina koguduse köstriks alates 27. juunist 1931. Väga tähelepanuväärne mees, kes avastas Kuusalust poisi, nimega Hugo (Lepnurm). 1913. aasta kevadest alates oli ta ligi kuuskümmend aastat tegev köstrina (mõnda aega ka abiõpetajana) ja ükskõik kus Eesti otsas ta töötas, igal pool oli tal oma laulukoor. Esimesel kirikunoorte vaimulikul laulupühäl Türil 23.-25. juunil 1932 oli esindatud ka Kadrina kiriku segakoor 25 lauljaga Gustav Karlsoni juhatusel. On mainitud sedagi, et Kaarli lahkumisega (millalgi 1932-33), läks koor hingusele, et vahepeal (enne 1934.a.) tegi kirikus meesansamblit orkestri- ja koorijuht **Elmar Liiv (1903–1993)** ja organist **August Kristal** (tuntud viulimeistri täpne nimekaim) tegi meeskoori. 1943.a. tuli lühikeseks ajaks **Jüri Lemnits (1891- ???)**. Tema järel 1942-47.a. tuli köstriks Joosep Siiaki teine

Kadrina kiriku meeskoor, keskel juht Elmar Liiv, Kadrina kiriku segakoor 1934.aastal, keskel Oskar Siiak. (vuike poiss fotol, isa juures, on Arne Kastemue).

poeg **Magnus Oskar (1888-1983)**, 1947. a. endine köster **August Kristal**. Tema haiguse ajal harjutas orelimängu ka juba Arnold Kastemäe ning enne Hilja Unt'i veel 1955. aastast August Piiskoppel ja 1960-61 Valter Johannes Tormis (Kuusalu koorijuht 1954-56, Veljo Tormise onu).

Kui kahe sõja vaheline aeg oli noore riigi ülesehitamise ja rahvusliku vaimu täiendamise/kosumise aeg, siis II MS järgne nõukogude aeg oli kirikumuusika jaoks suhteline madalseis. Maha suruti küll entusiasm, kuid kirikus säilis siiski järjepidevus. Enne sõda leidis ümber Kadrina aset aga veel nii mõndagi, millele kirikukoor tulevikus toetuda võis ja sai ja toetuski.

Kadrina I vaimulik laulupäev 9.VII 1932 Koore juhatas Enn Võrk (Beermanni paremal käel) ja orkestreid Elmar Liiv (vasakul).

1925. aastal asutas Vandust pärit **Jaan Karus** Neerutis laulukoori, kusjuures kaasati ka lapsi lastekoori, mida juhendas 14-aastane Aleksander Strick (Kastemäe, Arnoldi vend). Jaan Karus tõi noote ja tuli viuliga ning õpetas selgeks ca 30 laulu. Koori 20 lauljast kandsid tervelt veerand perenime Strick. Koor tegutses paar aastat, misjärel üks osa sellest ilmalikustus ja teine osa siirdus laulma kirikukoori.

Enam-vähem samal ajal tegi **August Siiak** oma koori ka kodukandis Kodus.

1930. aasta sügisel asutati Uduküla laulukoor. Asutajaks ja koorijuhiks oli taluperenaine **Marta Elisabeth Vunderlich (1900 – 1977, fotol keskel, triibulises)**. Harjutama hakati esialgu

Uduküla laulukoor.

servas kuni Virumaa laulupeoni samal aastal Narvas. Käidi ka X ja XI üldlaulupeol Tallinnas.

Vunderlich'ide pooleliolevas majas, kus oli piisavalt ruumi nii lauljate kui ka tiibklaveri(!) tarbeks. Koor registreeriti Eesti Lauljate Liidu liikmeks. Laulule lisandusid näitemängud ja keelpilliorkester ja 1936. aastal registreeriti ring uuesti juba Udu Laulu-Muusika Ringiks. Osaleti enamikel laulupidudel ja -päevadel, mis sel ajal aset leidsid, alates Kadrina I vaimulikust laulupäevast 1932.a. "õpetaja lepiku"

"Uus kord" lõpetas koori tegevuse veel enne selle 10-aastaseks saamist.

Okupatsioonivõim kirikut ega usuelu ei soosinud, pigem vastupidi. Aga lauluharrastus jäi ikkagi alles, kuigi sedagi püüti suruda ilmalik-ateistlikku voolusängi. Arendati nõukogulikku kunstilist isetegevust ja kirikulaul taanduski pelgalt usutoimingute tasandile.

Alles 19. juunil 1955.a., pärast pikka pausi, otsustati kirikukoor taas kokku koguda. Koori kutsuti juhutama **Arnold Kastemäe**, kes sel ajal oli Kadrina raudteejaama ülema/korraldaja ametis.

1. juunist 1956 algas Hilja Unt'i (ja Henn Unt'i) aeg Kadrinas ja kestis kuni 1986. aastani. Siis hakkasid ajad taas muutuma...

Henn (ja Hilja) Unt'i tulekuga tihenevad päevikumärkmed kiriku tegevuste kohta s.h ka üles-tähendused kirikukoori esinemistest/laulmistest aga ka ajaloo ja kroonika väljavõtted. Kirikukoori ülesanne on saata inimest hällist hauani. Nii on see ikka olnud ja seda on lugeda üldmainitud märkmetestki. *“... kuna inimesi ristitakse, leeritatakse, laulatatakse, maetakse ja mälestatakse ju kogu aeg. Lisaks kiriklikud tähtpäevad ja sündmused läbi aasta. Sellest meie laulmine koos seisabki”*, on ka Anne Peäske hiljem sõnanud.

Sel ajal, vaatamata kirikuvaenulikule riigikorrale või selle kiuste, oli kogudus suurem, ristimisi ja leeritamisi rohkem, kirikulisi arvukamalt ja koorilgi laulmisi palju. Pole sugugi harvad need aastad, mil koor on laulnud 40 korda ja rohkemgi, sest ka siis ei piirdutud ainult kodu-kirikuga vaid lauldi suurematel vaimulikel laulupäevadel ja teistes pühakodades.

Üle aastakümnete võeti jälle ette üleriiklikud kirikumuusika päevad ning vaimulikud laulupeod.

Esimene kirikumuusika päev leidis aset 14. juunil 1980.a. Suure-Jaanis ja seal osalesid vaid Viljandi praostkonna koorid (ca 100 lauljat). Järgmine toimus sealsamas 13. juunil 1981.a. ja seal olid juba esindatud ka Kadrina ja Tapa lauljad. Ühendkoore (ca 200 lauljat) juhatas teiste seas ka Ago Tint Tapa regendina. III kirikumuusika päev oli jälle aasta pärast 12. juunil 1982.a. Lauljaid sai kokku juba ligi 400, lisandusid 4 orkestrit, taas olid kaasas ka Tapa ja Kadrina koorid. Ja Ago jälle ühendkoori juhatamas. Aga just enne seda pidu oli Ago korranud Suure-Jaani kiriku orelit, nii et see napilt-napilt hüüdmisvalmis sai.

Nõukogude riik oli murenema hakkamas. Julgeolekuorganitele said igasugused usulised ettevõtmised ja aktiivsus ainult pindudeks silmis ja kutsusid esile veel viimased vastuponnistused. Suure-Jaani muusikapäevadele pandi võimu poolt keelud peale. 1984 kuni kümnendi lõpuni toimusid muusikapäevad küll edasi, kuigi piiratumas mahus. Neil aastail (1984-89) sisustati need kõrge kvaliteediga professionaalsete kooride, organistide (Hugo Lepnurm, Rolf Uusväli jt.) ja instrumentalistidega. Koguduste muusikakollektiivid sel ajal aga rikastusid ja mitmekesisustasid, koorid laulsid endid paremateks.

35 aastat tänaseni.

1989

Anu Korsar (s. 1962) – 1980.a. Tallinna 21. Kk, 1980-84.a. Tallinna Pedagoogiline Instituut, koorijuhtimine, **Kadrina kirikukoori juht ja dirigent 1989-90 ja 2012-2017**, pedagoog ja koolijuht Aruküla (1995-2015) ja Rakvere Waldorfskoolides, Rakvere koguduse koori ja mitmete koorikollektiivide juhendaja Rakvere linnas.

Anu meenutab: *“Tulin elama oma isa juurde, Kadrinasse. Isa (Karl Aasmäe – jurist EPT-s) majast oli selgelt nähtav Kadrina kiriku torn, mis köitis kohe minu tähelepanu ja, mida aeg edasi, seda tungivamalt ta mind enesega sidus, kuni hetkeni, kui ma hakkasin tegutsema. Ma tahtsin orelit mängida, sest ma teadsin, et kirikutes on orelid. Muid asju ma ei teadnud. Koputasin siis kirikhärra kodu uksele ja teatasin oma soovist. Kirikhärra, kes oli tookord Illar Hallaste ütles, et tulgu ma pühapäeval kell 11. Siis saab orelit mängida. Ma ei teadnud, mis toimub pühapäeviti kell 11 aga loomulikult ma läksin. Selgus, et orelit ei olegi (oli aga järjekordse remondi staadiumis, mida parajasti teostas Ago Tint), on hoopis harmoonium altari kõrval (on tänagi seal alles).*

Ma ei teadnud, mis toimub pühapäeviti kell 11 aga loomulikult ma läksin. Selgus, et orelit ei olegi (oli aga järjekordse remondi staadiumis, mida parajasti teostas Ago Tint), on hoopis harmoonium altari kõrval (on tänagi seal alles).

Mõned inimesed olid ka kirikus. Õnneks ma tundsin harmooniumit oma vanaisa kodust ja ma teadsin, et tuleb jalgadega sõtkuda ja registrid välja tõmmata. Aga muu oli kõik tundmatu. Kirikuõpetaja alustas oma toimingutega ja mina ei saanud midagi aru. Siis saatsid mulle inglid härrasmehe, kes lihtsalt istus mu kõrvale, hakkas valju häälega laulma ja näitas mulle näpuga noodist, kus ma midagi mängima pean. See härra, kes hiljem end ka mulle tutvustas, oli **Arnold Kastemäe**. Tema oli minu esimene õpetaja, kes aitas mind tõeliselt. Ilma temata poleks ma kuidagi hakkama saanud. Suur aitäh talle! Ma mäletan, et oli talvekuu. Mul oli palju riideid seljas ja teenistuse lõpuks olin ma üleni märg. Siis pöördus minu poole kirikuõpetaja, andis 10 rubla ja ütles, et tulgu ma järgmine pühapäev uuesti. Mul oli hea meel oma vapra soorituse üle. Nii jäingi kirikusse käima, ikka harmooniumit mängima. Orel sai ka mingisse vormi ja vahel sai sedagi mängitud. Mõne aja pärast tuletas Illar Hallaste mulle meelde, et olen ju koorijuht. Ta imestas kangesti, miks ma veel koori ei ole loonud. Siis pani ta lehte kuulutuse, et alustab tööd Kadrina kiriku segakoor (**mis tegelikult oli ju olemas aga ilma juhita**)! See juhtus aprillis. Ühel päeval, olles kirikus, märkasid ma suurt inimeste tulva kirikusse tulemas ja mõtlesin, mis see on? Ega ometi! Inimmassid vallutasid kiriku ja kõndisid otse orelirõdule. Mina olin all ja vaatasin. Seejärel ma kutsusin nad käärkambrisse, sest harmoonium oli seal. Sõna otseses mõttes me presisime end sinna... Ja me alustasime kohe, täpsemalt **22. aprillil 1989**, kuna kahe kuu pärast tuli minna 1. Vaimulikule laulupäevale pärast nõukogude okupatsiooni, Otepää kirikusse. Meil olid noodid ja laule oli 28. (**Laulupäeval kanti ette pooled neist**). Ja nüüd jätkus töö lauludega. Meiega liitus ka **Hilja Unt'i laulukoor**, kes oli Kadrina kirikus hoidnud laulu vaimu elus aastakümneid. Alguses olime käärkambris, aga siis läksime ikkagi pastoraati, kus oli rohkem ruumi, valgem ja soojem. Ja laulu-päevale me läksime suure bussiga."

Siin saidki kokku erinevate põlvkondade lauljad ja noorenesid vaimulikud. Vanema põlve lauljaist jätkasid noorte hulgas kuni 1992. aastani Marta Kunart, Leida Veborn, Ilse Abner, Salme Dööring, Arnold Kastemäe, Emilie Kastemäe, Valter Veborn. Oli hetki, mil kooris laulsid samal ajal neli inimest ühe ja sama pere kolmest põlvkonnast. Loomulikult oli selleks pereks Kastemäe (ema-isa Emilie ja Arnold, poeg Arne ja pojatütar Kaire). Selles suguvõsas on seda varemgi ette tulnud.

Koor Kadrinas, ausamba jalamil 30. juunil 1988.a.
Istuvad Arnold Kastemäe, Valter Veborn ja Ants Kann.
Seisavad (vasakult) Linda Vealaks, Anni Vealaks, Salme Dööring,
Gerda Ermann, Emilie Kastemäe Virve Sidron, Marta Kunart,
Hilja Unt, Leida Veborn, Velli Olop ja Ilse Abner.

Otepää Maarja kirik.

Anu: "Otepääl (17. juunil 1989.a.) oli palju rahvast (40 koori ca 900 lauljaga). Meie (25 lauljat Kadrinast) suundusime kohe orelirõdule, sest kirik ise oli juba täis. Rõdul seisime nagu kilud karbis. Mäletan, et oreli taha istus Hugo Lepnurm ja mängis koraali eelmängu. Orel oli nii häälest ära, et oli raske aru saada, mis lugu üldse on. Aga tundus, et ma olin ainus, kes sellest aru sai, sest kõik laulsid suure rõõmu ja hardumusega ja pühkisid pisaraid - eesti rahva vaim oli jälle vaba! Käisime kooriga (+ lastekooriga) veel 1990.a.

9. juunil Loksas, EELK Ida-Harju praostkonna vaimulikul laulupäeval (**Anu juhatas segakooride avalaulu – August Topmanni "Laulge Jehoovale", veel Aarre Merikanto "Tänu Sulle, Taevaia", L.v Beethoveni "Kõik taevad laulvad" ja lastekoore Martin Körberi "Ma olen väike karjane"**) ja osalesime Tallinnas XXI üldlaulupeol (30.06.- 01.07.1990). Siis ma lahkusingi Kadrina kirikust.

*Maret (Vaadre) tegi kirikus ka lastekoori ja koolis naiskoori aga siirdus peagi Rootsi. Pärast mind ja Maretit tuli **Ago Tint**. Kadrinast ma läksin elama Rakverre ja sealgi jätkasin koguduse kirikukoori uuendamisega. Kuni aastal 2012 helistas mulle Anne Peäske ja palus, et ma teda koori juhtimisel aitasin. Ikka aitasin, kuni lõpuks võtsin koolis endale klassi ja enam ei jaksanud esmaspäeviti Kadrinas käia. Ja siin lõppeski minu Kadrina II periood 2017.a.*

Ago Tint (s. 1956) - Tapa 1. KK 1975, TPedl orkestrijuhimine 1975-1978, eratunnid oreli alal. Tapa Jakobi koguduse organist ja koorijuht 1977-1990, organist 2009-2010; **Kadrina koguduse organist-koorijuht 1990-2001**, Ambla koguduse organist 2001-2002; Väike-Maarja koguduse organist alates 2005, Järva-Jaani koguduse organist alates 2017. Orelimeister alates 1973.a. 1997-2006 taasloodud Kadrina Pasunakoori (Muusikaseltsi) juht ja 2021. aastast taas selle dirigent.

1990-ndad olid avanemise aeg. Meid käidi uudishimust vaatamas ja abistati nii kultuuri kui ka majanduse valdkondades ja me ise pääsesime kammitsaist. Esimeste hulgas olid siin kirikuringkonnad, kel on ikka olnud muu maailmaga mõneti paremad läbikäimised ja eemale ei jäänud nüüd ka koorirahvas. Mingil ajal olid sidemed tekkinud Illar Hallastel ja Lapua ühel kirikuõpetajal Esko Hautalal.

1990.

aastast algab Kadrina Kirikukoori (**siis ametliku nimega EELK Kadrina koguduse segakoor**) aktiivsuse ja taseme taastõus, sest koosseis oli valdavalt noor ja sedapalju ka "roheline".

Sel aastal lauldi

1. juunil Rakvere maakonna laulupäeval "Öölaul 90" Rakvere linnuses,

9. juunil Loksas Ida-Harju praostkonna vaimulikul laulupäeval "Ma laulan heldusest ja õiglusest"

28. juunil – 1. juulil XXI üldlaulu- ja tantsupeol Tallinnas.

Ja suvel Anu lahkus elama ja tegutsema Rakverre ... ja oma järgmist tulekut (2012) ootama...

Sügisest algasid **Ago aastad**. Noore mehena jätkus tal tahtmist ja haaret tegutsemaks organistina lähiümbruses (Tapa, V-Maarja, Ambla) ja orelimeistrina üle Eesti. Kümnendi lõpupoole (1997) võttis ta juhtida ka taasloodud Kadrina pasunakoori (esialgu küll ainult kvarteti).

Märgatava noorenduskuuri läbi teinud koor Ida-Harju praostkonna vaimulikul laulupäeval Loksas 9. juunil 1990.a.

Esimeses reas (vasakult) Ingela Siniallik, Katrin Piigli, dirigent Anu Korsar, Õpetaja Illar Hallaste, Hilja Hallaste, Eve Jõemets, Margi Loide ja Luule Elbra.

Seisavad (vasakult) Emilie Kastemäe, Evi Mäepõld, Miia Klimask, Kaire Kastemäe, Eva Rohtma, Leida Ambos, Malle Soomets, Anneli Putnik, Eve Kalm ja Marta Kunart. Meeste reas on Tiit Korsar, Ervin Irv, Arnold Kastemäe ja Kuldar Kudu

Vihikusse „Kadrina koguduse laulukoori harjutused alates 13. sept. 1990“
on kirjas järgmised nimed:

SOPRAN (17)	ALT (14)	TENOR (5)
Helve Jatsko	Ilse Abner	Arne Kastemäe
Maire Karm	Salme Dööring	Arnold Kastemäe
Eve Kalm	Hilja Hallaste	Kuldar Kudu
Rita Kiiss	Elo Jaanimägi	Jaanus Lokotar
Miia Klimask	Inga Laur	Mati Multram
Marta Kunart	Heli Lemberg	
Helle Kõks	Maie Liivsoo, (koorivanem)	BASS (4)
Margi Loide	Helju Lust	Ervin Irv
Inge Murumaa	Helvi Moisto	Jüri Leinsalu
Evi Mäepõld	Malle Pass	Tiit Tammemägi
Katrin Piigli	Ene Tarto	Oleg Tereštšenko
Anneli Putnik	Tatjana Vallaste	
Eva Rohtma	Leida Veborn (ka soprani reas)	
Piret Rusalepp	Sirle Vool	
Ingela Siniallik		
Malle Soomets		
Leida Veborn		

Mõned, paraku, ongi üksnes nimed kirjas, teised piirdusid, erinevail põhjusil, lühema või pikema episoodiga, kolmandad jäid püsivamateks lauljateks. Ülaloodutest laulavad tänaseni **Eva** (alates 26. juulist 1991 **Vakulenko**) ja **Ingela Siniallik**. **Jüri Leinsalu** tuli sügisest 1991.a. **Kaire** (siis Kastemäe, nüüd **Oksanen**) tuli 1992.a. sügisest. 1994. a. veebruarist tänane koorivanem **Terje** (siis Urbala, nüüd **Tiimus**, 1999.a. oktoobrist siirdus sopranist aldiks), **Liis** (siis Järvekülg, nüüd **Priks**). Samal ajal (ca 1992-93) liitusid ka **Anne Peäske**, esialgu lauljana, ja **Sulev Suurkaev**.

Esimene vaimulik laulupäev taasiseseisvunud Eestis leidis aset juba 25. augustil 1991.a. Urvestes hilisema Tartu ja Narva kirikuõpetaja Villu Jürjo eestvõttel. Lisaks Kagu-Eesti kiriku-kooridele osalesid ka ilmalikud koorid sealtsamast kandist ja päeva avakõne pidas hoopiski peaminister Edgar Savisaar... kuigi neil päevil...rännati Toompead...

1991

ei olnud, mõistetavatel põhjustel, suuremate ülesastumiste poolest kuigi aktiivne.

Riik taasiseseisvus.

Lapua Toomkirik – esimese välisreisi sihtkoht 1991. aastal.

1. juunil osaleti Tapa II vaimulikul laulupäeval „Ärgake, nii vahid hüüd’vad!“

Küllastati esimest korda Soomemaad, Lapua kogudust.

Muudest esinemistest märkmed puuduvad...

1992

1992. aastast jäädvustunud kõrvaloleval fotol:

Esimese reas: Eva Vakulenko, Malle Soomets, Evelin Otti, Tatjana Vallaste, Hilja Hallaste

Keskmisses: Miia Klimask, Piret Rusalepp, Anneli Putnik, Kaire Kastemäe, Sirle Vool, Heli Lember

Tagumine reas: Jüri Leinsalu, Sulev Suurkaev, Ago Tint, Urmas Helin, Arne Kastemäe, Riho Putnik

Koor jätkas oma alalist kohalolekut kirikuelus/teenistuses ja eraldi äramärkimist selline loomulik seisund ehk ei vääriskski, kui selline koolitus poleks edaspidi võimaldanud kvalitatiivset edasiminekut. Selleks ajaks olid arenenud sidemed põhjanaabritega ka juba ilmalike võimude tasemel. Soomes lisandus Janakkala vald, Rootsis Mora kommun ja Norras Trøgstad kommun. Kadrina kooridest lisandusid laulusidemeisse Kadrina Segakoor ja naiskoor “Katrina”. Huvitaval kombel leidsid ka ilmalikud kollektiivid sel moel tee kirikutesse ja vaimulikud laulud nende repertuaari.

Täheldamisväärses suursündmus **1993**.a. suvel oli kahtlemata vaimulik laulupäev Viljandis 4. ja 5. juunil. Kadrinast oli 22 lauljat ja Rakverest Anu juhtimisel 25. Meile mitmeti tuttav ja lähedane inimene, professor-maestro Hugo Lepnurm tsiteeris pühenduses osalistele Pauluse sõnu: *“Siis vaadake hästi, kuidas te elate, mitte kui rumalad, vaid kui targad, pidades aega kalliks, sest päevad on pahad... saage täis Vaimu, rääkides isekeskis psalmide, kiituseviiside ja vaimulike lauludega, lauldes ja mängides kannelt oma Issandale oma südames!*

Viljandi laulupäeva sall.

(Ef. 5, 15-19).

Üldjuhtide seas oli hilisem hea sober, auväärne Roman Toi, vaimuliku muusika hing väljaspool Eestit, Kanadas, Torontos, kellega hiljemgi nii Hiiumaal kui ka Suure-Jaanis kohtuti. Mitmeid tema laule on koor laulnud ja laulab tänagi.

Sügisel-talvel 1993 külastati soome sõpru koguni kahel korral: 17.-20. septembril ja Janakkalas 3.-6. detsembril, Soome Iseseisvuspäeval.

17. aprillil külastas Kadrinat Janakkala kirikuõpetaja

31. juulil oli Lapua koor vastukülaskäigul Kadrinas

1993. aastal läks Illar Hallaste Kadrinast ära suurde poliitikasse ja 5 aastaks tuli kogudust teenima Ahto Mäe.

100-aastaseks saav EELK Kadrina segakoor
Norras, Askimis 14.-19. mail 1994.a.

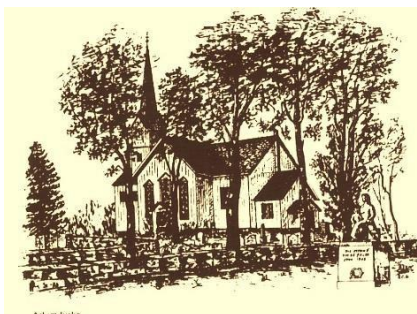
Esireas: Ingela Siniallik, Malle Soomets, Piret Rusalep, Sirle Vool, Tatjana Vallaste, Maie Liivsoo ja dir. Ago Tint
Teises reas: Eva Vakulenko, Kaire Kastemäe, Terje Urbala, Anneli Putnik, Miia Klimask, Rita Kiiss, Margi Loide, Heli Lemberg

Mehed: Jüri Leinsalu, Oleg Tereštšenko, Sulev Suurkaev, õp. Ahto Mäe, Arne Kastemäe, Urmas Helin, Riho Putnik.

Askimi koguduse ajakirjas nr.7, 1993 esiküljel on foto Kirikukoori esinemisest Kadrina videosaalis ja artikkel „Kommer de til Askim?“ („Kas nad tulevad Askimisse?“), ja et

Ago Tint on nii koori dirigent kui ka organist. Selles pidi siis midagi ennenägematut olema.

Aga järgmisel aastal **1994** nii juhtuski, mille kinnituseks kirjutas kohalikus häälekandjas.

Askimi kirik.

17. mai on Norras rahvuspüha – Iseseisvuspäev.
1994. aasta pidustustel osales ka Kadrina Kirikukoor.

1994. a. veebruarist laulab tänane koorivanem Terje (siis Urbala, alates 11. juunist 1994 Tiimus, 1999.a. oktoobris sopranist aldiks) ja alt Liis (siis Järvekülg, nüüd Priks), sügisest sopran Lea Leisson.

12.-14. augustil leiab aset teine külaskäik Lapuasse.

1994. aastast hakkas Ago kõrval koorijuhina tegutsema Anne Peäske.

Tublisti noorenenud koor oli tegutsenud 5 aastat ja kogunenud oli üsna hea hulk repertuaari, mida laulda/lauldi teenistustel ning laulupäevadel ja –pidudel. Viis aastat varem olid laulud enamikule siiski võõravõitu ja muusikalist haridust ei olnud (ega ole) ka mitte kõigil. Mida aga oli, need olid soov ja looduse antud loomulik musikaalsus. Ja muidugi muusika ise.

1994. aasta 21. mail leidis Kadrinas aset üleriigiliselt oluline sündmus – avati Emakeele ausammas. Muusikaga sellel otsest seost küll ei ole, kuid kirikul ja vaimu(like)l ometi. Samba selgitaval tahvil on ära toodud neli olulist kirikuõpetajat, kellele ka kiriku seinal on mälestustähised ja kelle panused eesti keele arengusse on olnud üsna suured. Eesti vanema kirjakeele looja **Heinrich Stahl (1600-1657, Kadrinas 1633-36)**, varaseim eesti juhuluule autor **Rainer Brocmann (1609-1647, Kadrinas 1639-47)**, kalendrikirjanik **Joachim Gottlieb Schwabe (1754–1800, Kadrinas 1796-1800)** ja eesti keele ja rahvapärимuste uurija **Arnold Friedrich Johann Knüppfer (1777-1843, Kadrinas 1800-43)**. Lipuvärvides kätte eemaldas ausambalt ka teenekas kadrinlane Arnold Kastemäe, samba õnnistas ja jutluse ütles toonane Viru praost Peeter Kaldur, kohal oli Ahto Mäe aga millegi pärast ilma kirikukoorita...

Järgnevalt valik sel ajal õpitud enamasti varasematest lauludest (juhuslikus järjestuses):

Püha vaikne rahu. (E. Hannikainen)	Palve/Taevane Isa (J. Kappel)
Võitlusteel/Ei karda meie (A. Topmann)	Saage vägevaks (H. Tedder)
Igavene rahu/Requiem (A. Topmann)	Tähtede poole (E. Arro)
Kes siin leinab ja silmaveega külvab (J.H. Lützel)	
Üks roosike on tõusnud (M. Praetorius)	Püha öö (F. Gruber)
Ma tulen taevast, ülevalt (M. Luther)	Jõululaul (R. Toi)
Prantsuse jõululaul (J. Montgomery)	Tasa, tasa (H. Auvinen)
Maa on nii kaunis (B.S. Ingemann)	Püha, püha, püha (F. Schubert)
Jumalale tänu toogem (J. Jürme)	Kes olen ma (J. Kappel)
Süda, miks sa muretsed (C. Kreek)	Vaata, Jumal, siin ma rumal (C. Kreek)
Suur Jumal taevas (J. Sibelius)	Päästja risti all (H. Lepnurm)
Ülestõusmise pühaks (E. Kink)	Tulge minu juurde kõik (N. Laanepõld)
Oh rõõmu (K.A. Hermann)	Laevnik (M. Lüdиг)

Kiida, mu hing (O. Mälk)	Me maad ja koduranda (J. Aavik)
Sul olgu au (H. Tedder)	Troostilaul (K.A. Hermann)
Kui armsad on sinu honed (E. Vörk)	Jehoova, mu Jumal (K. Tuvike)
Laulge Jehoovale (A. Topmann)	Issand, jää meie juurde (M. Härma)
Hoia, Jumal, Eestit (J. Aavik)	Jumal, Sinu väest (J. Aavik)
Mu süda, ärka üles (J.S. Bach)	Jumal on armastus (F.W. Berner)
Mäleta iga päev (V. Viitasalo)	Palve (J. Sibelius)
Su töö on see, oh Jeesus Krist (J. Haydn)	Üks kindel linn (M. Luther)
Mis Jumal teeb, on ikka hea (J.S. Bach)	Ole ustav surmani (J. Hiob)
Kes Jumalat nii laseb teha (J.S. Bach)	Mora koraal
Neil karjastel väljal (H.G. Nägeli)	Tasa, tasa (A. Maasalo)
Helisege, Jõulukellad (C. Stein)	Jõulupalve (U. Sisask)
Päästja on nüüd kingitud (L. Osiander)	Kõik taevad laulvad (L v Beethoven)
Eesti lipp (E. Vörk)	Mu Isamaa, mu õnn ja rõõm (F. Pacius)
Taaveti laul Nr. 104 (C. Kreek)	Rõõm, me Issand siin (G.F. Händel)
Valutee (E. Liander)	Ristilöödu (J. Zeiger)
Pühad haavad (D. Bortnjanski)	Oh tõuske hauast (J.S. Bach)
Kristus on hauas käind (K. Törnpu)	Lootuselaul (M. Härma)
Mäleta iga päev (V. Viitasalo)	Ma laulan suust ja südamest (Krüger)
Eks teie tea (R. Tobias)	Su ette, Isa, tulen ma (R.Toi)
Püha (A. Topmann)	Pühapäeva hommik (P.J. Hannikainen)
Tänapalve (E. Kremsel)	Tänu Sulle, Taevaisa (O. Merikanto)
Su kiituseks, mu Looja (V. Koskimies)	Oma käed sa laota (A. Topmann)
Võitlusteel (A. Topmann)	Palve kodumaa eest (T. Kuusisto)
Täht kutsub Petlemma (H. Sakaria)	Isamaale (E. Vörk)
Nüüd kiidan tänul (L. v Beethoven)	Jõululaul (H. Sakaria)
Vana aasta õhtul (H. Vettstein)	Vana jõululaul (F. Mendelsohn)
Surnute pühaks (J.H. Lützel)	Palve (Rukous) (P. Leppänen)
Finlandia-hymni (J. Sibelius)	Sanctus (U. Samuelsson)
Oh, saada mind (A. Sullivan)	Kuule, Jehoova (H. Lepnurm)
Ara vare Gud (H. Nyberg)	Jõuluöö (A. Kastemäe)
Püha öö (E. Marschner)	Jõulu laul (J. Haydn)
Kristuse tulemiseks (A. Kastemäe)	Canticorum lubilo (G.F. Händel)
Tervitus Päästjale (G.F. Händel)	Jeesus rõõmustaja (J.S. Bach)
Oh varja, vägev Jumal (J.Kappel)	Rõõm me Issand siin (G.F. Händel)
Looja vägevus (E. Vörk)	Psalm 65 (J. Haapasalo)
Mu süda ärka üles (C. Kreek)	Rahumaale (H. Nägeli)
Jõulurahu (J. Tamverk)	Credo, Agnus Dei, Cloria, Kyrie (U. Sisask "Eesti Missast")
	(jätkub)

Selleks ajaks, siis 100-aastapäevaks, oli koor õppinud ligikaudu 100 ± laulu. Ja oli, mida laulda, sest esineti teenistustel, kirikupühadel, inimlikel ning ilmalikel sündmustel ja suurematel ühisüritustel väljaspool kodukirikut. Selline laulmissagedus ja esinemistihedus said hoogu juurde Anne Peäske asumisega koorijuhiks (kirikumuusiku puhul *regendiks*) ja koori edenemiseks ning kasvamiseks oodatud esinejaks.

Aastad **1995 ja 1996** ei ole koori kroonika jäädvustamise seisukohalt ikka veel kuigi tuumakad. Piirdutud on üksnes proovidest osavõtu arvepidamisega. Aastatuhande vahetusel võttis krooniku auväärt ülesande enesele sopranilaulja **Ingela Siniallik**, tänu kellele edaspidine nii koori elus kui ka käesolevas kirjatöös peegeldub.

1997

8.-11. mail toimus koorifestival “Kadrina ’97”, kuhu kutsuti esinema kollektiive kõigist sõprus-valdadest – Janakkalast (Soome), Morast (Rootsi) ja Trøgstadist/Askimist (Norra). Kahjuks Turjamaalt kedagi ei tulnud. Selleks ajaks oli nii segakoor kui ka kirikukoor Norra kommuuni erinevaid paiku juba mitmeid kordi väisanud. Ja kummaline küll, kuid norra sõbrad pidasid meie laulutaset sedavõrd kõrgeks, et ei sõandanud esinema tulla. Aga

Koor Kõrre kirikus/kabelis 1997. a.

Koor Mora kirikus 1998. a.

puhkpillimuusika tase on seal küll tugev. Nende laulukoor jõudis kultuurifestivalile alles 2003. aastal. Janakkalat esindas nende kergemuusikakoor, Morast tulid kirikukoor, kammerkoor ja viiuldajate ansambel. Kadrinas oli tollal Kirikukoor, segakoor ja naiskoor “Katrina”. Esimesel päeval esinesid külalised valla eri paikades, Emadepäeva puhul keskkoolis ja õhtul oli rahvalaulude kontsert kirikus. Suur festivali lõppkontsert ja peoõhtu olid kooli aulas järgmisel õhtul.

1997. a. taastekkis ka Kadrina Pasunakoor, esialgu kvartett, kus neljast liikmest kolm – Arne Kastemäe, Jüri Leinsalu ja Ago Tint ise laulsid, olid tegevad samal ajal ka Kirikukooris, mille lahutamatu kaaslane on pasunakoor tänaseni. Seda asus juhatama Ago ja suure osa mängukavast hõlmas vaimulik muusika.

1998

22.-28. mail toimus koos naiskooriga “Katrina” ühine külaskäik Rootsi, Mora kommuuni ja kogudusse. Kirikukoor osales Missal Mora kirikus, laulukavaga Skerioli Rahvaulikoolis, suure ühiskontserdi sees koos rootsi kooridega ja eraldi. See oli jätk meie algatatud festivalile. Samasse aastasse paigutub ka esimene telesinemise salvestus saatesse “Ajalik ja Ajatu”

Lapua Tiistenjoe kirik.

Mora kirik.

Järgmisel, **1999.a.** oli festivalimöödu üritus jälle meil ent sel korral oli rõhuasetus rahvatantsul ja puhkpillimuusikal ning kirikukoor kumbagi neist ei viljele. Ühtlasi hakkas selline traditsioon, selleks õieti saamatagi, tasapisi hääbuma – huvi meie vastu vaibus ja reisimine muutus meile juba küllaltki kulukaks. Ometi külastas kirikukoor 28.-30. mail Janakkala valda ja kogudust ja 12. (11.-14.) juunil oldi taas Lapuas ja lauldi sealses Tiistenjoe kirikus, Lapua päevadel.

Lapuas kirikutrepil 1999.a.

15. augustil oli koor Lügansel, kus oli ametis juba Ahto Mäe, ja lauldi sealsel Kuldleeri pühal. 20. augustil osaleti lisaku koguduse aastapäeval Avo Kiire, toonase Viru praosti kutsel.

1999.a. sai koor 105-aastaseks ja seda ka kontserdiga tähistati. 1990.-ndate lõpp ja 2000.-ndate alguspool olid paljus pühendatud Leerimaja väljaehitamisele, kirikule uue pörandi rajamisele ja uute valgustite paigaldamisele. Pörandi remondi heaks korraldati kontsert, kus osalesid Kadrina koorid, Külli Erikson ja Merje Vahula organistidena ja omakandi tenor Indrek Jurtšenko, sirguv trompetist (täna orkestrijuhth Tapal) Priit Rusa-lepp, tänuteenistusel ka Estonia solist Vello Jürna. Koori harjutused toimusid peamiselt toonases pastoraadis (Tapa tee 5), kus elas pastori pere, asusid samaaegselt koguduse kantselei ja prooviruum. Koor aga ei mahtunud enam sinna, puudus saateinstrument ja aegamisi asustati leerimaja vasak hoonetiib, tekkis

Kooriharjutus pastoraadis, Tapa tee 5

ka pianiino-klaver. Hoonet ennast asuti renoveerima nii seest kui ka väljast. Projekti joonestas arhitekt Tiina Rahupõld, alustati just alumisest korrusest ja nõ. laulusaalist.

1999/2000.a. hooaja hakul, sügisel, laulsid Kirikukooris

SOPRANID(9):	ALDID(5):	TENORID(2):	BASSID(3):
Kaire Kastemäe	Heli Lemberg	Arne Kastemäe	Jüri Leinsalu
Rita Kiiss	Maie Liivsoo	Urmas Leesnurm	Sulev Suurkaev
Miia Klimask	Margi Loide		Tiit Tammemäe
Lea Leisson	Janika Trepp-Kiiss		
Piret Rusalepp	Sirle Vool		
Ingela Siniallik			
Malle Soomets			
Terje Tiimus			
Eva Vakulenko			

Milline oli koosseis 10 aastat tagasi?

Kooriga liitusid 1999.a. lõpus aldid Sirje Arro, Ehte Mumm ja Varje Vainos. Terje paiknes septembris sopranist aldi. Õppimast naases alt Liis, kes oli nüüd, 1996. aastast Priks (enne Järvekülg), bassirühma tuli 2000.a. alguses (teise märke kohaselt 1999.a. sept.-st) Harald Rahupõld.

Anne Peäske (1946 – 2021) – Tallinna Muusikakeskkooli 1965 ja Eesti Muusikaakadeemia 1970 Jüri Variste (samuti Kadrina päritolu) käe all lõpetanud koorijuht, 1969-71 ja 1975-93 ETV muusikasaadete toimetaja (üle 2000 saate sh. sarjad ja portreesaadet), 1971-75 Eesti Raadios.

Õpetaja, muusikaloolane ja **Kadrina kirikukoori laulja 1992-93, juht/dirigent 1994 – 2014, episoodiliselt kuni 2018)**. Kooriga 2 CD-plaati (2002 ja 2007). 1992 muusikaõpetaja Kadrina Kunstidekoolis ja muusikaloo lektor ning ansamblijuht, 1999. aastast ka Rakvere muusikakooli muusikateooria ja -ajaloo õppejõud. Valgetähe V kl. Teenetemärk 2007.a.

Ilmselt ei ole ülemäära suuresõnaline kinnitada üht ajavahemikku koori loos lausa **Anne Ajaks**.

Anne saamine kadrinlaseks oli seotud nii tema noorusajaga Neeruti-mail kui ka muutustega taasiseseisvunud Eesti elu-olus. Küll oli see Kadrinale õnnistuseks ja kirikukoorile kingituseks. Kõigepealt kutsuti Anne lihtsalt koori kaasa laulma. Oma häälematerjali suhtes oli ta põhjendatult kriitiline – see polnud enam selline, mis oleks tal võimaldanud kunagise “Collage”-ansambli tasemel laulda. Anne sõnul ärgitas Ago Tint kui üsnagi koormatud organist-restauraator ning puhkpillijuht Annet kui kõrgharitud koorijuhti, kirikukoori dirigendi ohjad oma kätte võtma. Nii läski ja järgmised **aastad (1994 – 2013)** on kahtlusteta Kirikukoori tippaeg, mille jooksul koor saavutas nii mõndagi. Annest sai ka oluline toimetaja Kadrina kultuurielus üldse. Ta oli üks Neeruti Seltsi asutajaliikmetest, osales volikogu kultuurikomisjoni töös, pidas muusikaloenguid Rahvamajas, juhendas sealsamas ka segakvartetti. Tema initsiatiivil **rajati mälestuskivi hukkunud eesti sõduritele, leegionäridele, kes haavatutena Kadrinas 1944.a. vene tankide poolt maasse sõideti**, tema organiseeris leerimaja saali korralikult restaureeritud kontsertklaveri RÖNISCH (osteti pianist Ivo Sillamaalt) ning selle ümber kõrgel tasemel kammerkontserte.

RÖNISCH

Foto II CD “Sa südames” plaadiümbrikselt 2007.a.

Ka see mulestusmurk on üks Anne julgedest, mis Kadrinasse maha jui.

Koori liikmete nimekirja, aldi rühma, ilmus Anne nimi 11. novembril 1993.a. Teda kutsus koori selle noore koosseisu üks asutajaliige Eva Vakulenko (neiuna Rohtma), kusjuures lühikest aega laulis kooris ka Eva ema Irja, muuhulgas ka EMTA trompeti õppejõud ja trompetimängija Kadrina Tuletõrje Puhkpilliorkestris. Viimastel aastatel juhendas Irja Rohtma meesansamblit “Wirro”. Kirikukoori liikmetest laulsid selles ansamblis Valter Veborn, Arne Kastemäe ja Sulev Suurkaev, episoodiliselt proovis aga ansamblist kirikukooris kaasa laulda Rein Umbaed. Annest saigi mõne aja pärast päris Kadrina elanik, kuid säilisid ka kõik pealinna muusikasidemed ja –tuttavad ning Anne ei jätnud neid kasutamata. Enamgi – perenimi Peäske oli vahepeal Virumaa pealinnas sama sage kui päris pealinnas. Rakvere muusikakooli juhiks sai Anne küdi (mehevend), pianist ja orkestrijuh Toivo Peäske ja viiuliõpetajaks Toivo abikaasa Tiiu Peäske. Muusikutena külastasid korduvalt Kadrinat ka Anne poeg, flötist Mihkel Peäske ning Anne minia (Mihkli abikaasa), pianist Jana Peäske. Nii saadi Kadrinas täiendav osa ühe tuntud muusikute arvuka suguvõsa aurast ja kunstist. Anne ei leppinud üksnes sellega, et koor laulab vaid kirikus ja orelil kõrval. Ta soovis enamat ja töötas selle nimel. Ja koor innustus. Millalgi enne 2000-ndaid (1998) ilmestas koor oma esinemisega juba saatesarja “Ajalik ja Ajatu” ETV-s.

Anne on öelnud ja kirjutanud palju. Muuhulgas ka:

“Kirikukoor vaimustab oma ülemeelikusega, elujõuga ja oma repertuaariga. Selle repertuaari pärast on kirikukoori tulnudki, on tulnud vaimuliku muusika pärast, aga lauldud on väga palju. See koor on üks väga suur osa minu elust. Ta on palju muutnud mu ellusuhtumist. Kooril on oma kõikehaarav vaimsus.”

Ja kordusena tõdemus, mis seisab koori kavalehtedel:

“Kirikukooril on teatud kindel roll - saata inimest tema vaimuliku aja- ja eluloo kulgemisel sünnist surmani. Seega ei ole meil puudust esinemistest (kui nii võibki väljenduda), kuna inimesi ristitakse, leeritatakse, laulatatakse, maetakse ja mälestatakse ju kogu aeg. Lisaks kiriklikud tähtpäevad ja sündmused läbi aasta. Sellest meie laulmine koos seisabki. Me oleme nõ töökoor. Aga mitte ainult. Võimaluse ja soovi korral esineme ka mittevaimulikel kultuuri-sündmustel. Enamgi veel – me lõime esmajuhtumi: sõandasime kirikust ja orelil naabrusest lagedale tulla ja telestuudio prožektorite alla, meelelahutussaatesse „Laululahing“ minna. Loodame, et suutsime veidigi kummutada üldlevinud arusaama, mille kohaselt sedalaadi kollektiivid ja inimesed justkui ongi krooniliselt harrastõsised. Me oleme nii vaimlised kui ka

vaimukad, miski inimlik ei ole meilegi võõras. Me naudime toredaid inimesi, head seltskonda ja kooslaulmist. Sedasama soovime ja soovitame Teilegi.”

Anne on kenasti kokku võtnud selle ühisvaimsuse, mis võimaldas kirikukooril ka laiemalt silma paista ja kasvada üsna nõutud esinejaks ka väljaspool kodukirikut. Tema maksimalism, harjutusmetoodika ja loomingulis-loomupärane suhtumine andsid ilmselt ka parimaid tulemusi, mida koor seni on saavutanud. Anne hakkas eraldi treenima häält kui laulja instrumenti ja appi asus laulja ja lauluõpetaja **Lea Leisson**. Koostöös sai harjutada häälerühmadega eraldi ja hea tulemuse kiiremini kätte. Üks juhtmõtteid, mida Anne juurutas, oli – **“õpime laulu kõigepealt selgeks ja siis hakkame muusikat tegema!”** Selline praktika pani koori kuulamisväärselt kõlama ja lauljad innustunult esinema.

2000

Millenniumi vahetuseks kippus aktiivne välissuhtlus vaibuma. Selle asemel pidi midagi riigi siseselt elavnema ... ja elavneski.

21. veebruaril toimus esimene koori harjutus vastrenoveeritud leeri-maja kammersaalis.

24. veebruaril õnnistas Virumaa praost Avo Kiir saali ka kiriklikult.

30. aprillil tähistati Kadrina Rahvamaja (Haridusseltsi Maja) nurgakivi paneku 70. aastapäeva (hoone ehitati valmis 5 kuuga) kontsertaktuse ja 30-ndate aastate stiilis peoõhtuga.

27. mail toimus kirikupäev ja vaimulik laulupidu Pärnus, kus olid kohal nii Kadrina Kirikukoor (20 lauljat Ago ja Annega) kui ka Anu juhtimisel Rakvere koguduse kammerkoor (15 lauljaga). Suurele tähtpäevale (2000 aastat Jeesuse sünnist) pühendatud sündmus oli tõesti suur: lauljaid 1771 (sh. lastekoorid), puhkpillimängijaid 146 ja ka Pärnu linna sümfooniaorkester. Laulupeo alguspalve ütles piiskop Einar Soone ja avakõne pidas toonane peaminister Mart Laar. Peo juhtmõtteks: “Jumal on armastus”.

17. septembril avati kirikukoori laulu saatel Anne korraldatud leegionäride mälestuskivi.

17. detsembril sisustas koor oma viisidega pastoreile Arnold Knüpfferile ja Heinrich Stahlile mälestustahvlite avamist kiriku seinal.

Kadrina Kirikukoor hakkas aktiivsemalt Eestimaal kontsert-puhkereise tegema. Esmalt võeti plaaniks külastada järgemööda kõiki sõsarkogudusi st. püha Katariinale pühitsetud kirikuid, kus osaleti kas jumalateenistustel või sisustati lausa kontsert-teenistusi. Enne ja pärast aga tutvuti paikkonnaga põhjalikumalt. Kuna enamik pasunakoorist laulis samal ajal ka laulukooris, ei saanudki teisiti, kui koorid ühendasid väed ja hakkasid reisima koos.

Pärnu Eliisabeti kirik.

Nii käisid koorid esmakordselt kahekesi 10.-11. juunil Saaremaal.

Täpsemalt olidki sihiks koguni kaks Kata-riina kogudust ja kirikut – Muhu ja Karja. Pühakojad ise on ca 3 sajandit vanemad kui

Karja Katariina kirik ja koor selle sees.

Kadrina kirik, kuid nad mõlemad on pühitsetud samale, 3.-4. saj. elanud Aleksandria Püha Katariinale. Sel ajal oli Muhu kirik veel üsna troostitus seisus ja teenistusi seal ei peetud. Koorid sõitsid edasi Muhust Saaremaale ja järgmisel hommikul ootas ees ülesastumine teises Katariina kirikus - Karja kirikus. Ka tema pühakuks on Aleksandria Katariina, kuid ka Püha Nikolaus. Muhu ja Karja kirikud on eakaaslased. Tagasiteel põigati sisse ka Kaarma kirikusse, mille akustikat möödaminnes katsetati...

Pasunakoori kvartett – Jüri, Ago, Arne ja Ülo.

Kaarma Peeter-Pauli kirik.

Sellel sõidul oli kaasas Ilmar Pullerits, toona Kadrina koguduse nõukogu esinajana. Temast sai õige pea, oktoobris, pasunakoori pillimees ja väsimatu humorist-jutuvestja, pasunapoiste kroonik/fotograaf. Ühised suvesõidud aga ka jõulupeod ja paljud muud ühised üritused pasunakooriga on kestnud veerand sajandit...

Eesreas: Miia Klimask, Malle Soomets, Eva Vakulenko, Lea Leisson, Anne Peäske ja Ago Tint, Liis Priks, Varje Vainos, Sirje Arro. Tagareas: Ingela Siniallik, Harald Rahupõld, Jüri Leinsalu, Kaire Oksanen, Piret Rusalepp, Sulev Suurkaev, Margi Loide, Urmas Leesnurm, Arne Kastemä, Ehte Mumm, Ülo Mägi

Muhu Katariina kirik.

2001

1. juunil tähistati MTJ (Masina-traktorijaama, hilisema Kadrina EPT) asutamise 50. aastapäeva mälestuskivi pühitsemisega, kirikus palvusega ja lillede asetamisega "Estonial" hukkunute mälestuseks.

Selle aasta väljasõit leidis aset

9.-10. juunil Lõuna-Eestisse, Vastseliina Katariina kogudusse ja Rõuge Maarja kirikusse. Külastati Rõuge järvistut, Ööbikuorgu, Piusa liivakoopaid, Munamäge.

10. juunil lauldi Vastseliina kirikus leskede pühal ja Orava rahvamajas jumalateenistusel. Muuhulgas, tulevikus, aastal 2005, restaureeris ka Vastseliina kiriku oreli meie Ago.

Vastseliina Katariina kirik.

Rõuge Maarja kirik.

2001.a. sügisest kutsus Anne appi andeka kunsti- ja muusikainimese **Kelli Pärnaste**.

Kelli Pärnaste (s.1971) Kadrina Kirikukoori abidirigent 2001–2007.

1989.a. Klaveriõpingud Tallinna Muusikakeskkoolis. Õpingute ajal laulnud kooli koorides, hiljem laulja, juhendaja või klaverisaatja mitme koori ja ansambli tegevuses. Laulnud Tartu Ülikooli Akadeemilises Naiskooris; Tallinna Raekoja kammerkooris. Käivitanud ja juhendanud Tartu Kunstikooli segaansamblit, Tartu Ülikooli Naiskoori ansamblit, ansamblit "Uus Vokaalne Ühendus" (Rakvere). 1999.a.-st Rakveres, 2003.a. Rakvere Muusikakoolis, esialgu klaversaatja ja saateklassi illustraator, hiljem ka laulustuudio solistide ja ansamblite, Rakvere Kauri kooli tütarlastekoori, Erapõhikooli tütarlaste ansambli juhendaja. Abijõuna panustanud Loo segakoori ja segakoori "Viroonia" tegevusse. Viimasel ajal rõõmustab hinge projektipõhine koostöö Rakvere MK laulustuudio ansambliga "Viva La Vilistlased".

Kelli: "... Kirikukoori juurde sattusin tänu dirigent Anne Peäskele, kes kutsus mind endale abijõuks. See oli huvitav kogemus tegeleda kirikumuusikaga nii süvitsi. Sellest ajast on mees tore, ühte hoidev ja rahumeelne koorirahvas. Eriline on see lauljate tänulik pilk, mis annab mõista, et kogu see koorijuhi nõudlikkus ja püüe paremuse poole on vajalik ja asja huvides. Ja mina olen omakorda tänulik, et mu kriitika, humoorikad/sarkastilised utsitused ja kiitused välja kannatati. Soovin väarikas vanuses kollektiivile jätkuvat jaksu."

2002

Aasta oli üsna tegus ja märkimist väärivad

8.-9. juunil reis Saarde Katariina kogudusse, läbisõit tudega Kihnu saarelt ja tagasiteel Halliste kirikust.

Kihnu Püha Nikolai kirik.

Kelli joonistus Kadrina kirikust (2007).
Senimaani koori kavalehel.

**Kooriga ühines hooajal 2001/2002 (okt. 2001) sopran
Marita Tasa, kaasa laulavad Juta Vahula ja Külli Erikson.**

15. juunil osavõtt ja
esinemine Lüganusel,
praostkonna päeval.
7. juulil staažika koori-
liikme Eva Vakulenko
30. juubelisünnipäeva
tähistamine Tokolopi
külas Õunamäel.

Koht kujunes edaspidi pi-
kaks ajaks laululaagrite
toimumiskohaks.

Lüganuse Ristija Johannese kirik.

Saarde Katariina kirik.

Sünnipäevalaul Ingelale Kihnu rannal.

Halliste Püha Anna kirik.

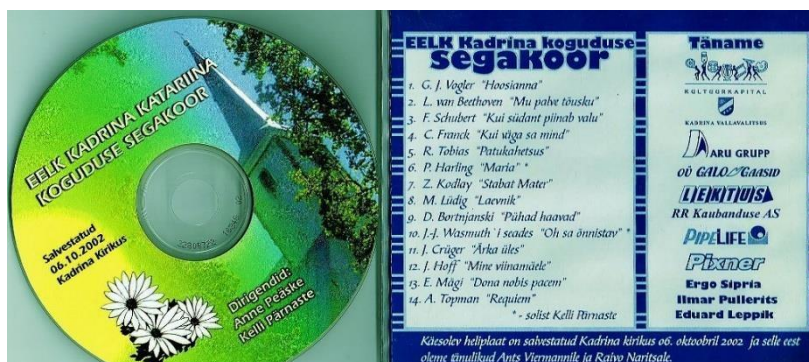
Saardes, Katariina kirikus.

Halliste kiriku ees...

...ja sees.

6. oktoobril, kodukirikus, kujunes tähtsündmuseks **esimese helikandja (CD)** väljaandmiseks sobiliku repertuaari salvestamine. Sellest sai, koori tuleviku seisukohalt, väga tõhus abi. Juba sama aasta advendi ajal, täpsemalt 1. detsembril, 1. advendi päeval, esitles plaati (*mõistagi Anne abiga*) Klassikaraadio ja kriitika suhtus sellesse võrdlemisi heakskiitvalt.

Advendiaja külm algus Viru-Jaagupis...

...ja Tudu kirikus.

Ants Viernann

Suur tänu kuulub siinkohal nii selle kui ka järgmise CD salvestamisel muusik **Raivo Naritsale** (*L-Viru-maa Aasta Õpetaja 2010*) ja heli salvestaja **Ants Viernannile** (*kauaaegne Rakvere Teatri helimeister*).

Sel aastal oli detsembrikuu üsna külm. 1. advendil laulis koor Kadrinas advendiküünla süütamisel, kell 12 Viru-Jaagupi kirikus (*Marje Kuslapi kodukogudus*) ja kell 15 Tudu kirikus.)

Raivo Narits.

Viru-Jaakobi kirik.

Oli tõesti väga külm... pasunapoistel olid pillid isegi kirikutes sees jäänud või põue, ihu ligi peidetud...

24. dets. Jõuluõhtu Jumalateenistusel salvestas ja kandis Viru R Raadio üle Kadrina kirikust koori 6 laulu.

Tudu kirik.

2003. aasta algas 5. jaanuaril plaadiesitlusega Leerimajas. Koori koormatus Eestimaal hakkas tasapisi kuid järjepidevalt kasvama, teda hakati sagedamini esinema kutsuma.

Esimese helikandja (CD) esimene esitus
Leerimaja saalis.

Kolmikjuhtimine – Anne, Kaido (pasunakoori juht)
ja Lea kooskõlastavad esinemist (foto 2009. aastast)

- 13. märtsil laulis koor kodukirikus Palmipuudepühal ja
- 20. märtsil Ülestõusmispühal
- 30. märtsil pühitseti mälestusteenistusega õpetaja Henn Unt'i 100. sünniaastapäeva.
- 6. aprillil süngitati mulda Neeruti Seltsi looja ja kodupaiga hing Enn Loik (1938-2003).
- 12. aprillil tähistas Kadrina Segakoor oma 15. sünnipäeva.
- 18. aprillil Suure Reede ristitee laulmine kirikus.
- 26. aprillil sai 15-aastaseks naiskoor "Katrina"
- 24. mail osaleti Vaimulikul laulupäeval Viru-Jaagupis.
- 25. mail lauldi Neerutis, Sadulamäe piknikul. Vette lasti pasunapoiste parv, millel Kalevi poja päevade sees järvel ringi liueldes, ka pillilugudel kõlada lasti.
- 30.-31. mail kooride festivalil, juhatasid Kelli ja Ago.

21. juunil laulmine Kalevipoja-etenduse eel, Jaaniõhtu Ago taluõuel.

18. juulil laululaager Õunamäel

2003.a. 9. aprillil pildistati rahvamajas kollektiive.

Istuvad Eva, Ingela, Malle, Maire, Anne, Varje ja Sirje.
Seisavad Jüri, Piret, Sulev, Lea, Harald, Terje, Arne ja Liis.

Neerutis, piknikul.

Vainupea külarahvas kuulas meid seales kirikus/kabelis 20. Juulil.

24. augustil – elupõline laulu- ja pillimees oma suguvõsa väarikas järeltulija Arne Kastemäe sai 60-aastaseks.

Hooajal 2002/2003 ühines kooriga sopran Maire Suurkivi.

Lea Leisson (s.1957) LMK 1972.a. Õpingud eratundide ning täiendkoolitustena G. Otsa nim. Tallinna Muusikakoolis, Usuteaduste Instituudis, Tallinna Ülikoolis ja EMTA-s. Osalenud meistri- klassides 2018.a. (I. Perfiljev – Arhangelski Ülikooli vokaal- osakonna professor, Arhangelski Pomorski Filh. solist), 2019.a. (S. Zaitsev – Salzburgi prof. Mario Diaze vokaal- stuudio „CANTA“ peadirektor).

Kadrinas alates 1986.a. sügisest. Juhendanud mitmeid ansambleid ja muusikaringe. Töötanud muusikaõpetajana lasteaias, algkoolis, asendusõpetajana Kadrina Keskkoolis ja mõnda aega ka Müncheni Eesti Kooli juures. Osalenud tulemuslikult laste ja noortega vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel. Laulnud mitmes kooris.

Õpetaja ja üks paljudest - õpilane Pille Riin Erikson..

Kadrina kirikukooris 1994-2014 ja 2017-19.a. Hääleseadjana 2003.a. Kirikumuusika Liidu liige. Kogunud ja säilitanud palju ajaloolisi materjale, millele koostaja on saanud tugineda.

Lea: "Esimesed, teadlikult suunatud muusikaõpingud on alguse saanud 3-4-aastaselt onu, Harri Kressa juhendamisel, kes oli Nõmme Baptistikoguduse muusikajuht, kirjutades ka ise heliteoseid (kantaadid, sümfoonilised pildid jne.). Kodus suhtuti austusega ühtviisi nii Viini kui ka Suure-Jaani klassikutesse. Lugupidav suhtumine muusikasse on kujundanud maailmavaate, mis on jõuduandev läbi aastate..."

2004

Aasta algul, 2. veebruaril ühinesid kooriga Marje Kuslap (alt) ja Toomas Rätsep (bass).

9. aprillil Suure Reede ristikäigu laulmine kirikus

29. mail Narva Aleksandri kiriku tornikella pühitsemisel.

19.-20. juulil teine kodumaine ülemere reis, seekord Hiiumaale.

1. okt – koori 110. aastapäeva kontsert.

20. detsembril koos kooriga „Solare“ ja Tallinna noorteorkestriga osalemine Jõulukontserdil Estonia kontserdisaalis
Mäletamist mööda kutsuti Hiiumaale, Kärdlasse, pritsumeeste üritusele hoopis pasunakoos. Kuna kaks koori tihedalt ühiste tegijatega seotud olid, reisiti taas koos ja laulukoor sai võimaluse laulda pühapäeval jumalateenistusel Kärkla kirikus.

Narva Aleksandri Suurkirik.

Narvas, Aleksandri kirikukella õnnistamas.

Hiiumaal Talurahva muuseumi õuel.

Kärkla Püha Ristija Johannese kirik.

Laul Kadrina valla päevadel. Koor esimesi kordi oma esindusrõivastuses.

Et kirikukoor lähenes oma 110. sünnipäevale, on kohane valgustada ka 10 viimase aasta jooksul täienenud repertuaari. Mõistagi on paljud laulud jäänud nõ. oma aega, hulk on juurde tulnud ja mõned raudvaraks saanud. Paraku on paljude palade saatuseks jäänudki nende õpimise rõõm, kas siis suuremate ürituste tarbeks või mõne sündmuse eriliseks tähistamiseks või koorijuhtide sooviks seda või teist ettekandeks võtta. Mõned laulud ka meeldivad rohkem kui teised, mõned ei saa korralikult selgeks või ei suudeta oivaliselt esitada. Ka seda tuleb ette. Ja on laule, mida lihtsalt ei saa esitamata jätta, sest nad lihtsalt sobivad kõigiks puhkudeks.

On taevas tähti ju tuhandeid (Lea Gabral)
 Uusaasta öö (Rene Eespere)
 Sa südames nüüd pane (Matis Metsala)
 Maria (Per Harling)
 Palve (Tõnis Mägi)
 Viimses rahupaigas (Kalju Kenner)
 Nüüd kõla rõõmus tänulaul (Ralph Carlmichael)
 Ta lendab mesipuu poole (Peep Sarapik)
 Mine viinamäele (Jacob Hoff, vennaste rep-st)
 Ärka üles (Johannes Crüger, vennaste rep-st)
 Ave Maria (Francesco Paolo Neglia)
 Võta nüüd issandat, vägevat Kuningat kiita (Joachim Neander)
 Rakanaka Vhangeri (Zimbabwe rhvl.)
 Reekviem (August Topman)
 Advendiküünal (Stewe Gårdare)
 Jõuluõhtul (Ester Mägi)
 Jõuluangel (Olav Ehala)
 Kristuse sõjamees (vennaste rep-st)
 Ma armastan sind (vennaste rep-st)
 Väike Saara (vennaste rep-st)
 Kuis pean vastu võtma (Tuuliki Jürjo)
 Mu süda usub õnne (Piret Rips)
 Me armastame seda maad (Edgar Arro)
 Hell kumin (Maimo Miido)
 Messe breve.Kyrie (Charles Gounod ?)

Panis angelicus (Cesar Franc)
 Talveöö (Agu Tammeorg)
 Dona nobis pacem (Ester Mägi)
 Mind vii kui inglikäel (Spirituaal)
 liri õnnistussõnad (Günther Schwarze)
 Kui südant piinab valu (Franz Schubert)
 Tänu leiva eest (Raivo Kõrgemägi)
 Kui väga sa mind (Cesar Franc)
 Pühad haavad (Dmitri Bortnjanski)
 Mu Isamaa on minu õnn (Fredrik Pacius)
 Reisija laul (vennastekog. rep-st)
 Patukahetsus (Rudolf Tobias)
 Bogoroditse Djevo (Arvo Pärt)
 Issand, kuule mu palvet (Lea Gabral)
 Tooge tuppa kuusekene (Wales'i jõululaul)
 Vaimulikud sõjasiistad (M.Schubart, venn. rep-st)
 Täielik äraandmine (vennaste rep-st)
 Mu tulevik (vennaste rep-st)
 Ave verum corpus (Edgar Elgar)
 Lux perpetua (Roman Toi)
 Oo, lunastaja ema (Tuuliki Jürjo)
 Ave Maria (Bach/Gounod)
 Ei saa mitte vaiki olla (Miina Härma)
 Et Kristust vastu võtta (koraal)

Oh, Issand, jää (koraal)
 Oh, anna tuhat keelt Sa mulle
 Jeesus, õnnistegija (Mart Siimer)
 Ma tean, mis mina usun
 Üksteist peab hoidma (Kadri Hunt)
 Valutee (E.Liander)
 Hoia, Jumal, Eestit. (Juhan Aavik)
 Siin vaikselt templi pinnal (Artur Kapp)
 Oh, kui õndsad on need pühad taevas (Tuuliki Jürjo)
 Palve (Ludvig van Beethoven)

Jumal, Sul ligemal (koraal)
 Näe, õitseag on ligi
 Eesti, mu kodumaa (Enn Võrk)
 Ood rõõmule (Ludvig van Beethoven)
 Ave Maria (Ara Bander)
 Jõululaul (Roman Toi)
 Suur valendav hulk (Marje Sink)
 Tarkuse allikas (Piret Rips-Laul)
 Palvelaul (Roman Toi)
 Oh võtkem Jumalat (Johan Sebastian Bach)
 Got der Herr ist Sonn und Schild

Ring, ring (Benny Anderson/Björn Ulvaeus/sdn. Meelis Punder)
 Viimne mood (Rein Rannap/sdn. Meelis Punder)
 Anna andeks (Kustas Kikerpuu/sdn. Meelis Punder)
 Pille-Riin (ans. Terminaatori laenuviis/sdn. Meelis Punder) kõik „Laululahingu“ laulud
 Põgene, vaba laps (Uno Naissoo)

(jätkub)

2005

28. mail Kihelkondade vaheline laulupäev Jõhvis

Suurürituseks oli Tartus

11.-12. juunil toimunud kirikupäev ja vaimulik laulupidu.

Osalet 165 koori igast kooriliigist, ca 3000 lauljat sh. valikkoorid, väliskoorid Saksamaalt, Soomest, Leedust ja Peterburgist ja kümnekond puhkpilliorkestrit. Teiste hulgas laulsid ka Kadrina koguduse koor (A. Peäske), Rakvere kiriku kammerkoor (A. Korsar) ja Kadrina pasunakoor (A.Tint)

2.-3. juulil mahtus suvesse veel teinegi ühine ekskurss Võrumaale, Urvastesse, sealsele kihelkonnapäevale ja laulmine kuldleeripühal kirikus. Nägime esimest korda... Contrat (Margus Konnulat, kelle vemmälvärssse Margi reisi ajal teistele ette kandis).

Jõhvi Mihkli kirik.

Tartu kirikupäeval ja vaimulikul laulupeol.

Urvaste Püha Urbanuse kirikus ja Lauri-Tamme juures.

2006

- 9. aprillil 2006 Palmipuude püha jumalateenistus Kadrina kirikus
- 16. aprillil 2006 I Ülestõusmispüha jumalateenistus Kadrina kirikus
- 29. aprillil 2006 Kadrina taitlejate pidu "Lilled, lipsud, liblikad" Rahvamajas
- 21. mail laululaager Õunamäel
- 27. mail Viru praostkonna päev Kadrinas, koguduse 775. aastapäev

Viru praostkonna päeval Kadrinas.

Tapa sõdurikabel.

Tapa sõdurikabeli laulis sisse Kirikukoor.

Tallinna vanalinna päeval.

- 28. mail Neerutis traditsiooniline kevadpiknik
- 3. juunil Tapa sõjaväe kabeli pühitsemine ja õnnistamine
- 4. juunil Tallinna vanalinna päevadel, Niguliste nölval 2 esinemist vennaste lauludega
- 8. juulil esinemine Vohnjas, kampaania „Unustatud mõisad“ avatud uste päev
- 12. juulil laululaager Õunamäel
- 15.-16. juulil ühiskäik pasunakooriga Avinurme
- 13. augustil 80 aastat Vabadussõja mälestuskalju avamisest Kadrinas. Mälestusaktus
- 19. (ja 26.) augustil oli koor palutud esinema kahele laulatusele Kadrina kirikus.
- 19. augustil - Alo Põldmäe tuli appi tenorit laulma, kuna ees seisis II CD salvestamine
- 8. oktoobril Lõikustänupüha jumalateenistus Kadrina kirikus.
- 25. oktoobril Kadrina Katariina koguduse 775. aastapäeva jumalateenistus.

Avinurme kirik on veidi noorem kui Kadrina Kirikukoor, ehitatud 1906- 09. Siin oli 1941-55 õpetajaks Kadrinas/Ilumäel 1955-56 teeninud Kustav Viise. 2006.a. teenis Avinurmes Malle Pärn.

- 28. oktoobril Anne Peäske-60. Sünnipäeva kontsert kirikus.

Anne juubel tähistas ühtlasi ka tema tosin aastat kestnud Kadrina Kirikukoori juhatamist.

3. detsembril I advendi jumalateenistus Kadrina kirikus (kl 11.00) küünla süütamine Rahvamaja kuuse juures (kl 13.00) ja Advendikontsert Avinurme kirikus (kl 17.00) koos Kadrina pasunakoori, Avinurme nais- ja meeskooriga.

10. detsembril II advendi kontsert Kadrina Rahvamajas koos Kadrina pasunakoori, Avinurme nais-, mees- ja pasunakooriga.

24. detsembril Jõuluõhtu jumalateenistus Kadrina kirikus. Ülekanne Viru Raadios

Kui meenutada, et 1956-66 oli toonasel kooril ca 40 laulmist aastas, siis pidagem silmas, et valdava enamiku neist esineti oma kodukirikus ja sagedamini siinsetel jumalateenistustel. Tänu oma kvalitatiivsele arenemisele, astus praegune koor ka laiema üldsuse ette, kuid kordade arvukus pidi mõnevõrra järele andma... Siiski on 2006. aasta nõ. keskmise tihedusega. Tõestamaks, kuidas laulmine ja laul tõeliselt nakatada võivad, üks tragikoomiline seik sellesuvisest Avinurme-käigust: *“Võõrustajateks olid sealsed koorid, kes korraldasid toreda suveõhtu ühel taluõuel. Muuhulgas sisaldas see ajaviide ka karaoket, millest mõned nõnda hoogu sattusid, et... hoia kõrvad! Ja ega sellega laulud veel ei lõppenud. Elupõlised pillimehed meenutasid rahvamajas veel mõne tunni jagu aegu, mil nad noored ja hääleka(ma)d olid, ainult et hommikul, pärast ärkamist, tuli kõigepealt otsingutele asuda... kuna hääled olid täiesti ära kadunud. Küllap olid nad jäänud taluõuele karaoke väsimust välja puhkama... Esinemise ajaks jumalateenistusel, tuli aga nad üles leida, korrastada ja häälestada...”*

2007

12. veebruaril omistati kultuuriarendajale Annele Valgetähe V klassi Teenetemärk

14. aprillil Kadrina Pasunakoor 10 aastat, sünnipäevapidu Kadrina Rahvamajas

22. aprillil Tapa väljaõppekeskuse kaitseväelaste Afganistanisse lähetamise jumalateenistus Viru-Jaagupi kirikus

28. aprillil Taidlejate pidu Kadrina Rahvamajas

06. mail Lääne-Virumaa Pensionäride Liidu emadepäeva kontsert Rakvere Vene Gümnaasiumi saalis

25. mail II CD-plaadi “Sa südames...” laulude lindistus/salvestus Kadrina kirikus

26. mail Viru praostkonna päev lisaku kirikus

02. juunil Kadrina Kadrid 5 aastat

23. juunil laulatus Kadrina kirikus

Sa südamas nüüd pane (M.Metsala)
Ave Verum (E. Elgar)
Ave Maria (J. S. Bach/Ch.Gounot)
On taevas tähti (L. Gabral)
Issand, kuule mu palvet (L. Gabral)
Palve (T. Mägi)
Panis angelicus (C. Frank)
Ave Maria (F.P. Neglia)
Uusaasta Öö (R. Eespere/arr. V.Kell)
Raka-naka (Zimbabwe rhvl.)
Mind vii kui ingliskael (Spirituaal)
Kristuse
sõjamees (M.Schubart)
Vaimulikud sõjariistad (M.Schubart)
liri õnnistussõnad (G. Schwarze)

lisaku kirik.

Väike adventiküünal (S. Gardare

Koorijuht – Anne Peäske

Sopranid – Eva Vakulenko, Ilona Pajanen, Ingela Siniallik, Kaire Oksanen, Lea Leisson, Maire Suurkivi, Marita Tasa, Piret Rusalepp

Aldid – Sirje Arro, Marje Kuslap, Margi Loide, Ehte Mumm, Liis Priks, Terje Tiimus, Varje Vainos

Tenorid – Arne Kastemäe, Alo Põldmäe, Harald Rahupõld

Bassid – Jüri Leinsalu, Toomas Rätsep, Sulev Suurkaev

El.klaveril – Merje Vahula

Fotod ja kujundus – Priit Verlin

Salvestatud Kadrina Kirikus 25.05.2007, esitletud 25.11.2007 Leerimajas.

01. juulil Kalmistupüha Kadrinas

Räpina Miikaeli kirik.

07. juulil Võru Praostkonna vaimulik laulupäev Kanepi kirikus

08. juulil Jumalateenistus Räpina kirikus

21.07, 10.08, 11.08 Laulatused Kadrina kirikus

05. augustil Kuldleeripüha Kadrina kirikus

19. augustil Ristsed Kadrina kirikus

11. septembril Arvo Pärt – 72. sünnipäeva tähistamise kontsert koos Virumaa Kammerorkestriga Rakvere Gümnaasiumi aulas

Kanepi Jaani kirik.

17. septembril Alo Põldmäe fotonäituse avamine Kadrina Rahvamajas

29. septembril Vilma Tiituse 90. Kontsert koos Vivika Oksaneni ja Markku Mäkineniga

(orel) Rakvere Kirikus

07. oktoobril Eakate konverents Rakvere Spordihallis. Esinesid Kadrina taidlejad

14. oktoobril Lõikustänapäha jumalateenistus Kadrina kirikus

26. oktoobril Rakvere misjonipäevade kontsert Rakvere Kirikus. Esinesid erinevad koorid

02. novembril Hingedepäeva kontsert koos Virumaa Kammerorkestriga Kadrina Rahvamajas
 25. novembril Koori II CD plaadi esitus koguduse leerimajas
 02. detsembril I Advent – advendiaja väljakuulutamine Kadrina Rahvamajas.
 21. detsembril Advendiaja ühiskontsert Kadrina kirikus. Esinesid Rakvere Teatri näitlejad, koguduse õpetaja ja koor

2008

Juhendaja: Anne Peäske.

Koosseis: 20 liiget - 8 sopranit, 7 alti, 2 tenorit ja 3 bassi.

Esinemisi 21 korral, neist 11 oma koguduses.

24. veebruaril Eesti Vabariigi 90. aastapäeva Jumalateenistus Kadrina kirikus

23. märtsil I Ülestõusmispüha

5. aprillil Saate "Laululahing" veerandfinaal

1. ja 25. mail Laululaager Õunamäel

6. mail telesaate "Laululahing" poolfinaal

11. mail 1. Nelipüha ja Emadepäeva Jumalateenistus Kadrina kirikus

24. mail Eduard Leppiku matus

26. mail Kadrina valla taidlejate pidu rahvamajas

31. mail Viru Praostkonnapäev Kundas

Kunda kirik on sakraalehituste seas ainulaadne. Kui tavaliselt on kirikutel peasissepääs läänest ja altar idas, siis Kundas on see vastupidi ja tornikell ripub hoopis väljaspool torni...

Kunda Kolmekuninga kirik.

10. juunil "Laululahingu" parimad laulud – kontsert Vanemuise kontserdimajas

"Laululahingu" näol oli Kirikukoori puhul tegemist täiesti pretsedenditu juhtumiga, kus tavaliselt oreli naabruses ja/või pühakodade kõlavais ruumes laulma harjunud inimesed astusid nõ. varjust päeva paistele, televalgustite alla meelelahutussaatetsesse.

Arvata võib, et sellegi asja korraldas meile oma teletutvuste kaudu ja abil Anne ise. Igal juhul olid ühel päeval (17. märtsil) saatesarja toimetaja Anu Välba, saatejuht Tarmo Leinatamm ja operator kaameraga leerimajas koori proovis. Toonastest kirjatükkidest ühes kirjutati: „Kui Anu Tarmoga 10 päeva tagasi Kadrina Leerimajja jõudis, oli proov parajasti poolepeal. Ja sinna see jäigi. Hulga niigi nappi aega suutsid tuksi keerata. Hakkasid pinnima. Valgus peale, kaamera ette ja mikker nina alla ja muudkui pärima, eriti Anu. Ja Tarmo hakkas DJ-ks. Pani plaadi pöörlemaie, ringiratast keerlemaie, rütmikaupa rändamaie. Tuli tuttav ette – „Ring, Ring“, 35-aastane ABBA-popp. Peale selle kukkus veel meie oma repertuaarist cover`eid miksim. Ütles, et reklaamiks vaja. Meie vastu, et kas ERR-il nüüd nii palju pappi, et jaksab meid staariseisuses kinni maksta? Nemas jälle, et aitavad, meile lisaks, ka fännid tasuta pealinna ja tagasi vedada. Ära moosisid! Sibilisid veel veidike, jätsid maha 6,5 lehekülge noote ja läinud nad olidki. Ole sa lahke! Suured pühad, põhitegevus ja nootide paljundus olid vahepeal ja esimene katsetus 24. kuupäeval. Kuigi Tarmo toonitas, et muusikast tähtsam on show, ei taha me enestele hinnaalandust teha. L a u l peab selgeks saama! Alles siis võib mingit pula juurde pookida. Esimese prooviga saime asjad enam-vähem paika, üksnes altil oli pisut tabamisega tegemist. Osale on tekst võõras, melodiat ollakse kuulnud. Eriti raske on meelde jätta

*silpe la-la-la ja hmmm-hmmm. Ja plaadi peal, mis meile näidiseks jäeti, ei laula näidiskoor ka noodi järgi, sänikaelad sihukesed... Teisel proovil sai keelpill (kitarr) ka ligi võetud ja juba õiges tempos ümisedud. Kui neid sõnu jalus poleks...
Ja konkurentidele – okas kurku☺“*

Ümber kuu on kohe päris mitu ringi...

...ja uus, suvine mood sai ka esile toodud.

Nii see läks ja toimus ja oli... Suur tänu kuulub siinjuures ka Priit Rusalepale ja Margus Lauge-
saarele, kes meil esineda aitasid. Teema lõpetuseks: „*Sõjakäik on siis sooritatud, me lange-
sime teises poolfinaalis. Saime vaevalt nina kaevikust välja pista, kui nukud (Nukuteatri koor)
meist ööbikute (naiskoor „Emajõe ööbikud“) õhuväe toetusel lihtsalt üle sõitsid/lendasid. Aga
see selleks... Ei selle pärast veel kustu päike... Tänu kõige eest, jah, kõige eest, me armsad,
kes te meile kaasa elasite ja oma poolehoidu avaldasite. Meil on alati rõõm teiega kustahes
kokku saada. Ka lahingukaaslastele edu ja tublidust tulevikus! Ilmselt kohtume meiega veel ja
veel ja laulame koos nii mõnedki laulud. Eestimaa on ju nii pisike ja lauluharrastajate hulk
ühe pinnaühiku kohta on tegelikult ikka muljetavaldavalt suur...“*

10. juunil Lahingulaulud, ka Kadrina Kirikukoori omad, kõlasid veel mitmel pool ja puhul sh.
parimate palade hulka valituna Vanemuise kontserdisaalis.

Tavaelu aga läks edasi

24. juunil Kalmistupüha Kadrina surnuaial

28. juulil Näituse "Köster Johan Kotli 155" avamine Väike-Maarja kirikus ja Kadrina kiriku-
koori kontsert

13. septembril Maarjalaulude festival Narvas

17. septembril Alo Põldmäe fotonäituse “Semiootiline Neeruti” avamine Kadrina Rahvamajas

10. oktoobril Esinemine Saue vallas, Lagedil, Veskitammi Kultuurikeskuse “Lauluklubis”

12. oktoobril Lõikustänapüha Jumalateenistus Kadrina kirikus

18. oktoobril Kadrina kiriku oreli remondi tänukontsert-jumalateenistus

26. oktoobril Rakvere esimesed kirikupäevad, “Avatud kirik” Rakvere Kolmainu kirikus

2. novembril Hingedepäeva kontsert Muuga mõisas

30. novembril I Advent – Kadrina Valla

Jõulurahu väljakuulutamine

21. detsembril Adventikontsert Ubja

Päevakeskuses

21. detsembril Adventikontsert Rakvere eakateklubis “Hämarik”

24. detsembril Jõululaupäeva jumalateenistus Kadrina kirikus

Koori paluti laulma kahele matusele ja laulatusle.

Muuga mõisahoone.

Tõsisem tegu oli osavõtt Maarjalaulude festivalist ja esinemine Narvas (13. sept.), kus Tuuliki Jürjo (*kunagi Aabmets*) seda organiseeris ja tema abikaasa, Villu Jürjo (*korraldas esimese vaimuliku laulupäeva taasiseseisvunud Eestis, 25. aug. 1991 Urvestes*), Aleksandri kiriku kogudust teenis ning kiriku restaureerimist korraldas.

Päeval lauldi Maarjale kooride kaupa, festivali peakontserdiks kogunes Narva 250 koorilauljat kogu Eestist ning õhtul kandsid Filharmoonia kammerkoor ja Tallinna kammerorkester Daniel Reussi juhatusel ette Bachi ning Haydni loomingut.

Narva teekonnal Narva-Jõesuu rannal.

Esimesel Maarjalaulude festivalil, 2008. Narvas.

Vahemärkuseks: kirikuaasta kulgeb adventist (jõuludest) järgmise aasta adventini (jõuludeni), muu taidluse hooaeg algab reeglina sügisel ja lõpeb järgmise aasta kevadsuvel, **kalendriaasta aga kestab 1. jaanuarist 31. detsembrini, mis on aluseks ka siinsel käsitusel.**

Maavanema vastuvõtul, esimest korda orkestriga "Da Pacem".

- 22. mail Kadrina kultuurifestivali kirikukontsert
- 31. mail 1. Nelipüha jumalateenistus Kadrina kirikus
- 13. juunil V Kristliku muusika festival Sillamäel

Tähtenduslik Tänukiri Sillamäelt.

- 20. juunil Telesaate "Laulge kaasa" salvestus Kadrina Rahvamaja ees
- 20. juunil "Laululahingu" kooride olümpia" Türil
- 25. juunil Kalmistupüha Kadrina surnuaial
- 17. juulil Lahingulauludega Võsu Muusikapäevadel
- 18. juulil Laululaager Õunamäel

2009

- 3. jaanuaril aastavahetuse ühispidu pasunakooriga
- 23. veebruaril Lääne-Viru maaavanema vastuvõtul Haljala Rahvamajas
- 5. aprillil Palmipuude püha jumalateenistus kirikus
- 12. aprillil Ülestõusmispüha jumalateenistus Kadrina kirikus
- 25. aprillil Kadrina valla taidlejate kevadpidu rahvamajas

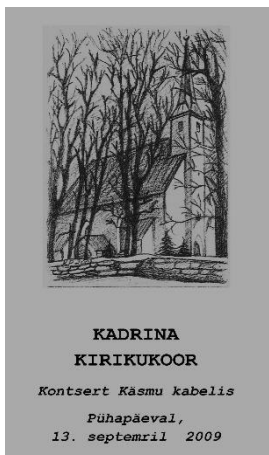
Otepää Maarja kirik.

Teiste seas oli siin ka Kadrina Pasunakoor, Kirikukoor laulis aga Otepääl ja Rõngus.

25. juulil Pühajärve XII puhkpillipäevad – koondkontsert Otepää Maarja kirikus ja kultuurimajas

26. juulil Kuldleeripüha jumalateenistus Rõngu kirikus

13. septembril Kontsert-teenistus Käsma kabelis

Rõngu Mihkli kirik.

KAVA		Alguses oli sõna. Ja kui sõnadest said teod, valati need ka muusikasse... Nii sündisidki sõnumid...
	M. Härma/A. Haava „Ei saa mitte vaiki olla“	
	M. Lüdlig „Laevnik“	
	M. Metsala/A. Haava „Sa sõdamees nüüd pane“	
	F. P. Neglia „Ave Maria“	
	E. Mägi „Dona nobis pacem“	
	A. Pärt „Bogoroditse Djevo“	
	Spirituaal „Mind vii kui ingliskael“	
	M. Schubart „Vaimulikud sõjariistad“	
	„Kristuse sõjamees“	
	R. Toi „Palvelaul“	
	T. Mägi/V. Kangur „Palve“	
	G. Schwarze „Iiri õnnistussõnad“	
Sopranid:		
Lea Leisson, Kaire Oksanen, Piret Ruusalepp, Ingela Sinelilik, Maire Suurkülv, Marita Tasa, Eva Vokulenko		
Aldid:		
Sijie Arno, Ehte Mamm, Liis Priks, Terje Tiiamas, Varje Vainas		
Tenorid:		
Arne Kaskemäe, Urmas Leesnurms, Harald Rahupõld		
Bassid:		
Jüri Leinsalu, Toomas Rätsep, Sulev Suurkaev		

Esimene kavaleht oli

täiustus ja sai tavaliseks. Mõne aja pärast tuli ka müürileht.

tagasihoidlik, kuid

24. novembril Anna Haava 145 - kooride päev Pala (Peipsiääre vald, Kadrina küla) Kultuurimajas

Surnute mälestuspüha jumalateenistus Kadrina kirikus

29. novembril I advent, kontsert koos pasunakooriga Rahvamajas

24. detsembril Jõululaupäeva teenistuse kontsertosa kirikus

Koori paluti laulma ühele matusele ja kahele laulatusele.

2010

“Ei saa mitte vaiki olla, lauluviisi lõpeta...”
(Miina Härma/Anna Haava)

Esinemisi 13 korral, neist 5 oma koguduses.
 2. aprillil Suure Reede teenistus Tapa Väljaõppe-
 keskuse kabelis
 4. aprillil Ülestõusmispüha jumalateenistus Kadrina
 kirikus
 28. mail Kadrina Rahvamaja 80
 8. juunil Esinemine telesaates "Õhtusöök viiele"
 Terjele toeks Rakvere teatri kohvikus
 11.-12. juunil EELK kirikupäev ja vaimulik laulupidu
 Tartus
 27. juunil Kalmistupüha Kadrina surnuaial

Laiuse pastoraadi mälestustahvli avamisel.

17. juulil Võsu Muusikapäevad. "Laululahingu" laulud
 15. augustil Kuldleeripüha jumalateenistus Rapla Maarja-Magdaleena kirikus
 20. augustil Ühtelaulmine Aartika Puhkekülas

Rapla Maarja-Magdaleena kirik.

10.oktoobril Lõikustänapüha kontsert-
 jumalateenistus Laiuse Püha Jüri kiri-
 kus. Jaan Järve mälestustahvli avamine.
 16. Laiuse laulupüha
 21. novembril Surnute mälestuspüha ju-
 malateenistus Kadrina kirikus
 28. novembril I advent kuuse juures, ki-
 rikus ja rahvamajas
 24. detsembril Jõuluõhtu kontsert
 Koori paluti laulma kahele matusele.

Laiuse Püha Jüri kirik.

Repertuaar:

Vahemärkuseks: Siinkohal ja edaspidi on ära toodud loetelu, millest aasta vältel on laule valitud. Millal ja mida on lauldud, selgub näitena toodud mõnest aastaülevaatest iga esinemise kohta eraldi. Seetõttu tuleb allpool olevast nimistust tuttavaid pealkirju ette.

Gabral, L. On taevas tähti ju tuhandeid.
 Metsala, M/Haava, A. Sa südames nüüd pane.
 Mägi, E./Krimm, M. Jõuluõhtul.
 Tooge tupp kuusekene.
 Harling, P. Maria. (Eestikeelsed sõnad A. Peäske)
 Mind vii kui ingliskael. (Spirituaal)
 Lüdigi, M. Laevnik.
 Eesti rahvaviis/sdn.K. Hunt. Mu mano tulge, latse.
 Võrk, E. Eesti mu kodumaa.
 Kink, E. Valvake
 Kreek, C. Ma tänan Sind. (sdn. Mikk Üleoja)
 Sisask, U. Sanctus (Missast nr.5)
 Sisask, U. Agnus Dei (Missa ne.3 ehk Eesti Missa)
 Siimer, M. Unelaul (kant. "Lapsed vaatavad maailma pääle")
 Schubert, Fr. Kui südant piinab valu.
 Beethoven, L. van. Kõik taevald laulvad.
 Beethoven, L. van. Ood rõõmule. (sdn. P. Pormeister-Rips)

Gabral, L. Issand, kuule mu palvet.
 Mägi, E./Haava, A. Dona nobis pacem.
 Ehala, O./Tungal, L. Jõuluangel.
 Ingemann, B.S. Maa on nii kaunis.
 Vogler, G.J. Hoosianna.
 Mägi, T/Kangur, V. Palve. (sdn. R. Eespere)
 Toi, R. Palvelaul.
 Pacius, F. Mu isamaa, mu õnn ja room.
 Kappel, J. Oh varja, vägev Jumal.
 Tedder, H. Saage vägevaks.
 Kõrvits, E. Ütle, mis on inimene
 Rips, P. Mu süda usub õnne.
 A.Haava/M.Härma. Ei saa mitte vaiki olla
 Schwarze, G. Iiri õnnistussõnad.
 Franck, C. Kui väga sa mind.
 Beethoven, L. van. Mu palve tõusku.

Hoff, J. Mine viinamäele.

Neglia, F.P. Ave Maria.

Topman, A. Requiem.

Bander, A Ave Maria.

Pärt, A. Da Pacem.

Elgar, E. Ave verum corpus.

Vennastekoguduse laulud:

Reisija laul Kristuse sõjamees

Täielik äraandmine Ma armastan sind

Mu tulevik Väike Saara

Schubart, M. Vaimulikud sõjariistad.

“Laululahingu” laulud: Ring, ring, Viimne mood (laulud seadnud M. Punder)

Bortnjanski, D. Pühad haavad.

Sisask, U. Sanctus.

Hunt, K. Üksteist peab hoidma.

Pärt, A. Bogoroditse Djevo.

Gardare, S. Advendiküünal.

Rakanaka Vhangeri. (Zimbabwe rahvalaul)

2011

Kogu aasta oli väga tihe ja esinemiste poolest ilmselt aegade üks rikkamaid.

7. jaanuaril Uue aasta tuleku tähistamine

24. jaanuaril Matuseteenistusel Rakvere Kolmainu kirikus

17. märtsil Palmipuude püha Kadrina kirikus

24. märtsil Ülestõusmispüha teenistus Kadrinas

30. märtsil Taidlejate pidu Rahvamajas

Ambla Maarja kirik.

Käsmu kirik.

Kirikukoor Amblas.

14. mail Järva praostkonna vaimulikul laulu-päeval Ambla Maarja kirikus

28. mail Viru prostkonna päeval Käsmus

12. juunil Nelipüha teenistusel Kadrinas

16. juunil Suure-Jaani muusikapäeva(de)l

Tori Sõjameeste mälestuskirik.

Kullamaa Püha Nikolause kirikus.

Siit, Torist, saadeti teele ka võidutuli.

Avati mälestuskivi Kullamaal.

22. juunil Eesti Sõjameeste Mälestuskirikus Toris, Võidutule süütamine

Koraalimaratoonarid.

Haapsalu Püha Johannese Toomkirik.

Valmistumine Kilti mõisas.

9. juulil "Unustatud mõisate" raames Kilti mõisa päeval

30.-31. juulil 100 aastat Kullamaa esimesest laulupäevast, kivi avamine ja kontserdid

23. augustil Koraalimaratonil Haapsalus

17. septembril Maarjalaulude festival-konkursil Narvas

Vahepeatus teel Kullamaale, Noarootsi Püha Katariina kirikus, prooviti häälte kõla...

Maarjalaulude festival-konkursil Narvas

... koos Hõbediplomiga.

17.-18. juunil Suure-Jaani muusikapäevadel. **Sinna viis Kirikukoori ja Pasunakoori esmakordselt oma ja omane bussijuht Raivo Randla Tapalt. Ta tunneb hästi bussi ja ka Eestimaad ja viinud oma reisijaid paljudesse põnevatesse paikadesse...**

Vahepeatusel Olustveres prooviti mõisa akustikat.

Bussijuht Raivo.

24. juunil Kalmistupüha Kadrinas

Reekviem. A.Topman Palve. J.Kappel

Laevnik. M.Lüdig

Mind vii kui inglikäel. Spirituaal

1. juulil V-Maarja kiriku uue tornikiivri õnnistamine

23. augustil Osalemine Haapsalu koraalimaratonil

6. oktoobril Kuldleer Kadrina kirikus

Kõik taevad laulvad. L.van Beethoven

Püha. U.Sisask Mu süda usub õnne. P.Rips

14. septembril **Anu tuleb tagasi, Anne tahab anda koori uue aasta jaanuarist Anule üle**

14. oktoobril Lõikustänapüha jumalateenistus Kadrina kirikus.

Tänu leiva eest. R.Kõrgemägi

Me armastame seda maad. E.Arro

Ma tänan sind. C.Kreek

29. oktoobril tegi Terje Facebooki konto "Kadrina Kirikukoor"

17. novembril Pasunakoori 15. sünnipäev

Ei saa mitte vaiki olla M.Härma

Spirituaal Mind vii kui inglikäel

Lähme rahvamajja (viisil: Mine viinamäele)

24. novembril Esinemine mesinike päevadel Jänedal

25. novembril Surnute mälestuspüha jumalateenistus

Kadrina kirikus.

Eks teie tea. R.Tobias

Kyrie. U.Sisask

Dona nobis pacem. E.Mägi Tähtede taga. T.W.Abt

Sanctus. U.Sisask

2. detsember. I Advent. Rakvere Kirikupäevade avateenistus

Rakvere Kolmainu kirikus

Sa südames nüüd pane. M.Metsala Jõuluangel. O.Ehala

Ave Maria. Bach-Guonod Kirik püha paik. Ungari koraal

Oo lunastaja ema. Rahvalik laul

Väike-Maarja (Maarja) kirik.

Rakvere Kolmainu kirik.

14. detsember. Rahvamaja jõululaat

Advendiküünal Talveöö
Sa südames nüüd pane Uusaasta öö

16. detsember Advendikontsert Narva kiriku tornisaalis, juhatavad Anne ja Anu, salvestatud ka koduvideona

24. detsember. Jõuluõhtu jumalateenistus Kadrina kirikus

Hell kumin. M.Miido Jõuluõhtul. E.Mägi
On taevas tähti ju tuhandeid. L.Gabral
Karjased, oh öelge meile. Prantsuse jõululaul
Jõuluingel. O.Ehala Oh sa õnnistav

Narva Aleksandri Suurkirik.

2013

Juhendajad: Anu Korsar, Anne Peäske dirigeeris oma Head aega kontserdil ja osales kontserdiks ettevalmistumisel.

Koosseis: 18 liiget - 7 sopranit, 6 alti, 2 tenorit ja 3 bassi.

13. mail ühines kooriga Aivo Kruup (bass nii pillimehena V-Maarja Puhkpilliorkestris kui ka lauljana Kadrina Kirikukooris.) Kahel juunikuu proovil oli üle pika aja haruldane olukord, mil laulsid neli bassi – Jüri, Toomas, Sulev ja Aivo
Esinemised:

24. märtsil Palmipuudepäha teenistus Kadrina kirikus

Mu palve tõusku Panis angelicus
Ärgake nii vahid hüüdvad Hoosianna

31. märtsil Ülestõusmispäha teenistus Kadrina kirikus

Valutee Ave verum. Elgar

Ave Maria. Bach-Guonod Pühad haavad. Bortnjanski

Niisugune tunniskiri omistati lauljatele, et nad koori ka pikemaks püsima jääksid: Aivo, Milvi, Aivar ja Valli

12. aprillil Ahto Mäe (1972-2013) matus Väike-

Maarja kirikus Reekviem Laevnik
Mind vii kui inglikäel

19. aprillil mentor ja pillimees Kaul Augasmägi

20. aprillil Kevadpidu Rahvamajas 60

19. mail Nelipäha teenistus Rakvere kirikus

Issand, jää meie juurde. M.Härma
"Ärgake" nii vahid hüüdvad. Ph.Nicolai
Mu süda usub õnne. P.Rips

2. juunil laululaager Leerimajas

9.juunil Anne Head aega-kontsert kirikus

23. juunil Kalmistupäha Kadrinas

Reekviem. A.Topman

Hiiumaa kiriku- ja Kärddla laulupäeval.

Palve. J.Kappel
 Laevnik. M.Lüdig
 Mind vii kui inglikäel. Spirituaal
 29.-30. juunil Hiiumaa kirikupäevad, Kärddla laulupäev
 "Mina usun..." ja teenistus Reigi kirikus
 Ühislaulud: Missa: Gloria ja Laudamus, Püha, Jumala
 tall, Issanda palve. U.Sisask
 Usutunnistus. P.Simojoki
 Psalm 102. T.Rommel
 Sannud mägedel. K.Petermann
 Ma tõusen tuhand. P.Rips
 Koor: Ärka üles Mine viinamäele
 Kristuse sõjamees Vaimulikud sõjariistad

Reigi Jeesuse kirik.

27. juulil Kooriliikme Sulev Suurkaevu (1932-2013) matus Kadrina kirikus ja kalmistul
 Laevnik Mu isamaa on minu arm. G.Ernesaks Reekviem

6. oktoobril Kuldleer Kadrina kirikus
 Kõik taevad laulvad. L.van Beethoven
 Püha. U.Sisask Mu süda usub õnne. P.Rips
 12. oktoobril Kadrina Rahvamaja kauaaegse perenaise Ene Kaldamaa pidulik pensionile
 saatmine Iiri õnnistussõnad

13. oktoobril Lõikustänapüha jumalateenistus Kadrina kirikus.

Tänu leiva eest. R.Kõrgemägi
 Me armastame seda maad. E.Arro
 Ma tänan sind. C.Kreek

26. oktoobril Harju-Jaani Ristija Johanne-
 nese koguduse 150. aastapäeva jumalateenis-
 tus Raasikul

Püha. U.Sisask
 Mu süda usub õnne. P.Rips
 Ma tänan sind. C.Kreek
 Kantaat 208. J.S.Bach
 Kirik püha paik. Ungari koraal

24. novembril Surnute mälestuspüha jumala-
 teenistus Kadrina kirikus.

Eks teie tea. R.Tobias
 Kyrie. U.Sisask
 Dona nobis pacem. E.Mägi
 Tähtede taga. T.W.Abt
 Sanctus. U.Sisask

1. detsembril I Advent. Rakvere Kirikupäe-
 vade avateenistus Rakvere Kolmainu kirikus
 Sa südames nüüd pane. M.Metsal a

Harju-Jaani Ristija Johannese kirik Raasikul.

Raasikul.

- Jõuluangel. O.Ehala
 Ave Maria. Bach-Guonod
 Oo lunastaja ema. Rahvalik laul
 Kirik püha paik. Ungari koraal
 14. detsembril Rahvamaja jõululaat
 Adventiküünal
 Sa südames nüüd pane
 Talveöö
 Uusaasta öö

Rakvere Kolmainu kirik – sage esinemispaik.

24. detsembril Jõuluõhtu jumalateenistus Kadrina kirikus
 Hell kumin. M.Miido
 On taevas tähti ju tuhandeid. L.Gabral
 Karjased, oh öelge meile. Prants. jõululaul
 Jõuluõhtul. E.Mägi
 Jõuluangel. O.Ehala
 Oh sa õnnistav

Mõne aasta kohta on kohusetundlik kroonik kirja pannud lauldud laulud teenistuste/ esinemiste kaupa. Enam-vähem sellise koormusega on koor aastate lõikes toime tulnud. Ei saa salata, et lugusid valitakse nende nii meeldivuse kui ka kindlalt õnnestuva esituse pärast... aga ka dirigendile sümpatiseeritusest lähtuvalt.

2014

Koorijuhiks: Anu Korsar

Koosseis: 18 liiget

7 sopranit: **Ingela Siniallik, Marita Tasa, Kaire Oksanen, Piret Rusalepp, Eva Vakulenko, Maire Suurkivi, Lea Leisson, Vineta Kalais (Treimann)**

6 alti: **Terje Tiimus, Liis Priks, Varje Vainos, Sirje Arro, Ehte Mumm, Marje Kuslap**

3 tenorit: **Arne Kastemäe, Harald Rahupõld, aitas laulda ka Hillar Vimberg V-Nigulast**

ja 2 bassi: **Jüri Leinsalu, Aivo Kruup**

Esinemisi 14 korral, neist 9 oma koguduses.

23. märtsil Jumalateenistus Kadrina kirikus. Küüditatute mälestamine

13. aprillil Palmipuudepüha jumalateenistus Kadrina kirikus

20. aprillil Ülestõusmispüha jumalateenistus Kadrina kirikus koos Rakvere Kolmainu koguduse kammerkoori, naiskoori ja solistidega

24. mail Tänujumalateenistus oreli remondi lõpetamise puhul Kadrina kirikus. Tänutahvli avamine kõigile annetajatele. Kontsert.

8. juunil Jõhvis, Suure-Jaani jaoks proovis osalemine. Nelipüha teenistus Kadrina kirikus

22. juunil Suure-Jaani vaimulik laulupäev

29. juunil Kalmistupüha jumalateenistus Kadrina kirikus

19. juulil Muusikafestival "Roheline orel". Regivärsiline palve Maa eest

21. septembril Maarjalaulude festivalil Tarus, Maarja kirikus

12. oktoobril Lõikustänapüha jumalateenistus Kadrina kirikus

30. novembril I Advendi jumalateenistus Kadrina kirikus. Kadrina Valla advendiaja avamine valla kuuse juures ja kooride kontsert Rahvamajas

24. detsembril Jõuluõhtu jumalateenistus Kadrina kirikus

Suure-Jaani vaimulikul laulupäeval: "Just koos nende inglitega soovin ma end pildistada lasta", olevat maestro Roman Toi sõnanud.

2015

Maarjalaulude festival. Kontsert Tartus, Maarja kirikus.

Sopranid: Ingela, Marita, Kaire, Vineta, Eva, Maire, Piret

Aldid: Terje, Liis, Marje, Varje, Ehte, Sirje

bassid: Jüri ja Aivo, regent Anu, tenorid Arne ja Harald

Koorijuht: Anu Korsar

Koosseis: 17 liiget - 6 sopranit, 6 alti, 3 tenorit ja 2 bassi.

Lauluharjutusi toimus 41 ja esinemisi 10, neist 7 oma kirikus.

2. jaanuaril Aastavahetuse ühispidu pasunakooriga

23. märtsil ühisproov Ülestõusmispüha jaoks Rakveres

29. märtsil Palmipuudepüha jumalateenistus Kadrina kirikus

5. aprillil Ülestõusmispüha jumalateenistus Rakvere kirikus koos Rakvere Kolmainu koguduse kammerkooriga.

Kiituselaul. E. Kink Ave verum. W.A.Mozart

Kristus on hauast tõusnud. H.Tobias-Duesberg

Oh anna tuhat keelt sa mulle.

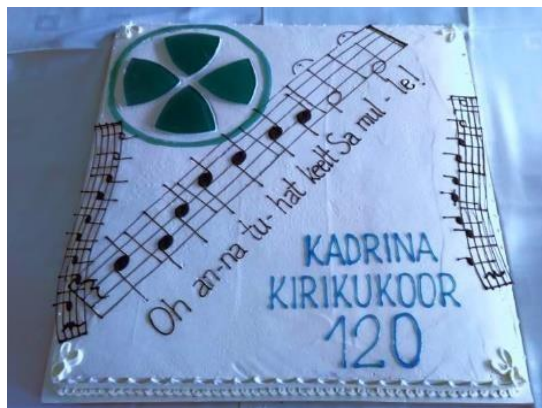
Issand on Siionis suur. R. Kalmus (orelil autor Rein Kalmus)

Vabariigi aastapäeval.

Koori 120. sünnipäeva kontserdil.

Temaatiline tort.

15. mail Kadrina Kirikukoor 120. aastapäeva kontsert "Oh anna tuhat keelt sa mulle"

Kadrina kirikus Mine viinamäele.

Laevnik. Pühad haavad.

Ave Maria. A.Neglia Bogoroditse Djévo.

Tere, tere Maarjakene. S.Kaasik

Kõik taevad laulvad. L.Beethoven

Issand on Siionis suur. R.Kalmus

Oh anna tuhat keelt Sa mulle. J.B.Köni

28. juunil Kalmistupüha jumalateenistus

Kadrina kirikus Reekviem. A.Topman

Laevnik. M.Lüdig

Kui südant piinab valu. Fr.Schubert

Mind vii kui inglikäel. Spirituaal Tähtede taga

5. juulil EELK vaimulik laulupidu Tartus. "Maarjamaa – Isa maa"

2. oktoober. Rootsi Gribbylundi kirikukoori ja Kadrina Kirikukoori kontsert Kadrina kirikus.

Uti vår hage (Koduaasal)

Glädjens blomster (Õnnelilled)

Da pacem Domine. A.Pärt

Eks teie tea. R.Tobias

7. novembril Kadrina Rahvamaja - 85

22. novembril Surnute mälestuspüha ju-

malateenistus Kadrina kirikus

Reekviem. A.Topman Laevnik. M.Lüdig

Kui südant piinab valu. Fr. Schubert

liri õnnistussõnad. G.Schwarze

Palve. R.Toi

Tartus, Vaimulik laulupeol.

Koos Rootsi kooriga pärast ühisesinemist.

29. novembril I Advendi jumalateenistus Kadrina kirikus.

Sa südames nüüd pane
Taas talv on tulnud. P.Rips
Advendiküünal
Maa on nii kaunis. A.Maasalo
Vaikselt sajab lund.

13. detsembril III Advendi kontsert-
teenistus Viru-Jaagupi kirikus
Jõulupalve. U.Sisask

On taevas tähti. L.Gabral Jõuluangel. O.Ehala

Sõida ruttu, saanikene. J.Aavik
Maa on nii kaunis. Sileesia rhvl.
Advendiküünal. S.Gardare
Sa südames nüüd pane. M.Metsala
liri õnnistusõnad. G.Schwarze
24. detsembril Jõuluõhtu jumala-
teenistus Kadrina kirikus

Jõulupalve. U.Sisask

Jõuluangel. O.Ehala

Sõida ruttu saanikene. J.Aavik

Maa on nii kaunis. A.Maasalo

Järeldu rootslastega ja Ervini ja Hillariga.

Kadrina Rahvamaja - 85

2016

Juhendaja: Anu Korsar

Koosseis: 17 liiget - 6 sopranit, 6 alti, 2 tenorit ja 2 bassi.

Lauluharjutusi toimus 41 korral ja esinemisi 11 korral, neist 7 korral oma kirikus.

Esinemised:

20. märtsil Palmipuudepäha jumalateenistus Kadrina kirikus

Ärgake nii vahid hüüdvad. P.Nicolai Ave Maria. J. Arcadelt

Jumal, laota armutiivad. R.Toi Su ette, isa, tulen ma. R.Toi

27. märtsil Ülestõusmispäha jumalateenistus Kadrina kirikus koos
Rakvere Kolmainu koguduse kammerkooriga.

Kiituselaul. E. Kink

Kristus on hauast tõusnud. H.Tobias-Duesberg

Ave verum. W.A.Mozart

Oh anna tuhat keelt sa mulle.

Issand on Siionis suur. R. Kalmus

15. mail Nelipäha jumalateenistus Kadrina kirikus

Oh anna tuhat keelt Sa mulle. J.B.König, sdn. M.Jaanson

Issand jää meie juurde. M.Härma

Panis Angelicus. C.Frank

26. juunil Kalmistupäha jumalateenistus Kadrina kirikus

Koeru Maarja-Magdaleena kirik.

Reekviem. A.Topman Laevnik. M.Lüdig
 Kui südant piinab valu. Fr.Schubert
 Mind vii kui inglikäel. Spirituaal

24. juulil Kontsert Koeru Maarja Magdalena kirikus
 Mine viinamäele. Hoff Vaimulikud sõjariistad
 Kristuse sõjamees Pühad haavad
 Kui väga sa mind. C.Frank Laevnik
 Palvelaul. R.Toi Su ette, isa, tulen ma. R.Toi
 Ma tänan Sind, et oled mind.

Vormsi Püha Olavi kirik.

C.kreek
 iri õnnistussõnad. Schwarze
 27. augustil Kontsert Vormsi kirikus
 Ave Maria. J.Arcadelt
 Bogoroditse Djevo. A.Pärt
 Tere, tere, Maarjakene. S.Kaasik
 Mine viinamäele. J.Hoff
 Kristuse sõjamees. M.Schubart-
 Vaimulikud sõjariistad. M.Schubart

Vormsi kirikus.

Palvelaul. R.Toi
 Su ette isa. R.Toi
 Ma tänan sind, et oled mind. Reigi rahvalaulu sdn.C.Kreek
 Mu süda usub õnne. P.Rips
 Iri õnnistussõnad. G. Schwarze
 28. augustil Jumalateenistus Vormsi kirikus
 Su ette isa. R.Toi
 Kui väga sa mind. C.Franck
 Ave verum. W.A.Mozart
 Ma tänan Sind, et oled mind. C.Kreek

*Mõneks prooviks ja ka Vormsile tuli tenoriks kaasa Aare Treial, tol ajal õpetaja Lasila koolis.
 Peagi selgus, et meie repertuaar talle ei sobi...*

Pildid Vormsilt.

14. oktoobril Viru Regi II sügise kroonimine. Haljala Rahvamajas
 Palve Maa eest. M.-L.Erikson

20. novembril Surnute mälestuspüha jumalateenistus Kadrina kirikus

Tähtede taga. Fr.W.Abt Su ette isa. R.Toi

Võta nüüd Issandat, vägevat Kuningat, kiita. J.Neander

27. novembril I adventi jumalateenistus Kadrina kirikus.

Sa südames nüüd pane Taas talv on tulnud. P.Rips

Advendiküünal Maa on nii kaunis. A.Maasalo

Vaikselt sajab lund.

24. detsembril Jõuluõhtu jumalateenistus Kadrina kirikus

Jõulupalve. U.Sisask Jõuluingel. O.Ehala

Taas talv on tulnud Sõida ruttu saanikene. J.Aavik

2017

Hillar Vimberg (tenor Vimbu) ja Ervin Lember (bass) Viru-Nigulast tulid appi laulma.

2. jaanuaril Ühine uusaastapidu pasunapoistega

16. aprillil Ülestõusmispüha teenistus Rakvere kirikus

21. mail Palvepäeva jumalateenistus Kadrina kirikus

11. juunil langenud kaitseväelaste mälestusteenistus Viru-Jaagupi kirikus

Viru-Jaakobi kirikus.

17. juunil Suure-Jaani vaimulik laulupäev

Pasunakoored hargnesid rongkäiku toetama.

Suure-Jaanis: enne proovime...

...ja siis laulame.

5.-6. augustil Peipsiääre reis ja kontsert Kodaveres kirikus

Enne kui jõuti Kodaverre...

...satuti Tapiku külla, seal oldi meist kuulnud.

"Katsuti" külakiiget.

Vahepeal söödi Alatskivil kalaseljankat.

Hinnati, kas vaatamisväärsus on vaatamist väärt.

Kodaveres Mihkli kirik.

Teenistusel Kodaveres.

Pärast laulu.

Peipsi äärt pidi läbi sibulaküla

Marje/Urmase juurde Sääritsale, varbad vette.

Muidugi pakkus Marje kala maitsta.

Ja jõuti Mustvee muulile.

- 8. oktoobril Lõikustänapüha teenistus Kadrina kirikus
- 26. novembril Surnute mälestuspüha Kadrina kirikus
- 2. detsembril kohtumine Jõuluvanadega Huvikeskuse aulas

Nemad tulid, neid oli palju...

...ja ka Kirikukoor laulis neile.

- 3. detsembril I advendi traditsiooniline esinemine kirikus, kuuse juures ja rahvamajas
- 9. detsembril Pasunakoori 25. sünnipäev
- 10. detsembril Advendiaja ühiskontsert Viru-Nigula kirikus
- 24. detsembril Jõuluõhtu kontsert-teenistus kodukirikus
- 2012 – 2017 oli koorijuhiks taas Anu Korsar, Anu: “Kuni aastal 2012 helistas mulle Anne Peäske ja palus, et ma teda koori juhtimisel aitaksin. Ikka aitasin, kuni lõpuks võtsin koolis endale klassi ja enam ei jaksanud esmaspäeviti Kadrinas käia. Ja siin lõppeski minu Kadrina II periood 2017.a.” Aitäh, Anu!**

Viru-Nigula Püha Nikolause kirik.

2018

Laulma tuli ja kooriga ühines Milvi Kaio (alt).

5. jaanuaril nagu ikka, pidulik aastavahetus

18. veebruaril Kadrina kirikus kontsert-jumalateenistus „Sajand loomisest“ koos Haljala ja Viru-Nigula kooridega, pühendatud EW 100. aastapäevale

1. aprillil Ülestõusmispüha jumalateenistus Kadrina kirikus

19. mail Viru-Nigula valla segakoori 30. juubeli kontsert „Ei saa mitte vaiki olla“ Viru-Nigulas

20. mail Taevaminemispüha jumalateenistus Kadrina kirikus

Taivahõminek

Kiida mu hing

Võib vaikus olla kaunis

1. juulil Kadrina kalmistupüha jumalateenistus

Pühad haavad

Võib vaikus olla kaunis

Reekviem

Mu süda usub õnne

Laevnik

28.-29. juulil Kagu-Eesti ringsõit, Perejumalateenistus Võru Katarina kirikus

Värskas, Talumuuseumi õuel.

Lõunasöögile Seto Tsäimajja.

Lauluema juures Obinitsas.

**Võru Katarina kirikus
estitusele tulevad laulud**

Kõiki vaim. rüh. soodnud k. Hunt
„Mu maa tulle, lausa“
L. v. (Hunt) „Mu pööne ümber“
D. Toi „Pööne“
P. Riis/A. Hunt „Mu sõda vana õnne“

Sopranid:
Katre Oksanen, Ingele Stalilik,
Maire Suurküti, Marta Tasa,
Aldid:
Miri Kato, Marje Kestlap,
Lis Põhja, Tõnu Tõnu
Tenorid:
Harald Kahupeit
Bassid:
Aino Krup, Jüri Leinonen

Alguks oli sõna.
„Ja kui sõnadest said teed,
võtsid need lühikesed.
Niisugused sõnad.“

Võru Katarina kirik, (Sõnast kiriku
pildistamine 1970. aastal kordajate)

M. Lõlle „Lõlle“
Spirituall „Mind oli kull“
A. Hander „Võib seaks olla“
B. rahvalik laul, soodnud T. Jõgi
„Oo, Lõlle, Lõlle“
A. Põri „Bogoroditsa Djevo“
G. Schuster „Jüri imelise sõnad“

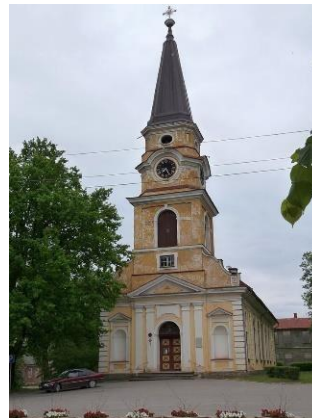
Vennastokopula laulud
18.-19. saj
J. Orger „Arka üles“
J. Rõõ „Mina sõnadest“
M. Schuster „Kristuse sõnasea“
„Valmiskud sõnadest“

Koori juhatab Anne Põske

Koori kavaleht näeb nüüd enamasti välja selline.

Savi turismitallu tullakse mõne aasta pärast tagasi.

Võru Püha Katariina kirik.

14. oktoobril Lõikustänapüha jumalateenistus Kadrina kirikus

Kõik taevad laulvad

Me armastame seda maad

Tänu leiva eest

Nüüd kõla röömus tänulaul

25. novembril Igavikupüha jumalateenistus Kadrina kirikus

Palvelaul

Mu isamaa on minu arm

Võib vaikus olla kaunis

Reekviem

2. detsembril I Adventi jumalateenistus Kadrina kirikus

Advendiküünal

Maa on nii kaunis

Valgus kui vari

On taevas tähti ju tuhandeid

Kadrina Rahvamajas

Maa on nii kaunis

Võib vaikus olla kaunis

STATISTIKA:

Kokku saime 45 korral = 7 esinemist Kadrinas + 36 harjutust.

456 (korda) inimlaulmist = 912 tundi ehk 38 päeva

Keskmiselt laulis üks inimene aasta jooksul 76 tundi ehk 3 päeva ja 7 tundi.

Keskmine osavõtt oli 2018.aastal 84,4%.

Kaugeim sihtpunkt oli Eesti kagupiir ja Võru.

2019

5. jaanuar, aasta algas, nagu ikka, ühispeoga, seekord leerimajas

AGA koor oli regendita (kirikukoori juhita), kuigi oldi otsustatud 29 aasta järel osaleda suurel, XXVII juubelilaulupeol 6.-7. juulil (*eelmine kord XXI üldlaulupeol 30.juun i- 01.juuli 1990*). Selleks tuli hakata peo laule õppima. Jõudumööda asusid selleks appi nii Anne, kes töötas veel Rakveres, kui ka Anu, kelle kooriga Rakveres ühisproove tegemas käidi. Annele jäi silma värskelt Rakvere Gümnaasiumisse muusikaõpetajana tööle asunud **Triinu-Liis Kull**. Lühikese läbirääkimise käigus nõustuski ta meile koorijuhiks tulema. Paraku ei olnud koorile seda õnne kauaks. Tema abikaasa elas ja töötas Soomemaal ja tema järele igatses Triinu-Liiski...

Et siiski elus püsida ja läbikatsujatele laulupeokõlblikult ette laulda, aitasid Andreas Haunman ja Triinu-Liisi poeg Harry-Karl, kuna Arnel hakkas nägemine muret tegema ja nüüd jäi hoopis Harald üksi. Aasta algusest õpiti koos Rakvere koori ja Anuga. Mõistagi korraldati mitmeid laululaagreid nii Kadrinas kui ka Rakveres – 10.veebr., 9. märts,

Kadrinas Kalmistupühal.

3. aprill, 25. august

16. veebruaril ettelaulmine Haljalas (laul „Kannel“)

6. aprillil ettelaulmine Rakvere Gümnaasiumi aulas, Anu juhatas mõlemat koori (laulud „Isamaale“ ja „Ta lendab mesipuu poole“).

Ettelaulumiste tulemused läbi üldjuhtide kommentaaride.

Esimene ühisproov ja ettelaulmine Haljalas:

Triinu Kochi (segakooride üldjuht) tagasiside jaulule “Kannel”.

Täna teid pingutuse, töö ja osalemise eest!

Algus oli tubli.

B-osas on veidi problemaatiline mugava tempo leidmine. See osa on pigem alguse piduliku karakteri jätk ja alates C läheb tempo käima.

C-osas ei saa bass oma rütmi käima.

D-osale üleminek vajab selgelt veel trenni.

Aldi hääli oli üldiselt väga tubli aga alates 60 tekkis mingi helikõrguste segadus.

E-osa oli tubli.

Kuna dirigent laulab 94 kõigile helistiku ette siis saate kenasti liikuma

G- taaskord bass ei saa oma liikumist käima.

Põhiline probleem ongi praegu osalt osale üleminekud.

Jõudu ja jaksu teile edasi "treenimiseks"!

Teine ühisproov ja ettelaulmine Rakveres:

Valter Soosalu (segakooride dirigent peol) meie esitatud laulust “Isamaale”:

Väga ilusti lauldud, aitäh!

A-vokaalid meenutavad veidi O-d, akorde on niimoodi raske häälestada. Üldpilt on väga sümpaatne! Laskuvad meloodiad tuleb eraldi läbi laulda ja rahulikult häälestada. T 22 tuleb tenoripartii üle vaadata. T (takt) 45 ei ole bassipartii päris õige. Kokku tubli!

“Ta lendab mesipuu poole”

Väga ilusti lauldud, suur tänu!

Rasmus Puur (segakooride dirigent peol):

Suur tänu selle töö ja pingutuse eest, mis olete teinud!

"Isamaale" :

* *Tervikuna on partiid selged.*

* *ilus ja pehme kõla*

* *Pöörake terve loo vältel tähelepanu vokaalile "a". Kuna ta on vokaalselt liiga taga, kipub intonatsioon just selle hääliku tõttu kukkuma. Katsuge jälgida, et "a" olekski "a", mitte "o".*

* *takt 5 katsuge hoida küll selge, aga pianos.*

* *t 5-9 süngoobid rütmiliselt tublid, kuid intonatsiooniliselt ebatäpsed.*

* *t 11 hetkel ei häälestunud*

* *t 12 tubli!*

* *t 18 ei häälestu kahjuks - siin tuleb hoolsalt jälgida, kuhu mehed oma laskuva käiguga maanduvad.*

* *t 22 rahu, andke aega! Siit tuleb alles järgnevat lõiku hakata üles ehitama, kuid te olete juba alguses liiga intensiivsed selleks, et pika perspektiiviga kasvu tekitada. Samuti tuleks kuulata ka selles lõigus hoolsalt häälestust.*

* *t 28-31 tenor kadunud*

* *t 33 olite tublid, kuid osad siiski hingasid! Katsuge kõik see takt hingamata kokku vedada!*

* *t 34-39 jälgige, et alt hoiaks oma A-nooti täpselt ühes ja samas kohas ega ujuks (enam-jaolt kõrgemaks). Selle vundamendi paigas hoidmine on intonatsiooniliselt lõigu võti.*

* *t 39 "pikkus" peaks olema lühidalt lauldud. Praegu hoidsite viimase silbi 3. lõögini välja.*

* *t 40 mehed Fis, mitte F!*

* *t 45 jälgige, et bass ei intoneeriks liialt kõrgeks. Praegu läks see harmoonia üsna ebatäpsaks.*

* *samuti eelviimases taktis tuleks tähelepanu pöörata taas aldi A-noodile, mis tahab kangesti kõrgeks intoneerida.*

"Ta lendab mesipuu poole" (alates "hing, oh hing"):

* *h-häälik hea, aga veel enam võiks see olla läbi tunnetatud, raske.*

* *t 21 alates sõnad "õhkad" ja "ihkad" tahavad minna jooksmas*

* *t 24-25 ja 40-41 tuleks vedada kindlasti kokku!*

* *t 32 ei tohiks ka siin hingata!*

* *tervikuna võiksite anda loole veel enam aega, et kõlada ja mõtet välja laulda. Praegu oli pisut liiga rutakas.*

Suur tänu ja jõudu edasiseks tööks oma kooriga!

Meie hinne seekord 7,0

Rohkem kommentaare ei ole lisatud.

Marita "sabakont" ütles: Ma ei tea küll miks, aga tunne on selline, et peab suvel selle va kaare all seisma

STAATUS: PEOLE LUBATUD!

21. aprillil Ülestõusmispüha teenistus Kadrina kirikus

23. juunil Kalmistupüha Kadrinas

28. juunil Lauupeo tule tervitamine ja edasi teelesaatmine Kadrinas (Emakeelelaul) ja toetuskontsert kirikus Tartu Maarja kiriku taastamiseks, kus osalesid veel Kadrina, Oonurme, Võhma ja Eesti Noorte segakoorid Silja Uhsi ja Keio Soomelti juhatusel.

Kadrina Pasunakoor rongkäigus.

Laulutaat Gustavi juures.

Anne võõrustas enne suurt pidu.

Koor teiste seas....

... laulukaares all.

6.-7. juulil suurel laulupeol, Anne võõrustas koori oma Tallinna korteris.
18. augustil Jürimõisa küla muusikaõhtu
14. septembril Kadrina Laululava-40
13. oktoobril Lõikustänapüha teenistus
2. novembril Ristisalu avamisel
24. novembril Surnute mälestuspüha (Igaviku püha)

1. detsembril I advendi laulmised kirikus ja rahvamajas
24. detsembril Jõuluõhtu kontsert-teenistusel olid kaastegevad Triinu-Liis viiulil, vennad Priksid (Liisi pojad) harfil ja tšellol.

Jürimõisa muusikaõhtul 18. augustil 2019.

Kuna oli laulupeo aasta ja kohalikke esinemisi samuti jätkus, siis tavapärasest ringsõitu Eesti-maal 2019. aastal ette ei võetud.

Enamasti plaanitakse sellistel puhkudel kõigepealt reisi suund ja aeg, kui just mõni suurem ühisüritus neid ette ära ei määra (laulupäevad ja –peod, praostkondade päevad). Siis lepitakse kokku bussijuht Raivoga, kas tal on võimalik meiega sõita. Kui sihid seatud, pakutakse en-nast esinema valitud paikkonna mõnda toimivasse kirikusse ja laulma seal aset leidval teenis-

tusel või esitada omaette kontsertkava. Samuti teeb koorivanem kindlaks teele jäävad huviväärsused ja öömajaks sobivad paigad. Valdavalt on nõ. sihtkogudustel olnud külaliste üle vaid hea meel ja koori/koore on kenasti vastu võetud ja esineda võimaldatud. Kooridki on andnud oma parima, et kohalikul kirikulisel või lihtsalt muusikahuvilisel oleks, mida kuulata ja millest elamust saada... Teekonna sisustamisel on suureks abiks olnud bussijuht Raivo, kes on risti-põiki läbi sõitnud nii Euroopa kui ka Skandinaavia, Eestist rääkimata.

Triinu-Liis Kull (s. 1969) 1979-84 Rapla LMK viiuli ja klaveriõpingud, seejärel Tallinna Muusikakeskkoolis 3 a muusikateooriat ja Tallinna Ülikoolis lastepsühholoogiat ja pedagoogikat, aga ka koorijuhtimist. Laulnud (koos Marjega) T.Ped.I naiskooris. 1997-2017 muusikaõpetaja Saku vallas (lasteaed, alg- ja põhikool), ansambli juhendaja, hääleseadja, ka pillimängija (viiul, mandolin, klaver). 2017-18 Islandi Vabariigi Husaviki muusikakoolis viiuli, klaveri- ja plokklöödiõpetaja. **2018/19-21** – muusikaõpetaja Rakvere Gümnaasiumis ja **Kadrina Kirikukoori dirigent**. Triinu-Liisil oli laulupeoks oma, Gümnaasiumi koolikoor, keda ta peamiselt juhendas. Aga temagi oli Anne leitud ja Kadrinasse kutsutud. Nii ta ennast kahele poole jagaski...

2020

Aasta oli haaratud covid 'i haardesse, ja see halvas, teiste hulgas, taidlustegevuse kogu riigis, ka meil. Mõned koorist põdesid kergemalt, mõned raskemalt, enamik olid hirmunud, mistõttu kannatas tugevalt proovide/kooriharjutuste järjepidevus. Nii ei jõudnudki repertuaari kuigi palju uusi, Triinu-Liisi pakutud laule. Pealegi oli ta juba ka minekumeeleolus...

3. jaanuaril tähistati siiski koos pasunakooriga uue aasta tulekut

29. märtsil SELLINE UUDIS: Pöördume teie poole teatega, et 26.03.2020 toimunud EELK konsistooriumi ning EELK Kirikupäeva ja Laulupeo Sihtasutuse esindajate ühisel nõupidamisel otsustati 3.-5. juulil 2020 Viljandis toimuma pidanud EELK kirikupäev ja vaimulik laulupidu „Rõõm üle maa“ edasi lükata ning korraldada see aasta võrra hiljem, 2.-4. juulil 2021.

AGA... Seda ei toimunud ei 2021., 2022. ega isegi 2023. aastal... Toimub 29.-30. juunil 2024.a.

29. juunil suurem proov enne ringsõitu

4.-5. juulil riskiti siiski reisida Pärnumaale ja anti kontsert Audru kirikus

Kohtumisel alpakade, laamade jt. kohalike noortega
Laane talus, Ares

Hääleproov Püha Vassilius Suure kirikus, Selistel.

Pärast kontserti Audru kirikus.

Pootsi veinimõisas.

Audru Püha Risti kirik.

"Üksik" koorivanem Tahkuranna rannal.

Püha Vassilius Suure kirik.

9. augustil lauldi kalmistupühal Kadrinas
 15. augustil Jürimõisas külakontserdil
 11. oktoobril Lõikustänapüha teenistusel
 6. novembril Rahvamaja - 90
 22. novembril Surnute mälestuspühal
 29. novembril I advendipühal
 24. detsembril Jõuluõhtu teenistust-kontserti ei toimunud.

Jürimõisa õuel 15. augustil 2020.

Kirikukoori interneti lehel (18. dets. 2020) on alljärgnev teadanne:

Täna saabus terviseametilt vastus minu arupärimisele.

Lugupeetud Triinu-Liis Kull

*Kirikukoori lauluproovid ei ole lubatud, kui ei saa tagada kontaktivaba individuaaltegevust. Vabariigi Valitsuse 19.08.2020 korraldus nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ punkt 207 alapunkt 1 ütleb, et huviharidus ja **huvitegevus siseruumides on lubatud, kui on tagatud kontaktivaba individuaaltegevus ja individuaal-treening, sealhulgas koos juhendajaga.***

Niisiis sedaviisi.

Kohtume loodetavasti jaanuaris.

2021

Aasta pidulik vahetamine jäi seekord vahele (ikka see *Covid* või koroona), kuid 30. jaanuari imeilusa talvepäeva veetsid kokkukasvanud koorid hoopis matkates Neeruti looduses.

26. aprillil annab Triinu-Liis teada, et sügisel läheb ta Eestist ära, abikaasa juurde Soome
20. juunil tavapärase Kalmistupäev

22. juunil Tallinnas, Peeteli kirikust saadame Anne Peäske (1946-2021) tema viimsele teekonnale...ta oli lahkunud meie hulgast 14. juunil...

Peeteli kirik Tallinnas.

17.-18. juulil Järvamaa ringsõit ja kontsert-jumalateenistus Järva-Madise Püha Matteuse kirikus
20. augustil Vaba Rahva Laul Rakvere Vallimäel
28. augustil Jürimõisa õuel, Triinu-Liis viimast korda koori ees

20. septembril uue hooaja avaproov koos uue dirigendiga/regendiga, kelleks on Taavi Hark
10. oktoobril Lõikustänupüha Kadrina kirikus (juhatab juba Taavi)

Järvamaa ringsõidu esimest päeva alustati Paidest, Wittensteini ajalookeskusest, jätkati Imavere Piimandusmuuseumis ja lõpetati Võhma Valgusevabrikus küünalde valmistamisega. Tagasiteele jäid veel Türi, Albu ja Väinjärve.

Vahemärkuseks sobib siia väike selgitus selle kohta, kuidas üldse oli võimalik sel kriitilisel ajal esineda, üles astuda. Kodukirikus tuli see kõne alla, kuna kurbloolise paradoksina oli (ja on) kirikulisi vähevõitu ja kooril on võimalik eralduda kas oreli kõrvale või kirikusaali kaugemasse eesnurka, et sealt altari ette laulma minna. Üsna tavapäraseks on kujunenud, et koori koosseis on kirikulistega enamasti arvulises ülekaalus. Teistes pühakodades mõjus ja mõjub mõneti uudsusmoment, kus huvilised tulevad kuulama külalisesinejaid kui midagi ehk teistsugust, kui pakuvad nõ. omad kollektiivid kui neid on. Paraku on küllalt kogudusi, kus oma koori

enam või veel ei olegi. Teatud võrdlust tajume isegi, kui läheme oma külalisi kuulama, sest repertuaar on ju enamasti tuttav.

Ajalootund Paides.

Huviretk piimandusse

ja ise valmistatud ahjusoe sõir.

Igaühele omatehtud valgusallikas Võhmast.

Järva-Madise Püha Matteuse kirik.

Etteaste eel ja järel.

Vaba Rahva Laul tuli seekord koju kätte, Rakverre, ja sellel ka osaleti.

18. oktoobrist uued lauljad – Aivar Kuusik tenoriks ja Valli Rand sopraniks, mõni proov hiljem tuleb aeg-ajalt abijõuks Brita Priks (Liisi minia), kes võib laulda ükskõik, millist nais-häält ja ka koori(laulu) juhatada, kui tarvis...

21. novembril Igavikupüha (Surnute mälestuspüha) Kadrina kirikus

28. novembril I Advendi teenistus Kadrina kirikus

19. detsembril IV Advendi kontsert Kadrina Rahvamajas

24. detsembril Jõuluõhtu teenistus kodukirikus

Kadrina kirikukoori dirigent alates 2021.a. sügisest (20. septembrist) on Taavi Hark (s. 1992) – õppinud koo-

rijuhtimist Tallinna Muusikakeskkoolis Anneli Mäeotsa (juhatanud ka Läsna koori ja Taavit Kadrinasse regendiks soovitanud) juhendamisel. On end täiendanud klassikalise laulu alal Georg Otsa nimelises muusikakoolis Tarmo Silla klassis ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias muusikateaduse erialal. Taavi koorilaulutee algas Tallinna Poistekooris Lydia Rahula käe all. Seal ärkas ka huvi dirigeerimise vastu. Just Rahula tähelepanelikul soovitusel algasid ka koorijuh-timise õpingud. Laulnud on Taavi paljudes koorides, aga kõige pikem side tekkis segakooriga “Noorus”, keda ta üle viie aasta ka abidirigendina juhatas. Taavi on klassikalise muusika valdkonnas mitmekülgsest tegev – oma töös Eesti Muusika Infokeskuses keskendub ta kodumaise muusika levitamisele nii Eestis kui ka kau-gemal. Eesti Heliloojate Liidu egiidi all korraldab ta siinset olulisimat nüüdis-muusika festivali “Eesti Muusika Päevad”. Lisaks neile tööloikudele on Taavi

sihiks tarmukate kammeransamblite aitamine korraldajana. Tänapäevaks on tema hoole all sellised ansamblid nagu keelpillikvartett “M4GNET”, “Trio ‘95”, “Eesti Puhkpillikvintett” ja “Ensemble Auftakt”. Oma kirjasõnalist seadeoskust väljendab Taavi kaastöödega kultuurilehele “Sirp” ja ajakirjale “Muusika”. Kui vaba aega pisutki üle jääb, siis kulub see vanade arvutite ja aastakümnete taguse tarkvara uurimisele. Eelkõige köidab teda noo-distusprogrammide põnev ja läbi uurimata arengulugu, sest selles peitub (palju muu kõrval) mitmeid ülla-tavaid saladusi heliloojate viimase poolsajandi jooksul toimunud loomelaadi muutuste kohta.

Taavi sattumisel Kadrinasse oli õpetaja Anneli Mäeotsa kõrval oluline roll ka Lea. Nimelt rääkis Lea kõigepealt Anneliga, kas tema võiks tulla Kirikukoori juhatama. Anneli aga soovitas hoopis ühe oma õpilastest – Taavi.

2022

Esimene kingipakk Kadrina jõuluvanalalt.

Uus kalender uueks aastaks.

Puhkan, puhkan, hakkan jälle...

Aasta jooksul esinemisi 10 korral, neist 6 Kadrina kirikus; korra Sangaste kirikus, Tallinna Pühavaimu kirikus, Jürimõisas ja Kadrina Rahvamajas

7. jaanuaril uusaastapidu rahvamajas koos pasunakooriga

2. aprillil Merike Trepp 70. Mälestuskontsert Kadrina Rahvamajas.

Merike Trepp (1952–2021) oli kaua lauluõpetaja-koorijuht Kadrina Keskkoolis, laulja Kadrina Segakooris, klaverisaatja õpilastele ja rahvatantsijatele, akordionimängija Kadrina Kapellis. Tema tütar Janika laulis kirikukooris mõnel aastal enne sajandivahetust.

17. aprillil Ülestõusmispüha jumalateenistus Kadrina kirikus

26. juunil Surnuaiapäeva jumalateenistus Kadrina kalmistul.

Mälestustahvli avamine Henn Undile

23. juulil alustati rännusõitu taas Lõuna-Eesti suunas, et järgmisel hommikul laulda Sangaste kirikus. Lahmusel külastati muuseum-vesiveskit, mille kohta ütles sealne retkejuht, et kui peaks väga vaja olema, saaks veski kasvõi kohe tööle panna. Paisjärvgi ja veesüsteem sealsamas olid korralikult renoveeritud. Kuna reis sattus nädalavahetusele, mil peeti „Avatud Talude Päeva“, siis osaleti suurel üritusel (sh. töötubades) Olustvere mõisa ümbruses ja käidi külas Krati-Söödi talus. Majutuskohaks oli Kakulaane turismitalu Laukulas, Valgamaal.

Vesiveski Lahmusel.

"Kas paneme tööle?"

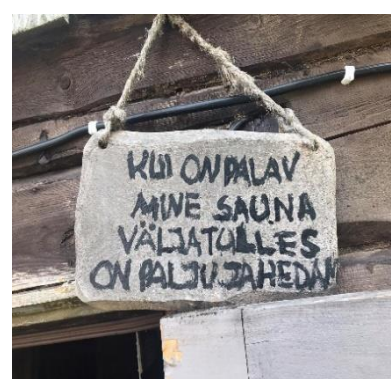
Ise tehtud, hästi tehtud!

Olustveres sai asi selgeks.

Kakulaanes on rohkem kui üks öö maja.

...nii nad seal ütlevad.

"Noored" olid regendi ja koori ees tõsisel läbikatsumisel, mille nad läbisid ja vastava "Tunniskirja" said.

Pühapäeva hommikul...

...kes laulab häält lahti, kes kuulab anekdoote...

Taavi on üks suur kõrv...

Sangaste Püha Andrease kirikus

koos Kadrina pasunakooriga.

23.-24. juulil Kontsert-jumalateenistus
Sangaste Andrease kirikus koos Kadrina
Paunakooriga.

20. augustil Jürimõisa õuekontsert

9. oktoobril Lõikustänupüha jumalateenistus Kadrina kirikus

27. novembril | Advendi jumalateenistus
Kadrina kirikus

17. detsembril Tallinna Pühavaimu koguduse kammerkoori CREDE ja Kadrina Kirikukoori ühiskontsert "Oodatavat oodates" Pühavaimu kirikus.

19. detsembril Tallinna Pühavaimu koguduse kammerkoori CREDE ja Kadrina Kirikukoori ühiskontsert "Oodatavat oodates" Kadrina kirikus.

Teel koju tehti vahepeatus Terje kodukülas Kärus.

Avatud Talude Päev oli Külapäevaks saanud.

[illegible]

**Tallinna Pühavaimu
kirik.**

Tallinna Puhavaimu koguduse kammerkoor CREDE		Kadrina Kirikukoor
1. Sisse: <i>Gärders /Bk K. Sahula</i> 2. Antan: <i>Bruckner Locus iste</i> (Ei ole, kom sa olnud on juba...) 3. Linnas: <i>Sissak: Bour Looja,</i> valgus oled sa 4. Maurice: <i>Turisti: Uhi cartata et</i> amoe (Iks hool ja arm...) 5. Kõnõk: <i>Kõnõk: Odele aasab</i> (Mee lase) 6. Trevis: <i>Teerle: Jõud: Trum: Kõnõk</i> Valged jõud 7. Olav: <i>Elina: Leide Tungal</i> Jõuolingu 8. Jean: <i>Sibele: Et ikka on sa</i> hõlguks ma " sauks Tallinna kooli:..		1. Sisse: <i>Gärders /Bk K. Sahula</i> 2. Antan: <i>Bruckner Locus iste</i> 3. Hõnõk: <i>lõõnõk: Jõu: Jõnõk Kõnõk</i> (Jõu: Kõnõk: Tõnõk: Maa on ni) 4. Duuri: <i>lõõnõk: Hõnõk: Kõnõk</i> pean (Hõnõk: Jõu: Jõu) 5. Urmõk: <i>Sissak: Jõu: Kõnõk</i> Jõuolingu 6. Olav: <i>Elina: Leide Tungal</i> Jõuolingu 7. Jean: <i>Sibele: Et ikka on sa</i> hõlguks ma " sauks Tallinna kooli:..

24. detsembril Jõuluõhtu jumalateenistus Kadrina kirikus

Ühiskontserdi müürileht.

Koorid kontserdijärgselt Kadrina kirikus.

STATISTIKA:

Kokku saime 38 korral, sh 10 esinemist ja 28 lauluproovi.

Kokku käidi laulmas 511 korral (inimlaulmist), iga koori liige keskmiselt 32 korral.

Keskmine osavõtt oli 2022. aastal 84%.

Kaugeim sihtpunkt - Sangaste.

2023

6. jaanuaril uusaastapidu koos pasunakooriga rahvamajas

16. jaanuarist **lisandus sopran Tiina Kollom**. Korralised proovid sügishooajal 20. septembrist, üks kord nädalas, esmapäeviti kell 19.00. Alates 6. novembrist Taavi palvel kolmapäeviti kell 18.30.

Aasta jooksul esinemisi 10 korral, neist 5 korral Kadrina kirikus; korra Põlva kirikus, Jüri mõisas, Viru-Nigula Rahvamajas, Kadrina laululaval ja Kadrina Rahvamajas

9. aprillil Ülestõusmispüha jumalateenistus Kadrina kirikus.

29. aprillil Pasunakoori 25. juubel Kadrina Rahvamajas. (Kirikukoori juhatab Brita)

“Ehk prooviks kolmapäeviti? Ah?”

Taavi on energiline, lõbusa meelega optimist ja oma põhitööl üsna koormatud. Seda enam on koor tänulik, et ta korra nädalas, mõnikord mitugi, Tallinnast Kadrinasse ja tagasi sõidab ning koori esinemisteks joonde seab.

29.-30. juulil Jumalateenistus ja kontsert Põlva Püha Maarja kirikus koos Pasunakooriga.

Enne sihtkohta, Põlvasse jõudmist, külastati Villavabrik-muuseumi Sūvahavval.

Sūvahavva Loodustalu on pereettevõte: perenaine, peretütar, 3 perepoega, lapselapsed ja perenaise vend. Talu on elustiilitalu. Arendus- ja taastamistööd tehti ka külastajate silme all. Tegeletakse tee- ja maitsetaimede kasvatamise, töötlemise, pakendamise ja turustamisega, vana villavabriku säilitamisega ja tutvustamisega ning koeravillast lõnga ja kudumitega. Väikeses mahus töödeldakse ka lambavilla. Vabriku sisseseade on üle sajandi vana, kuid toimib/töötab tänagi suurepäraselt.

Ettevõtte asub Põlvamaal, Rāpina vallas, Sūvahavva külas, Pusa-Mihkli talus, Vōhandu jõe maastikukaitsealal ja päriselt jõe ääres.

Nii valmib villaboa ja seda esitlevad

Liis

Maire

Valli

Kirikus on teenistus 2 korda kuus pühapäeviti,
Koor sattus siia laupäeval.

... minu titepõlve kleidike.

ja Eiko ka.

Lõunasöögiks oli seekord hommikul Terje ja Milvi ametiköögis keedetud ja termosesse suletud veel kuum seljanka, mida nautiti bussijuht Raivo valitud looduskauis kohas. Teekond jätkus vana tuttava juurde 2018. aastast, öömajapaika, Savi turismitallu Hurmi külas, kus ootasid järveke, saun, tore pererahvas ja uusim ehitus – Puuriidabaar. Kuidas nii, võidakse imestada? See baar oli ju ka 5 aastat tagasi sealsamas olemas. Oli... ja on, sest igal talvel köetakse sellesse laotud halud soojuseks ja järgmiseks suveks ehitatakse uutest küttepuidest jälle uus "hoone".

Taaskohtumine Savi turismitaluga.

"Baarikvartett".

Seesama saun ja taamal järveke.

Proovieelne koorivõimlemine "baari" ees...

...ja pasunapoiste proov "baari" sees.

Võnnu Kristuse Sündimise kirik.
(Kärsa kirik)

Põlva Püha Maarja kirik.

Pärast missat Põlva kirikus.

Kuidagi ei saa meenutamata jätta vahejuhtumit külateel, millega koorirahvas 31. juulil kohaliku "Lõuna-Eesti Postimehe" tähelepanu pälvis. Teade ise oli järgmine:

"Turismibussis viibinud 22 inimest elasid laupäeval üle paraja ehmatuse, sest nad ei pääsenud kraavi vajunud sõidukist omal jõul enam välja. Häirekeskus sai 29. juulil kell 16.30 teate, et Põlvamaal Räpina vallas Viira külas on buss kraavi vajunud ning inimesed ei saa välja. Häirekeskuse kriisibüroo nõuniku Leane Moritsa andmeil oli tegu turismibussiga. "Päästjad kaevasid labidatega pinnast, et bussiust lahti saada. Keegi viga ei saanud, kohale tuli igaks juhuks ka kiirabi, kes inimesed üle vaatas. Tee oli kitsas, aga kahjuks täpsemalt ei oska öelda, mis väljavajumise põhjus oli. Sõiduki väljatõmbamiseks tellis bussijuht kohaliku rasketehnika," sõnas Morits."

Nii oligi. Lisada saab seda, et oli tore metsavahetee, vasakul metsatukk ja paremal põld. Tee ja põllu vahel kraav, mis oli kenasti rohtu kasvanud, nii et seda tee pinnast eraldada polnudki võimalik. Vastu tuli mingi väike auto ja Raivo juhtis bussi võimalikult tee serva, just sinna põllu poole, et vastutulija mööda pääseks. Kraaviperv oli aga pehme ja parempoolsed rattad libisesidki kraavi. Õnneks oli hoog väike ja buss jäi poolkülili kandma kraavi kaldale ja vasakpoolstele ratastele. 20-tonnise sõiduvahendi teele tõmbamiseks ei piisanud tavalisest vintsiiga päästeautost, see oli liiga kerge. Päästjad tõid lisaraskuseks kohale ka päris mitme tonnise traktori. Ja nii see buss vintsi abil teele tagasi rebiti.

“Püha” Jüri päästmine.

Valli ja Taavi proovisid bussi otseks istuda, asjatult...

Ja veel üks ajalooline, sarnane juhtum 1981. aastast, mil toonane kirikukoor käis Saaremaa reisil. Selle kohta on ka kirjeldus, et siis kaldus nende buss, samuti nagu nüüd, aga täiesti küljeli... Bensiin plahvatas põlema. Arnold Kastemäe ja bussijuht Evald Õisma suutsid päästa nii reisijad kui ka nende pambud-kotid ja lõpuks ka iseend ja buss (või see, mis põleda sai) põleski nende silme all ära. Toivo nimeline noormees, kes tuletõujana oli kustutama tulnud, oli koori Kuressaare kirikus laulmas kuulnud. Õnnetuse ja kustutamise järel oli ta linnast (tol ajal siis Kingissepast) organiseerinud teise bussi, korjanud koorirahva peale ja nad mandrile, suisa koju Kadrinasse tagasi toonud. Aga noormees jäänudki anonüümseks Toivoks...

26. augustil oli järjekordselt Jürimõisa külakontsert .

9. septembril Kihelkonnapäev Kadrina laululaval. (juhatas Brita)

Kihelkonnapäeval

juhatas Brita

koori teist korda.

8. oktoobril Lõikustänapüha jumalateenistus Kadrina kirikus (5 kirikulist).

26. novembril Igavikupüha jumalateenistus Kadrina kirikus (5 kirikulist)

3. detsembril I Adventi jumalateenistus Kadrina kirikus (2 kirikulist).

I advent Kadrina kirikus.

III advent Viru-Nigula Rahvamajas.

17. detsembril III Advent, Viru-Nigula Segakoori, Uhtna Naiskoori ja Kadrina Kirikukoori ühis-kontsert Viru-Nigula Rahvamajas

24. detsembril Jõuluõhtu jumalateenistus Kadrina kirikus

STATISTIKA:

Kokku saadi 36 korral, sh 10 esinemist ja 26 lauluproovi.

Kokku käidi laulmas 474 korral (inimlaulmist), iga koori liige keskmiselt 28 korral.

Keskmine osavõtt oli 2023. aastal 77%.

Kaugeim sihtpunkt oli Põlva.

Võrdlus varasemate aastatega:

AASTA	esinemisi	Proove	KOKKU	osavõtu %	puudumisi
2023	10	26	36	77	138
2022	10	28	38	84	97
2021	10	26	36	85	79
2020	6	27	33	82	81
2019	12	52	64	83	141
2018	9	36	45	84,4	84

2017	12	36	48	76,2	160
2016	10	31	41	71,8	185
2015	10	41	51	84	139
2014	9	42	51	78	224
2013	17	37	54	75,4	239
2012	12	33	45	79,3	168
2011	15	38	53	74,6	512

Uued laulud:

Jaakko Mäntyjärvi "Pulchra es"

Anton Bruckner "Locus iste"

Mart Saar (rahvaviis) "Kus on kurva kodu"

Peeter Süda/Mari Kvarkström "Et kiitkem Jumalat, kes on nii helde"

Bobbi Fischer "Magnificat"

Rudolf Tobias "Loblied"

Edward Elgar "Ave, Maria"

Dmitri Bortnjanski "Keerubite laul" (*Heruvimskaja pesn nr. 7*)

Kuldar Sink "Kyrie"

Matis Metsala "Mind oled, Issand, armastanud"

Mart Siimer "Jäägu minu rahvale rahu"

Rein Kalmus "Saladus"

Giuseppe Ottavio Pitoni "Cantate Domino"

Kodukirik kevadel.

Ristisalu.

Koos Mälestuskalju.

Kadrina Katariina kirik on kindluskirik, oli Kadrina kihelkonna peakirik. Algselt kandis kirik nimetust Tristfer (kirikuraamat 1595). See on 15. sajandi keskpaigast pärinev sakraalehtis, mille puhul on tõenäoline oletada kaitsefunktsiooni. Ca 15 sajandi III veerandil, asus samas paigas väiksemast nelinurksest võlvitud koorist ja võlvimata pikihoonest koosnev tornita algkirik. Sama sajandi lõpus võlviti see kolmelööviliseks gooti stiilis kodakirikuks ja selle juurde ehitati samasugune madala võlviga käärkamber. Ja ka torn, mille tippu paigutati püha Peetruse sümbol – kukk, kuna Jeesus ütles Peetrusele: "...enne kui kukk laulab, salgad sina mu kolm korda ära" (Mt. 26,34)... Samast ajast pärinevad ka kirikut väljast toestavad tugevad tugipiilarid. Kiriku lääneseinas varem asunud kaks romaani stiilis seinasüvendit viitavad sellele, et ehitust alustati romaani stiilis, jätkati aga gooti stiilis. Kirikul oli ka abikirik, kabel Ilumäel ja Viitna järvede ja Viitna kõrtsi juures. Kirik sai tugevasti kannatada venelaste rüüsteretkes Põhjasõjas 1702. aastal ning taastati hiljem. Ka hilisemate sõdade käigus on kirik rohkem või vähem vigastada saanud, kuid alati koguduse poolt taastatud.

Orelist oli juttu eelpool.

Altar ja kantsel pärinevad mõlemad 19. sajandist ja kuuluvad stiili poolest uusgootikasse. Altarimaal "Ristilt võtmine" on pärit 19. sajandi I poolest. Selle on valmistanud tundmatu meister initsiaalidega G.O. Tundmatuks ta jäänud ongi.

Kirikus on 1490. aastatest pärinev Kristuse figuuriga saarepuust krutsifiks, mis on sisustusest ainus meie ajani säilinud ese ja mis on umbkaudu sama vana kui kirikuhoone ise.

Kooril on olnud puutumus 59 pühakojaga:

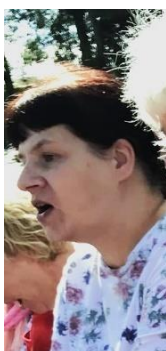
Ambla Maarja kirik
 Askimi kirik (Norra)
 Audru Püha Risti kirik
 Avinurme kirik
 Haapsalu Püha Johannese kirik
 Halliste Püha Anna kirik
 Harju-Jaani Ristija Johannese kirik
 Iisaku kirik
 Janakkala Püha Laurentiuse kirik (Soome)
 Järva-Madise Püha Matteuse kirik
 Kaarma Peeter-Pauli kirik
 Kadrina Katariina kirik
 Kanepi Jaani kirik
 Karja Püha Katariina kirik
 Kihnu Püha Nikolai kirik
 Kodavere Mihkli kirik
 Koeru Maarja Magdaleena kirik
 Kullamaa Püha Nikolause kirik
 Kuressaare Laurentiuse kirik (käis H.Unt'i koor)
 Kunda Kolmekuninga kirik
 Kärkla Püha Ristija Johannese kirik
 Käsmu kirik/kabel
 Laiuse Püha Jüri kirik
 Lapua Toomkirik (Soome)
 Lüganuse Ristija Johannese kirik
 Mora kirik (Rootsi)
 Narva Aleksandri suurkanik
 Noarootsi Katariina kirik
 Otepää Maarja kirik
 Põlva Neitsi Maarja kirik
 Pärnu Eliisabeti kirik
 Rakvere Kolmainu kirik
 Rapla Maarja-Magdaleena kirik
 Reigi Püha Jeesuse kirik
 Rõngu Mihkli kirik
 Räpina Miikaeli kirik
 Saarde Katariina kirik

Sangaste Püha Andrease kirik
 Seli-Tõstamaa Püha Vassilius Suure kirik
 Simuna Püha Siimoni (ja Juudi) kirik
 Suure-Jaani Johannese kirik
 Tallinna Kaarli kirik
 Tallinna Peeteli kirik
 Tallinna Pühavaimu kirik
 Tapa Jakobi kirik
 Tapa Kaitseväe Kirik/kabel
 Tartu Maarja kirik
 Tiistenjõe kirik (Soome, Lapua)
 Tori Eesti Sõjameeste mälestuskirik
 Tudu kirik
 Urvaste Püha Urbanuse kirik
 Vainupea kirik/kabel
 Viru-Jaagupi Jaakobi kirik
 Viru-Nigula Püha Nikolause kirik
 Vormsi Püha Olavi kirik
 Võnnu Kristuse Sündimise õigeusu kirik (Kärša, ei pääsenud sisse)
 Võru Katariina kirik
 Väike-Maarja Maarja kirik
 Värska Püha Georgiose kirik (lauldi trepil)
Täna laulavad Kadrina Kirikukooris:

Sopranid:

Ingela, kroonik,
laulab 1989. aastast.

Kaire laulab 1992. a.-st

Marita, solist,
2001. aastast.

Maire, 2002. aastast.

Eva 1989. aastast.

Tiina, 2023. aastast.

Valli, 2021. aastast.

Brita, 2021. aastast.
(nii sopran kui alt)

Aldid:

Terje, 1994. aastast,
täna ka koorivanem

Liis, 1994. aastast.

Marje, 2004. aastast.

Varje, 1999. aastast.

Milvi, 2018. aastast.

Bassid:

Jüri, 1991. aastast.

Aivo, 2013. aastast.

Aivar, 2021. aastast.

Harald, 1999/2000. aastast.

Tenorid:

Kirikukoori juhatab Taavi Hark.

Niisiis 7(±1)
sopranit,
6(±1) alti,
2 tenorit ja
2 bassi.

Kirikukoori lahutamatu kaaslane Kadrina Pasunakoor, täiendatud ja parandatud olekus, 2023.a. sügise hakul Jürimõisas.

Kirjatöö seadis kokku Harald Rahupõld (s. 1954),

sündis Virumaal Roela vallas (praegu Vinni vald). Kadrina elanik aastast 1964. Lõpetanud Rakvere Internaatkooli 1973.a., Tallinna Ed. Vilde nim. Pedagoogilise Instituudi 1979.a. kultuurhariduse/taidlusteatri näitejuhi erialal. Pärast T.Ped.I lõpetamist asus tööle kodukanti tagasi, Kadrina Kultuurimajja kunstiliseks juhiks. 1981 – 85 töötas (nagu ka 1973-74) Kadrina EPT-s. Aastatel 1985-87 oli Rakvere Rajooni Kultuurimaja direktor. 1988-1991 taas Kadrina Kultuurimaja kunstiline juht ja haaratud mitmete tegevustega Eesti taasiseseisvumise teostamiseks (esimese Eesti Kodanike Komitee juhtimine). Valla ajalehe idee autor, ristiisa ja toimetaja 1992-94. Loodud valla valitsuse liige.

Laulnud mitmes kooris: 1975-79.a. Tallinna Üliõpilassegakooris (dir. Ants Sööt (1935-2013), hääleseadja Tiina Kiilaspea); koos Jüriga laulnud/mänginud tantsubändis "Habe" ning Rahvamaja Trios (akordionistide Valter Floreni ja Margus Laugesaarega + basskitarril Enno Kalamäe), 1986-88 segakooris „Viironia“ (dir.-d Terje Silla (1960-2002), Katrin Pall ja Raivo Narits); 1989-96 Kadrina Segakooris (dir.-did Rein Inno (1940-2017) ja Eve Vunk). Kadrina Pasunakoori trummilööja 1999-2005. Kadrina kirikukooriga liitunud 1999/2000.a. (dirigendid Anne Peäske (1946-2021), Kelli Pärnaste, Anu Korsar, Triinu-Liis Kull ja Taavi Hark).

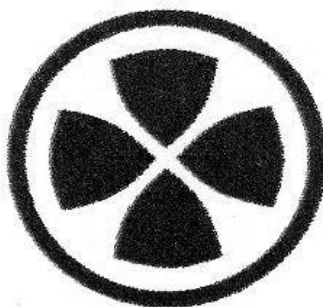
Kooritegevuses aktiivne osaleja, koostanud kava- ja müürilehti ning kontserdikuulutusi, kajastanud koori tegevusi meedias. Kirjutanud/tõlkinud laulutekste. Kirikukoori tenorihääl(t)e püsijäämise huvides vahetatud 2001.a. häälerühma bariton/bassist tenoriks. Autodidaktist iseõppinu.

C'est la vie, nagu ütlevad prantslased – selline on elu! Enam-vähem selline on olnud ka Kadrina Kirikukoori elu- ja arengulugu.

Enamik fotodest pärinevad nii endiste kui ka praeguste koorilauljate erakogudest, kirikute ülesvõtted ja kirjeldused ning ajaloolised väljavõtted on laenatud Interneti/Vikipeedia varamust.

Koostaja tänab kõiki, kes on suurel või vähemal määral aidanud ülevaadet kokku seada.

Kadrinas, juunikuus AD 2024